BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ÂM NHẠC 1

SÁCH GIÁO VIÊN

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

ĐỖ THỊ MINH CHÍNH (Tổng Chủ biên kiêm Chủ biên)
MAI LINH CHI – NGUYỄN THỊ PHƯƠNG MAI
ĐẶNG KHÁNH NHẬT – NGUYỄN THỊ THANH VÂN

ÂM NHẠC 1

(Tái bản lần thứ tư)

SÁCH GIÁO VIÊN

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

QUY ƯỚC VIẾT TẮT DÙNG TRONG SÁCH

HS	học sinh
GV	giáo viên
SGK	sách giáo khoa
SGV	sách giáo viên

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

LỜI NÓI ĐẦU

Âm nhạc 1 là cuốn sách thuộc bộ SGK của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam. Tư tưởng xuyên suốt trong SGK cho tất cả môn học và hoạt động giáo dục của bộ sách thể hiện qua thông điệp "Kết nối tri thức với cuộc sống". Với thông điệp này, các tác giả nhấn mạnh kiến thức trong SGK không chỉ cần hiểu và ghi nhớ, mà còn là "chất liệu" quan trọng nhằm đến mục tiêu của giáo dục là giúp HS hình thành, phát triển các phẩm chất và năng lực mà các em cần có trong cuộc sống.

SGV *Âm nhạc 1* giới thiệu và hướng dẫn GV triển khai phương án dạy học SGK *Âm nhạc 1* nhằm đạt mục tiêu dạy học quy định trong Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc được Bộ GD & ĐT ban hành năm 2018. Cuốn sách gồm 2 phần:

PHẦN MỘT. HƯỚNG DẪN CHUNG

Phần này gồm những vấn đề cơ bản như: mục tiêu môn học, quan điểm biên soạn, cấu trúc nội dung, phương pháp dạy học, tổ chức hoạt động dạy học và đánh giá kết quả học tập SGK *Âm nhạc 1*.

PHẦN HAI. HƯỚNG DẪN DẠY HỌC CÁC BÀI CỤ THỂ

Phần này là những gợi ý, hướng dẫn để GV tổ chức các bài học, tiết học, bao gồm: sự kết hợp các mạch nội dung của bài học thể hiện qua các phương pháp, hình thức dạy học theo quan điểm: chú trọng trải nghiệm – thực hành – vận dụng – sáng tạo.

Bằng những định hướng và hướng dẫn cụ thể, các nội dung trong SGV *Âm nhạc 1* sẽ là tài liệu giúp các GV, các nhà quản lí bậc học ở cơ sở nắm vững hơn về những mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra với người dạy và người học theo Chương trình.

MỤC LỤC

Trang

PHẦN MỘT. HƯỚNG DẪN CHUNG 5

I. Mục tiêu môn học. 5

II. Giới thiệu sách giáo khoa *Âm nhạc 1* 6

III. Phương pháp dạy học sách giáo khoa *Âm nhạc 1* 9

IV. Đánh giá kết quả học tập 13

PHẦN HAI. HƯỚNG DẪN DẠY HỌC CÁC BÀI CỤ THỂ. 18

Chủ đề 1. Âm thanh kì diệu 18

Chủ đề 2. Việt Nam yêu thương 25

Chủ đề 3. Mái trường thân yêu 33

Chủ đề 4. Vòng tay bè bạn 40

Chủ đề 5. Nhịp điệu mùa xuân 49

Chủ đề 6. Về miền dân ca 58

Chủ đề 7. Gia đình 66

Chủ đề 8. Vui đón hè 73

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

PHẦN MỘT

HƯỚNG DẪN CHUNG

I MỤC TIÊU MÔN HỌC

Môn Âm nhạc lớp 1 giúp HS:

– Trải nghiệm và khám phá nghệ thuật âm nhạc thông qua nhiều hình thức hoạt động; phát triển cảm xúc, ngôn ngữ, năng lực giao tiếp hợp tác;

– Cảm thụ được yếu tố cơ bản, đơn giản của các âm thanh và hình tượng âm nhạc gần gũi trong cuộc sống, hình thành tình yêu với nghệ thuật âm nhạc;

– Thể hiện được các kĩ năng thực hành âm nhạc ở các mạch nội dung, đáp ứng mục tiêu, yêu cầu cần đạt của chương trình môn học, bước đầu hình thành khả năng tự chủ và tự học, cảm thụ và thưởng thức âm nhạc;

– Hứng thú tham gia các hoạt động âm nhạc, bước đầu thể hiện năng lực, sự sáng tạo khi thể hiện âm nhạc cá nhân và hoạt động trong nhóm, tập thể.

Để đạt được các mục tiêu giáo dục âm nhạc nêu trên, việc dạy học âm nhạc cần được triển khai thành các hoạt động thông qua trò chơi, hoạt động khám phá, trải nghiệm các âm thanh và hình tượng âm nhạc đơn giản. Qua đó, HS sẽ tự cảm nhận và rút ra những hiểu biết, kiến thức và kĩ năng thực hành âm nhạc trong từng bài học, từng chủ đề để vận dụng vào cuộc sống.

Việc mở rộng hiểu biết, khả năng cảm thụ âm nhạc đa dạng, hấp dẫn, phù hợp với độ tuổi và khả năng của HS lớp 1 chính là cơ sở để nuôi dưỡng tâm hồn, cảm xúc thẩm mĩ và niềm yêu thích với môn học. Từ đó, hoạt động giáo dục âm nhạc sẽ từng bước hình thành và phát triển cho HS các phẩm chất, năng lực chung và năng lực thực hành âm nhạc cốt lõi (hát, đọc nhạc, nhạc cụ, nghe nhạc, thường thức âm nhạc) ở mức độ cơ bản góp phần phát triển trí tưởng tượng, óc sáng tạo trong giao tiếp và thể hiện âm nhạc cá nhân hay theo nhóm. Thông qua các hoạt động âm nhạc của HS, GV phát hiện, tư vấn và định hướng cho HS luyện tập, bồi dưỡng để phát triển năng khiếu âm nhạc của mình.

II GIỚI THIỆU SÁCH GIÁO KHOA *ÂM NHẠC 1*

1. Quan điểm biên soạn

SGK *Âm nhạc 1* bám sát Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc năm 2018, được xây dựng thành các chủ đề, đảm bảo những nguyên tắc cơ bản sau:

– Nội dung SGK *Âm nhạc 1* giúp HS làm quen với kiến thức âm nhạc phổ thông, sự đa dạng của âm nhạc thế giới và Việt Nam. Các yêu cầu về cảm thụ, các yếu tố, khái niệm cơ bản của âm nhạc luôn được tích hợp trong nội dung bài hát và các nội dung khác của chủ đề.

– Các chủ đề được triển khai dưới dạng các hoạt động theo một cấu trúc thống nhất. Những câu lệnh thể hiện được các yêu cầu mà HS cần phải thực hiện. Vì vậy, SGK không chỉ giúp HS và GV thực hiện hoạt động dạy học mà còn định hướng cho cha mẹ đồng hành giúp HS học tập.

– Bảo đảm thời lượng thực hiện chương trình cho HS tiểu học theo khung Chương trình giáo dục phổ thông 2018 môn Âm nhạc của Bộ Giáo dục và Đào tạo cho các nội dung như: Hát, Đọc nhạc, Nhạc cụ, Nghe nhạc, Thường thức âm nhạc.

– Nội dung dạy học trong sách là một quy trình (yêu cầu) hướng dẫn mẫu và có độ mở để HS có thể tự sáng tạo. GV có vai trò kiểm soát quá trình thực hành của cả lớp, cũng như hỗ trợ từng HS trên tinh thần thừa nhận, tôn trọng sự khác biệt của mỗi cá nhân.

2. Cấu trúc nội dung

a) Những điểm mới về cấu trúc, nội dung sách

Nội dung của sách được mở rộng, bao gồm: Hát, Đọc nhạc, Nhạc cụ, Nghe nhạc, Thường thức âm nhạc nhằm tạo điều kiện cho HS được tiếp cận và cảm thụ đầy đủ các mạch nội dung của môn học ngay từ lớp đầu tiên của cấp Tiểu học. Việc triển khai, lồng ghép các mạch nội dung thông qua các phương pháp, hình thức học tập linh hoạt, đa dạng sẽ giúp HS trải nghiệm, khám phá, thể hiện các hình tượng âm nhạc theo cách hiểu, cảm nhận rất hồn nhiên, phù hợp với đặc điểm tâm lí, khả năng nhận thức và thực hành âm nhạc của độ tuổi mà không gò ép vào việc học bài hát, đọc nhạc,... một cách khô cứng.

– Sách bao gồm 8 chủ đề có tính hệ thống. Các chủ đề được trình bày theo một cấu trúc xác định với các nội dung có sự gắn kết logic, thể hiện rõ các hoạt động, nhiệm vụ và yêu cầu cần đạt của HS; trong đó, Hát luôn là nội dung mở và Vận dụng – Sáng tạo luôn là nội dung kết ở mỗi chủ đề.

– Ngoài các nội dung của môn Âm nhạc, ở mỗi chủ đề đều có sự tích hợp, lồng ghép

ở mức độ ít nhiều với kiến thức cơ bản, đơn giản của một số môn học khác như: Mĩ thuật, Tự nhiên và Xã hội, Đạo đức, Tiếng Việt, Toán,…

– Tên và nội dung các chủ đề của SGV tương ứng với SGK *Âm nhạc 1*, gắn với những sự kiện, mốc thời gian trong năm. Mỗi chủ đề đều bao gồm các hoạt động cụ thể, trình bày theo một cấu trúc xác định. Các kiến thức lí thuyết, yêu cầu, bài tập thực hành, không gian và tình huống học tập được trình bày qua bản nhạc hình tượng, hình ảnh sinh động, hấp dẫn, phù hợp với đặc điểm tâm lí và nhận thức của HS lớp 1.

– Thông qua các phương pháp, hình thức triển khai nội dung học tập và yêu cầu về kiểm tra đánh giá, HS sẽ có cơ hội lựa chọn một trong những nội dung đã được học để thể hiện khả năng âm nhạc, hiểu biết theo sở trường, ý thích và năng lực của từng cá nhân. Vì vậy, những điểm mới của sách sẽ tạo nên sự hứng thú, yêu thích, say mê với môn học, đồng thời cũng giúp HS hình thành, phát triển các phẩm chất, năng lực âm nhạc và năng lực chung.

b) Bố cục nội dung các chủ đề

Sách gồm 8 chủ đề/ 2 học kì/ 35 tiết, trong đó bao gồm 1 tiết đánh giá cuối học kì I và 2 tiết đánh giá cuối năm, cụ thể như sau:

Chủ đề 1: Âm thanh kì diệu (4 tiết)

– Hát: *Vào rừng hoa* (Việt Anh)

– Thường thức âm nhạc: Câu chuyện "Âm thanh kì diệu"

– Đọc nhạc: Bậc thang Đô – Rê – Mi

– Vận dụng – Sáng tạo: To – Nhỏ (Thể hiện giọng nói to – nhỏ; Trò chơi: "Đọc to – đọc nhỏ"; Đọc nhạc và thể hiện to – nhỏ theo ý thích).

Chủ đề 2: Việt Nam yêu thương (4 tiết)

– Hát: *Tổ quốc ta* (Mộng Lân)

– Nhạc cụ: Trống con (Giới thiệu trống con; Gõ theo hình tiết tấu; Gõ đệm cho bài hát *Tổ quốc ta)*

– Nghe nhạc: Bài hát *Quốc ca* (Văn Cao)

– Vận dụng – Sáng tạo: Cao – Thấp (Nghe và nhắc lại âm thanh bằng âm "la"; Nghe và phân biệt âm thanh cao – thấp; Nghe nhạc và vận động theo ý thích).

Chủ đề 3: Mái trường thân yêu (4 tiết)

– Hát: *Lớp Một thân yêu* (Bùi Anh Tôn)

– Đọc nhạc: Ban nhạc Đô – Rê – Mi

– Nghe nhạc: Bài hát *Những bông hoa những bài ca* (Hoàng Long)

– Vận dụng – Sáng tạo: To – Nhỏ, Cao – Thấp (Đọc to – nhỏ, cao – thấp câu nhạc; Nghe và vỗ tay to – nhỏ theo hình; Nghe nhạc và vận động theo ý thích).

Chủ đề 4: Vòng tay bè bạn (5 tiết), trong đó có 1 tiết Ôn tập và 1 tiết Đánh giá cuối học kì I

– Hát: *Chào người bạn mới đến* (Lương Bằng Vinh)

– Nhạc cụ: Trống con (Gõ theo hình tiết tấu; Gõ đệm cho bài hát *Chào người bạn mới đến*)

– Thường thức âm nhạc: Trống cái (Giới thiệu trống cái; Gõ và đọc theo hình tiếu tấu)

– Nghe nhạc: *Vũ khúc thiên nga* (Trích vở ba lê *Hồ thiên nga* – Pi-ốt I-lích Trai-cốp-xki)

– Ôn tập cuối học kì I:

+ Trò chơi: "Vũ điệu âm thanh"

+ Gõ theo mẫu tiết tấu (mẫu 1 + 2)

+ Xem tranh và kể lại tên các bài hát ở các chủ đề đã học.

– Ôn tập các bài hát, bài đọc nhạc ở học kì I với các hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca kết hợp gõ đệm bằng các nhạc cụ đã học hoặc vận động theo nhịp điệu.

– Nội dung đánh giá cuối học kì I.

Yêu cầu đánh giá: HS lựa chọn một nội dung yêu thích trong những nội dung ôn tập để trình bày, thể hiện một cách tự tin, hiệu quả nhất.

Chủ đề 5: Nhịp điệu mùa xuân (4 tiết)

– Hát: *Xúc xắc xúc xẻ* (Nhạc: Nguyễn Ngọc Thiện, lời: Phỏng theo đồng dao)

– Đọc nhạc: Những người bạn của Đô – Rê – Mi

– Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Vôn-gang A-ma-đớt Mô-da (Câu chuyện "Thần đồng âm nhạc Mô-da"; Nghe bài hát *Khát vọng mùa xuân*)

– Vận dụng – Sáng tạo: Dài – Ngắn (Nghe và nhắc lại âm thanh; Đọc và thể hiện các âm thanh theo hình; Trò chơi: "Ai hót dài hơn?").

Chủ đề 6: Về miền dân ca (4 tiết)

– Hát: *Gà gáy* (Dân ca Cống Khao, lời mới: Huy Trân)

– Thường thức âm nhạc: "Câu chuyện về thanh phách"

– Nhạc cụ: Thanh phách (Giới thiệu thanh phách; Gõ theo hình tiết tấu; Gõ đệm cho bài hát *Gà gáy*)

– Nghe nhạc: Bài hát *Lí cây bông* (Dân ca Nam Bộ)

– Vận dụng – Sáng tạo: Dài – Ngắn (Trò chơi: "Hãy là chú gà trống siêng năng"; Nghe nhạc và vận động cùng Pha – Son).

Chủ đề 7: Gia đình (4 tiết)

– Hát: *Cây gia đình* (Nhạc: Quỳnh Hợp, lời thơ: Nguyễn Thị Mai)

– Đọc nhạc: Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son

– Nghe nhạc: Bài hát *Con chim vành khuyên* (Hoàng Vân)

– Vận dụng – Sáng tạo: Góc âm nhạc (Trò chơi: "Sắm vai"; Nghe nhạc, hát và vận động theo ý thích; Trò chơi: Ban nhạc "Những người bạn").

Chủ đề 8: Vui đón hè (6 tiết) trong đó có 2 tiết Ôn tập và 2 tiết Đánh giá cuối năm

– Hát: *Ngôi sao lấp lánh* (Nhạc nước ngoài, lời Việt: Thanh Vân sưu tầm và biên soạn)

– Nhạc cụ: Trai-en-gô (triangle) (Giới thiệu trai-en-gô (triangle); Gõ theo hình tiết tấu; Gõ đệm cho bài hát *Ngôi sao lấp lánh*)

– Ôn tập cuối năm:

+ Gõ theo mẫu tiết tấu (mẫu 1 + 2)

+ Ôn tập đọc nhạc: Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son kết hợp đọc to – đọc nhỏ

+ Xem tranh và kể lại tên bài hát ở các chủ đề đã học.

+ Ôn tập các bài hát đã học ở học kì II với các hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca kết hợp gõ đệm bằng các nhạc cụ đã học hoặc vận động theo nhịp điệu.

– Nội dung đánh giá cuối năm.

Yêu cầu đánh giá: HS được lựa chọn một nội dung yêu thích trong những nội dung ôn tập để trình bày, thể hiện một cách tự tin, hiệu quả nhất.

c) Yêu cầu cần đạt theo khung năng lực

Để đánh giá mức độ nhận thức và khả năng thể hiện âm nhạc của HS, GV cần căn cứ theo 3 mức độ sau đây:

+ *Biết:* Gọi được tên hình thức biểu diễn, kể được tên một số nhạc sĩ tiêu biểu, liệt kê được một số loại nhạc cụ, thuộc lời ca; nhận biết các nốt nhạc.

+ *Hiểu:* Mô tả được động tác chơi nhạc cụ, nhắc lại được nội dung bài hát, bước đầu hát đúng được tính chất âm nhạc, đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc,...

+ *Vận dụng – Sáng tạo:* Biểu diễn được các tiết mục âm nhạc; điều chỉnh được giọng hát để tạo nên sự hài hoà; thực hiện được hoạt động âm nhạc phù hợp với lứa tuổi; có ý tưởng sáng tạo trong học tập, trình diễn và thực hiện cùng nhóm; bước đầu nhận xét được kĩ năng thể hiện âm nhạc của bản thân và bạn bè.

III PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC SÁCH GIÁO KHOA *ÂM NHẠC 1*

Căn cứ vào đặc thù, mục tiêu, nhiệm vụ của môn Âm nhạc, SGK *Âm nhạc 1* tổ chức hoạt động dạy bằng việc kế thừa, sử dụng các phương pháp dạy học truyền thống kết hợp các phương pháp dạy học tiên tiến; vận dụng, sử dụng các phương tiện thiết bị, nhạc cụ,… hiện đại. Cụ thể như sau:

1. Các phương pháp dạy học

– Sử dụng ngôn ngữ: giới thiệu, thuyết trình, đàm thoại, đặt câu hỏi,...

– Trực quan/ Làm mẫu

– Thực hành và luyện tập

– Trò chơi: vận động theo nhịp điệu/ sắm vai

– Dự án

– Làm việc nhóm

– Dạy học đa phương tiện,...

Cùng với việc lựa chọn các phương pháp, GV cần triển khai bài học theo trình tự: Khởi động – Trải nghiệm – Khám phá – Thực hành – Vận dụng – Sáng tạo.

2. Sử dụng các phương pháp dạy học

a) Về số lượng phương pháp được sử dụng trong một bài học

– Khi sử dụng số lượng và nhóm các phương pháp hỗ trợ nhau trong mỗi tiết học/ chủ đề, GV phải căn cứ vào mục tiêu, nội dung, yêu cầu cần đạt và giai đoạn trong thực tế khi triển khai bài học. GV có thể sử dụng từ 2 – 3 phương pháp trong một bài học để có sự gắn bó hữu cơ, tạo ra môi trường giúp HS có nhiều cơ hội trải nghiệm và khám phá.

b) Việc sử dụng kết hợp các phương pháp

– GV cần xác định rõ mục đích, yêu cầu của từng nội dung/ hoạt động học tập đặt ra với HS để sử dụng các phương pháp ở mức độ vừa phải và phù hợp. Luôn bám sát các nguyên tắc dạy học và đề cao các hoạt động trải nghiệm, thực hành với sự hỗ trợ giữa các phương pháp.

– Việc sử dụng phương pháp ngôn ngữ như: thuyết trình, đàm thoại hay đặt câu hỏi thường có sự kết hợp trong dạy học ở một nội dung/ một bài. Do đó GV cần căn cứ vào bối cảnh của bài học, yêu cầu của nội dung để có sự diễn giải, câu hỏi ngắn gọn, súc tích, dễ hiểu và sử dụng ngữ điệu, sắc thái phù hợp. Với phương pháp trực quan và làm mẫu (tư liệu âm thanh, hình ảnh, giọng hát, tiếng đàn,...), GV cần lưu ý thể hiện hoặc sử dụng nguồn tư liệu chuẩn xác, đảm bảo tính nghệ thuật và khoa học, phù hợp với thực tiễn giáo dục học tiểu học. Với sự kết hợp của các phương pháp thực hành và luyện tập; phương pháp dự án và làm việc nhóm, GV cần xác định triển khai ở các hình thức tập thể, theo nhóm, đôi bạn, cá nhân với các yêu cầu phù hợp để giúp HS nắm được kĩ năng ở mức độ cơ bản hay nâng cao hơn (với yêu cầu trình diễn). Cần tạo cơ hội cho HS bước đầu biết trao đổi, thể hiện ý kiến trình bày ý tưởng, biết lắng nghe, chia sẻ, điều chỉnh và phối hợp với các bạn cùng GV để hoàn thành một nhiệm vụ của bài học.

– Dạy học thông qua các trò chơi âm nhạc là một trong những phương pháp có hiệu quả cao trong việc phát triển năng lực âm nhạc cho HS. Vì vậy, GV cần tích cực khai

thác các dạng trò chơi như: trò chơi phát triển tai nghe và giọng hát; phát triển tiết tấu và nhịp điệu âm nhạc; trò chơi sắm vai,... để vừa phát triển các kĩ năng của cá nhân và sự tương tác trong hoạt động tập thể.

– Bên cạnh đó, cần khai thác và phát huy mạnh mẽ việc dạy học đa phương tiện (multimedia) qua việc kết hợp sử dụng các văn bản, hình ảnh động, âm thanh, clip, các nguồn học liệu điện tử gắn với nội dung của chủ đề, bài học,… để liên kết các kiến thức nhằm cung cấp, mô tả, giải thích về nội dung, hình tượng âm nhạc hay các yêu cầu, kĩ năng cụ thể của bài học một cách trực quan và sống động. Dạy học đa phương tiện cũng có thể hiểu là bao gồm các phần/ bài dạng thuyết trình (Power Point) mà GV là người thiết kế và thực hiện các thao tác trong quá trình dạy học, kết hợp với phần thể hiện trực tiếp của mình. Chẳng hạn, thay vì GV kể chuyện bằng lời và HS xem tranh ở SGK thì việc sử dụng âm thanh và hình ảnh động trong dạy học đa phương tiện sẽ tạo nên các bài học đa dạng, hấp dẫn và phong phú. Ở một số bài tập vận dụng, hỏi – đáp nhanh, các trò chơi tương tác,… cũng được khai thác và phát huy hiệu quả cao trong quá trình dạy và học âm nhạc.

– Với những cơ sở giáo dục có điều kiện về phòng học đặc thù, GV sẽ giúp HS tìm hiểu, thao tác khám phá bài học (tự học) trên SGK điện tử có các âm thanh và hình ảnh sống động. Ngoài ra, học trực tuyến cũng là hình thức học tập xu thế để cập nhật với sự phát triển của kỉ nguyên công nghệ số. Học trực tuyến sẽ tiết kiệm chi phí và thời gian cho người tham gia.

Lưu ý: Việc dạy học âm nhạc theo SGK phát triển năng lực, GV cần linh hoạt khi khai thác, phát huy các phương pháp dạy học kết hợp với khai thác các kênh thông tin và tư liệu phù hợp với điều kiện dạy, học ở địa phương.

3. Tổ chức hoạt động dạy học

a) Các bước tổ chức dạy học

Căn cứ vào đặc điểm nhận thức của HS, yêu cầu, nhiệm vụ và nội dung các chủ đề của SGK *Âm nhạc 1*, các bước tổ chức dạy học của từng mạch nội dung được tiến hành như sau:

* *Hát*

– Khởi động

– Giới thiệu và nghe hát mẫu

– Đọc lời ca

– Tập hát

– Hát với nhạc đệm

– Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu/ động tác múa minh hoạ.

* *Đọc nhạc*

– Khởi động

– Giới thiệu và nghe đọc mẫu

– Đọc tên nốt (đọc theo tiết tấu)/ Đọc lời ca và tên nốt

– Tập đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay

– Đọc nhạc với nhạc đệm

– Đọc nhạc kết hợp vận động theo nhịp/ động tác múa minh hoạ.

* *Nghe nhạc*

– Giới thiệu bài hát và tác giả

– Nghe nhạc: Nghe GV hát/ CD/ DVD/ file âm thanh

– Cảm thụ và thể hiện (tuỳ theo chủ đề/ nội dung bài học).

* *Nhạc cụ*

– Giới thiệu nhạc cụ

– Gõ theo hình tiết tấu

– Gõ đệm cho bài hát/ bài đọc nhạc.

* *Thường thức âm nhạc*

– Giới thiệu nhạc cụ

+ Giới thiệu tên và một vài đặc điểm cơ bản của nhạc cụ

+ Trải nghiệm âm thanh nhạc cụ qua bài hát/ đoạn nhạc/ hình tiết tấu

+ Cảm thụ và thể hiện cảm xúc/ điệu bộ/ động tác/ gõ đệm hình tiết tấu khi nghe trình diễn nhạc cụ.

– Câu chuyện âm nhạc

+ Tìm hiểu nội dung câu chuyện

+ Thảo luận

+ Thể hiện: thể hiện/ mô phỏng các ý tưởng của nhóm/ cá nhân (tuỳ theo chủ đề/ nội dung bài học), nhắc tên nhân vật yêu thích, kể lại câu chuyện theo tranh vẽ, hình ảnh, hay sự tưởng tượng của HS.

b) Một số yêu cầu khi triển khai các hình thức luyện tập, biểu diễn

– GV hướng dẫn HS thực hành các tư thế và kĩ năng sơ giản, cơ bản khi đứng hát, ngồi hát, đọc nhạc và đệm nhạc cụ khi hát.

– GV hướng dẫn HS thực hành biểu diễn theo các hình thức: đơn ca, song ca, đồng ca,

tốp ca, nhóm, trò chơi sắm vai,... Luyện tập các hình thức giúp HS tự tin thể hiện các nội dung học.

– GV hướng dẫn HS cảm thụ được tính chất âm nhạc của tác phẩm, biết thể hiện qua hoạt động nghe và quan sát/ học hát/ vận động theo nhạc.

– Trong quá trình tổ chức hoạt động dạy học, GV cần phát hiện và xử lí kịp thời các tình huống sư phạm; thường xuyên lắng nghe và phát hiện các lỗi sai về phát âm, về cao độ và tiết tấu để có biện pháp sửa cho HS, luôn quan tâm phát triển các năng lực cá nhân, tạo cho HS niềm yêu thích, sự tự tin khi thể hiện bản thân. GV cần phát huy vai trò hỗ trợ của nhóm/ bạn cùng học, cùng thực hành để giúp HS biết thích ứng, điều chỉnh trong tương tác, hình thành và phát triển kĩ năng và tình cảm xã hội.

IV ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

1. Một số vấn đề chung

Đánh giá trong hoạt động dạy học là một khâu quan trọng để kiểm định chất lượng dạy và học. Hoạt động đánh giá là một quá trình bao gồm việc HS tự đánh giá và GV đánh giá HS qua các hình thức đánh giá định tính (quan sát, nhận xét) và định lượng (đánh giá kết quả theo các mức).

– Tự đánh giá, đánh giá đồng đẳng:

Việc hướng dẫn HS tự đánh giá hay đánh giá các bạn trong giờ học/ các hoạt động trình diễn,... là những hoạt động mà GV là người gợi mở và động viên, khuyến khích HS mạnh dạn thể hiện các ý kiến dần hình thành được năng lực quan sát và phản biện của HS. HS tự nhận xét về mức độ hoàn thành nhiệm vụ học tập của bản thân, những điểm cần khắc phục qua từng động tác, từng câu hát, kĩ năng trong bài học hay chủ đề trong khi học. HS cần có năng lực quan sát và mạnh dạn đưa ra các ý kiến nhận xét, đánh giá, đề xuất các phương án mới cho hoạt động của nhóm bạn hay tập thể trong quá trình học.

– GV đánh giá HS:

Quy trình đánh giá của GV (bao gồm cả đánh giá đầu vào) là việc nắm bắt các thông tin kịp thời, khách quan mức độ tiếp thu ban đầu, và toàn bộ quá trình, kết quả hoàn thành từng nhiệm vụ học tập của HS. Đánh giá phản ánh sự tiến bộ của HS so với chính bản thân các em trong suốt quá trình học tập. Đây cũng là những thông tin hai chiều giúp GV điều chỉnh yêu cầu, nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học hay cách thức tác động đến HS để khắc phục hay nâng cao hiệu quả dạy học môn học nói riêng và chất lượng giáo dục âm nhạc nói chung cho HS.

Việc đánh giá cần đầy đủ 5 năng lực: cảm thụ, thực hành, hiểu biết, vận dụng và sáng tạo âm nhạc trong các giờ học và việc vận dụng vào đời sống, cùng với việc kết hợp đánh giá các phẩm chất, năng lực chung, tinh thần thái độ, giao tiếp, hợp tác,... Hoạt động đánh giá phải được tiến hành trong suốt quá trình học tập của HS qua các khâu: đánh giá chẩn đoán, đánh giá thường xuyên và đánh giá cuối học kì, cuối năm học.

2. Hình thức đánh giá

a) Đánh giá chẩn đoán

Vào đầu giai đoạn dạy học, GV thu thập những thông tin về đặc điểm và khả năng học tập môn học của HS qua hình thức trao đổi và yêu cầu HS hát/ múa/ hát và vận động minh hoạ 1, 2 bài hát ở độ tuổi mầm non, nhi đồng,... để nắm được mức độ mặt bằng chung của HS cũng như nhu cầu, những điểm mạnh, hạn chế của HS để xây dựng kế hoạch, giáo án dạy học, phương pháp và hình thức tổ chức hoạt động dạy học thích hợp.

b) Đánh giá thường xuyên

Quá trình GV quan sát và kiểm tra HS thực hiện các yêu cầu, nhiệm vụ trong hoạt động cá nhân, nhóm, tập thể trong giờ học, theo từng giai đoạn và nội dung học tập (có ghi kí hiệu phân loại theo cách phù hợp) để nắm được đặc điểm, khả năng, ý thức học tập, mức độ tiếp thu khi thực hành âm nhạc và sự tiến bộ của HS.

Đánh giá thường xuyên trong quá trình dạy học là hoạt động rất quan trọng, giúp GV quan sát, phát hiện, phân tích các nguyên nhân tác động, kịp thời đưa ra các gợi ý cho HS về cách tự điều chỉnh, cách phối hợp hoặc hướng dẫn HS luyện tập để khắc phục lỗi sai, hạn chế trong luyện tập và phối hợp với các bạn. Khi đã nắm được mức độ, khả năng của HS, GV cần có sự động viên, khuyến khích và tạo các cơ hội, môi trường,... để HS được tập luyện/ thể hiện, khắc phục những điểm hạn chế, dần tạo cho các em sự tự tin khi thể hiện hiểu biết và năng lực thực hành của cá nhân.

Lưu ý: Trong quá trình dạy học và đánh giá, GV cần coi trọng đánh giá thường xuyên, nên động viên, khuyến khích và tạo động lực cho HS để các em tự tin thể hiện các nội dung âm nhạc theo sở trường của từng cá nhân.

* Sau mỗi hoạt động của HS trong các chủ đề, GV khuyến khích, hướng dẫn và gợi mở để giúp HS biết tự nhận xét mức độ thực hành của bản thân/ của nhóm mình tham gia và các nhóm khác.

c) Đánh giá cuối học kì I/ cuối năm học

Việc đánh giá kết quả học tập của HS ở cuối học kì I hay cuối năm học sẽ phản ánh khá tổng quát sự tiến bộ về năng lực chung và năng lực âm nhạc của mỗi HS. Như yêu cầu đã nêu ở Chủ đề 4 và Chủ đề 8, HS được chủ động lựa chọn một trong những nội dung đã được ôn tập theo chương trình SGK mà các em thấy tự tin, yêu thích để thể hiện bài đánh giá học kì I hay cuối năm học, cụ thể như sau:

– Cảm xúc và mức độ tự tin khi thể hiện âm nhạc ở hình thức cá nhân hay cùng tập thể/ nhóm;
– Năng lực thực hành các kiến thức, hiểu biết ở các mạch nội dung trong chương trình môn học;
– Năng lực vận dụng, sáng tạo và mức độ thể hiện các nội dung của cá nhân hay trong tập thể/ nhóm;
– Sự chia sẻ, hợp tác trong khi thể hiện âm nhạc cùng nhóm/ tập thể (nếu có).

GV cần thiết kế các hình thức, nội dung, yêu cầu đánh giá năng lực của HS thông qua các nhiệm vụ có sự tích hợp, lồng ghép vừa bám sát nội dung môn học, vừa thể hiện được những phẩm chất, năng lực chung của HS. Đồng thời, GV cũng tạo điều kiện để HS phát huy sự vận dụng, sáng tạo các hiểu biết và kiến thức đã được học. Tuy nhiên, việc đánh giá HS thể hiện trực tiếp kĩ năng, thao tác,... nên cũng không thể tránh được yếu tố tâm lí (sự xúc động) tác động đến kết quả thể hiện của HS. Chính vì thế, GV cần xem xét cả quá trình về mức độ cố gắng và sự tiến bộ của HS so với chính bản thân các em trong quá trình đánh giá thường xuyên để đảm bảo khách quan, công bằng và tạo động lực, niềm vui, sự hứng thú học tập cho HS.

* Tuỳ theo nội dung và tính chất của hoạt động, GV có thể đánh giá kết quả luyện tập thực hành/ thể hiện âm nhạc của HS theo hình thức tốp ca/ song ca/ đơn ca và áp dụng trong đánh giá cuối học kì I và cuối năm học.

d) Đánh giá, xếp loại theo Thông tư số 27/2020/TT-BGDĐT ngày 04 tháng 9 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo

Căn cứ vào ba thành phần năng lực đặc thù: Thể hiện âm nhạc; Cảm thụ và hiểu biết âm nhạc; Vận dụng – Sáng tạo âm nhạc và các mức độ yêu cầu cần đạt quy định tại Chương trình môn học (trang 9), việc đánh giá định kì kết quả học tập môn Âm nhạc của HS lớp 1 sẽ chia thành các mức độ phân loại như sau:

– Hoàn thành tốt: thực hiện tốt các yêu cầu học tập và thường xuyên có biểu hiện cụ thể về các thành phần năng lực của môn học hoặc hoạt động giáo dục.
– Hoàn thành: thực hiện được các yêu cầu học tập và có biểu hiện cụ thể về các thành phần năng lực của môn học hoặc hoạt động giáo dục.
– Chưa hoàn thành: chưa thực hiện được một số yêu cầu học tập hoặc chưa có biểu hiện cụ thể về các thành phần năng lực của môn học hay hoạt động giáo dục.

Ví dụ: Nội dung đánh giá ở Chủ đề 1 được triển khai cụ thể như sau:

Nội dung

HS có thể lựa chọn một trong những nội dung sau:

– Trình bày bài hát *Vào rừng hoa* kết hợp với động tác minh hoạ hoặc vận động theo nhịp điệu.

– Đọc bài đọc nhạc *Bậc thang Đô – Rê – Mi* theo kí hiệu bàn tay kết hợp với nhạc đệm/ gõ đệm/ vận động theo nhịp.

– Thể hiện hoạt động thực hành theo nhóm/ cá nhân trong thực hành tập thể/ trò chơi âm nhạc với yếu tố to – nhỏ của âm thanh/ câu chuyện âm nhạc *Âm thanh kì diệu*.

Đánh giá thường xuyên

* *Mức độ 1: Biết.* HS nhớ/ nhận ra, nêu được:

– Tên bài hát *Vào rừng hoa;*

– Câu chuyện *Âm thanh kì diệu* với tên các nhân vật Đô, Rê, Mi và cô giáo Khoá Son;

– Tên ba nốt nhạc: Đô, Rê, Mi trong bài đọc nhạc;

– Nhận biết và phân biệt được âm thanh tự nhiên và âm thanh âm nhạc.

* *Mức độ 2: Hiểu*

– Hát đúng lời ca, giai điệu bài hát *Vào rừng hoa*, thể hiện được cảm xúc vui tươi, hồn nhiên khi hát;

– Phân biệt được độ cao – thấp của ba nốt Đô, Rê, Mi và đọc được giai điệu của bài đọc nhạc *Bậc thang Đô – Rê – Mi;*

– Biết vận động theo nhịp điệu (tay và chân) kết hợp hát.

* *Mức độ 3: Vận dụng – Sáng tạo*

– HS thể hiện được tính chất vui tươi, nhịp nhàng khi hát bài *Vào rừng hoa*;

– Biết kết hợp gõ đệm với các hình thức: gõ đệm theo phách/ theo nhịp và vận động theo nhạc kết hợp đọc nhạc;

– Bước đầu thể hiện được các yêu cầu đọc to, đọc nhỏ trong trò chơi, vận động theo nhạc với các ý tưởng của cá nhân/ đôi bạn và phối hợp trong nhóm/ tập thể.

3. Một số điểm cần lưu ý

– Căn cứ theo mục tiêu, chương trình môn học và nội dung SGK *Âm nhạc 1*, GV cần linh hoạt lựa chọn, xây dựng cấu trúc các bài học âm nhạc hoặc thay đổi thứ tự nội dung, lựa chọn các phương pháp, hình thức dựa trên đặc điểm, khả năng nhận thức của HS và điều kiện về cơ sở vật chất tại địa phương để thiết kế giáo án/ tiết học hay kế hoạch dạy học trong một học kì cho phù hợp.

– GV chủ động khai thác và phát huy các di sản âm nhạc của địa phương/ vùng miền,... với mức độ nội dung và yêu cầu phù hợp với khả năng thực hành âm nhạc của HS, đồng thời đảm bảo thời lượng theo quy định của chương trình môn học.

– Theo quan điểm dạy học phát triển năng lực, quá trình triển khai các hoạt động dạy học, GV cần tổ chức linh hoạt và hài hoà giữa hoạt động học (kiến thức mới/ trọng tâm), ôn tập, trình bày các nội dung, cần chú trọng các yêu cầu thực hành, vận dụng, sáng tạo và giải quyết các nhiệm vụ học tập (ở mức độ phù hợp với khả năng của HS lớp 1).

– Nội dung mục III – Phương pháp dạy học sách giáo khoa *Âm nhạc 1* đã trình bày các phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động dạy học cơ bản của bộ môn. Để tránh sự lặp lại, trong Phần hai. *Hướng dẫn dạy học các bài cụ thể* từ Chủ đề 2 sẽ không nhắc lại các bước cơ bản đã nêu ở mục III, chỉ bổ sung những điểm GV cần lưu ý về các nội dung, phương pháp và hình thức triển khai theo đặc điểm của chủ đề, của bài học. Với việc nêu khá chi tiết về cách thức triển khai nội dung, phương pháp, hình thức để hướng dẫn HS học và tự học theo định hướng phát triển năng lực ở Chủ đề 1 xem như là những gợi ý chi tiết giúp GV tham khảo trong quá trình chuẩn bị bài dạy.

– Những gợi ý về phân chia thời lượng nội dung, dự kiến khoảng thời gian thực hiện từng mục/ hoạt động trong mỗi tiết/ chủ đề; cả mô hình, cấu trúc nội dung và phương pháp tổ chức dạy học ở Phần hai của SGV cũng chỉ là phương án mang tính gợi ý của nhóm biên soạn. GV tham khảo và linh hoạt điều chỉnh cho phù hợp và hiệu quả với điều kiện dạy học thực tiễn tại địa phương.

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

PHẦN HAI

HƯỚNG DẪN DẠY HỌC CÁC BÀI CỤ THỂ

Chủ đề 1 ÂM THANH KÌ DIỆU

(4 tiết)

I MỤC TIÊU

Sau bài học, HS sẽ:

– Nhớ tên, hát rõ và thuộc lời ca đúng theo giai điệu của bài hát *Vào rừng hoa* (nhạc và lời: Việt Anh). Cảm nhận được âm thanh, cảnh đẹp và hình ảnh các bạn nhỏ cùng vui chơi trong rừng hoa.

– Biết hát kết hợp vỗ tay theo nhịp ở hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca kết hợp với nhạc đệm.

– Nhận biết được âm thanh tự nhiên và âm thanh âm nhạc qua nhạc cụ sáo trúc; bước đầu biết quan sát, lắng nghe, mô tả và thể hiện được các âm thanh trong câu chuyện *Âm thanh kì diệu.*

– Nhớ tên các nốt nhạc và đọc được bài đọc nhạc *Bậc thang Đô – Rê – Mi.*

– Phân biệt được yếu tố to – nhỏ, thể hiện được trong khi hát, đọc nhạc và chơi trò chơi âm nhạc.

– Có ý thức giữ gìn và bảo vệ thiên nhiên, cây cối ở gia đình và nơi công cộng.

II CHUẨN BỊ

– Tư liệu dạy học, nhạc cụ (theo điều kiện của địa phương), phương tiện, thiết bị công nghệ, file âm thanh, hình ảnh/ nhạc cụ tự chế (ba bát con, khoảng 500 ml nước và một đôi đũa tre/ gỗ).

– SGK, SGV *Âm nhạc 1.*

III HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Tiết 1 THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC: ÂM THANH KÌ DIỆU HÁT: *VÀO RỪNG HOA*

1. Thường thức âm nhạc: *Âm thanh kì diệu* (10 phút)

a) Khởi động

– GV yêu cầu HS tập trung lắng nghe. GV tạo các loại âm thanh sẵn có trong lớp học (gõ bàn, vò giấy, GV hát, chơi một nét nhạc ngắn trên đàn,…) và yêu cầu HS trả lời nhanh đó là âm thanh phát ra từ đâu.

– GV khuyến khích HS nêu cảm nhận về các âm thanh phát ra từ những chất liệu khác nhau để dẫn dắt vào nội dung câu chuyện *Âm thanh kì diệu.*

b) Tìm hiểu câu chuyện

– GV hướng dẫn HS quan sát bốn bức tranh, cùng trao đổi về nội dung câu chuyện.

+ Tranh 1: GV gợi ý để HS đếm số nhân vật trong bức tranh, sau đó GV giới thiệu tên ba bạn Đô, Rê, Mi và cô giáo Khoá Son.

+ Tranh 2: GV gợi ý để HS nhận xét cảnh vật trong bức tranh và con đường đi đến khu rừng kì diệu.

+ Tranh 3: Hình ảnh các bạn Đô, Rê, Mi khám phá, trải nghiệm nhiều âm thanh tự nhiên trong khu rừng. GV tương tác với HS khi cùng phát ra âm thanh của tiếng suối và các con vật.

+ Tranh 4: Âm thanh phát ra từ tiếng sáo trúc khiến các bạn Đô, Rê, Mi vô cùng thích thú. GV hướng dẫn HS quan sát nhân vật chú bé đang thổi sáo bằng nhạc cụ sáo trúc.

– GV cho HS nghe một đoạn nhạc ngắn tiếng sáo trúc hoặc chơi nét nhạc ngắn trên đàn phím điện tử chọn âm thanh tiếng sáo trúc. Sau đó, GV nêu ra những nhận xét kết hợp nghe âm thanh để HS cảm nhận về tiếng sáo trúc.

– GV nhắc lại câu chốt bài trong SGK trang 9.

c) Cảm thụ và thể hiện

– GV hướng dẫn HS làm việc nhóm: HS tạo nhóm và thể hiện 2 – 3 âm thanh, có thể kết hợp để tạo thành bản hoà tấu âm thanh trong khu rừng kì diệu.

– HS tập thể hiện các âm thanh to, nhỏ: suối chảy mạnh: "ào ào ào" – đọc to nhanh; suối chảy hiền hoà, chậm: "róc rách" – đọc nhỏ chậm; gió thổi nhẹ: "vi vu" – đọc nhỏ nhẹ; gió thổi mạnh: "húuuuuu" – đọc to, rít mạnh; mưa nhỏ – đọc "tí tách, tí tách" (âm lượng nhỏ); mưa to – đọc "rào rào, rào rào" (âm lượng to).

– GV đặt câu hỏi: *Âm thanh tự nhiên trong cuộc sống khác với âm thanh âm nhạc như thế nào?* (Gợi ý: nguồn phát ra âm thanh, độ vang sáng của âm thanh, nội dung thể hiện qua âm thanh.)

2. Hát: *Vào rừng hoa* (25 phút)

a) Khởi động

GV tổ chức trò chơi: *Thi hát âm "la".* Nghe GV đánh âm *"la"* bằng cao độ nốt Son (lần 1) nâng âm chủ lên 1C (lần 2) trên đàn phím điện tử/ nhạc cụ ở địa phương. HS nhắc lại lần lượt theo các tổ/ dãy bàn (2 – 3 lần).

b) Giới thiệu và nghe hát mẫu

– Giới thiệu: GV hướng dẫn HS quan sát bức tranh trong SGK gắn với nội dung bài hát và giới thiệu vào tên bài.

– Nghe hát mẫu: HS nghe GV hát/ nghe CD (yêu cầu GV hát mẫu chính xác và truyền cảm đúng theo tính chất âm nhạc).

c) Đọc lời ca

– GV đọc mẫu lần lượt từng câu, chú ý chia câu ngắn để HS dễ đọc, dễ nhớ.

– GV bắt nhịp cho HS đọc từng câu lời ca.

Lưu ý: GV nhắc nhở HS mở rộng khoang miệng, phát âm rõ lời với âm lượng vừa phải.

d) Tập hát

– GV hát mẫu từng câu và hướng dẫn HS hát theo.

– Tuỳ theo khả năng về ngôn ngữ của HS, GV có thể chia nửa câu ca, sau đó ghép câu hoặc hát liền cả câu và yêu cầu HS nhắc lại.

Câu 1: *Cầm tay nhau cùng đi chơi đi khắp nơi hái bông hoa tươi.*

– Tương tự, với các câu 2, 3, 4, GV cũng hướng dẫn HS hát như câu 1.

– Sau đó, GV hướng dẫn HS hát cả bài trọn vẹn.

– GV gợi mở để HS tìm hiểu về nội dung bài hát.

– GV có thể đặt câu hỏi: *Các bạn nhỏ đang cùng nhau đi đâu?* (đi chơi hay đi dã ngoại...)

+ *Điểm đến của các bạn ở đâu?* (khu rừng nhiều hoa,...)

+ *Các bạn nhìn thấy những gì?* (hoa lá, cỏ cây, chim chóc,...)

+ GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 7 và gợi ý trả lời: *Trong bài hát các bạn nhỏ đang cùng nhau làm gì?* (Các bạn nhỏ đang cùng đi vào rừng ngắm hoa dạo chơi, nghe tiếng chim hót ca...)

e) Hát với nhạc đệm

– GV cho HS hát kết hợp vỗ tay theo phách, nhịp sau khi luyện tập (3 – 5 lần).

– GV hướng dẫn HS hát ghép với nhạc đệm: bắt đầu và kết thúc hát phải khớp với nhạc đệm.

* GV khuyến khích HS tự luyện tập thêm phần hát.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Tiết 2

HÁT: *VÀO RỪNG HOA*
ĐỌC NHẠC: BẬC THANG ĐÔ – RÊ – MI
VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: TO – NHỎ

1. Hát: *Vào rừng hoa* (10 phút)

a) Khởi động

GV chọn một trong các hình thức sau đây: Đưa bức tranh gắn với nội dung bài hát, hoặc đàn giai điệu 1 – 2 câu trong bài hát và tương tác với HS.

b) Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu

– GV đệm đàn/ cho HS nghe file âm thanh hướng dẫn HS hát bài *Vào rừng hoa*, điều khiển và chỉnh sửa cho HS hát khớp với nhạc đệm (chú ý chỗ bắt đầu và kết thúc nhạc) theo hình thức: đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca.

– GV hướng dẫn HS hát với nhạc đệm và vận động dưới dạng nhóm, tổ, dãy (mức độ yêu cầu tuỳ theo khả năng thực tế của HS). GV cho HS hát với nhạc đệm và vận động nhún chân, xoay người trái phải theo nhịp điệu bài hát (3 – 4 lần). Giữa các lần hát, GV gợi ý và yêu cầu HS tự nhận xét, sau đó GV nhận xét và hướng dẫn HS sửa những chỗ thể hiện chưa chuẩn xác.

– GV hướng dẫn HS cách khum bàn tay vỗ để tạo ra âm thanh vang giòn khi sử dụng tay và giậm chân với động tác: câu 1 và 3 giậm chân theo nhịp, câu 2 và 4 vỗ tay theo nhịp.

– GV yêu cầu HS nhận xét về giai điệu bài hát (vui tươi hay chậm buồn?).

2. Đọc nhạc: *Bậc thang Đô – Rê – Mi* (15 phút)

a) Khởi động

– GV có thể tổ chức cho HS chơi trò chơi: *Cây cao, bóng thấp.*

– GV hướng dẫn: Khi HS nghe GV đọc "cây cao" thì HS đứng lên, khi nghe GV đọc "bóng thấp" thì HS ngồi xuống (hoặc vận động giơ cao – thấp cánh tay và bàn tay).

b) Đọc tên nốt

– GV đặt câu hỏi, gợi ý cho HS trả lời về hình ảnh ba bạn Đô, Rê, Mi đang bước trên các bậc cầu thang để HS hình dung về độ cao dần của các nốt nhạc.

– GV hướng dẫn HS đọc theo phần âm thanh mẫu tên ba nốt nhạc: Đô, Rê, Mi đàn phím điện tử/ ghi ta hay các nhạc cụ có ở địa phương. Nếu tại địa phương không có nhạc cụ, GV có thể sử dụng đũa gõ vào ba bát nước – nhạc nước (có mức nước khác nhau) tạo thành ba nốt Đô, Rê, Mi cho HS nghe và cảm nhận.

+ *Tại sao khi gõ vào bát có nước lại vang lên âm thanh khác với gõ vào bát không có nước?* GV có thể gợi ý để HS cùng trả lời.

+ HS quan sát và nhận xét các mức nước khác nhau sẽ tạo ra các âm thanh khác nhau.

– GV hướng dẫn HS đọc tên và cao độ ba nốt: Đô, Rê, Mi.

– GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 10 và gợi ý trả lời: *1. Em hãy nhắc lại tên các nốt nhạc trong bài đọc nhạc trên.* (gồm các nốt Đô, Rê, Mi); *2. Nốt nhạc nào được nhắc lại nhiều lần?* (nốt Mi, Đô).

– Nghe GV đàn hoặc nghe file âm thanh/ hoặc gõ bằng nhạc nước: HS đọc tên nốt trong bài đọc nhạc *Bậc thang Đô – Rê – Mi.*

c) Tập đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay

– GV đọc mẫu tên ba nốt Đô – Rê – Mi kết hợp thực hiện kí hiệu bàn tay.

– GV hướng dẫn HS đọc theo phần đọc mẫu tên ba nốt Đô – Rê – Mi đang bước trên bậc cầu thang kết hợp thực hiện kí hiệu bàn tay (3 – 4 lần).

– GV yêu cầu: cả lớp thực hiện đọc tên nốt và thể hiện bằng kí hiệu bàn tay.

– GV lưu ý sửa sai cho HS khi thể hiện kí hiệu bàn tay ứng với ba nốt: Đô, Rê, Mi.

– GV đọc từng câu và yêu cầu HS đọc nhắc lại, mỗi câu (3 – 4 lần).

– GV hướng dẫn HS đọc theo đàn/ giọng đọc mẫu của GV để có chỗ dựa cao độ chuẩn.

+ HS đọc từng nét nhạc ngắn: *Đô Rê Mi / Mi Mi Mi; Mi Rê Đô/ Đô Đô Đô* và kết hợp vỗ tay/ gõ ngón tay theo phách/ theo kí hiệu bàn tay.

3. Vận dụng – Sáng tạo: To – nhỏ (10 phút)

Trò chơi: *Đọc to – đọc nhỏ*

– GV điều khiển trò chơi, cho HS nhắc lại câu nói của gấu đen và thỏ nâu bằng âm lượng và giọng điệu phù hợp với nhân vật và tình huống.

– Thông qua việc thể hiện giọng nói to, nhỏ của hai nhân vật, GV lồng ghép việc cảm nhận âm thanh và phân biệt âm thanh to – nhỏ của giọng nói và giọng hát.

– GV yêu cầu HS quan sát dòng nhạc và nêu nhận xét: *Nốt nhạc nào hình to hơn, nốt nhạc nào hình nhỏ hơn?* GV cho HS đọc và điều chỉnh giọng đọc to, nhỏ theo hình (cần nhắc nhở HS điều chỉnh khoang miệng và hơi thở, kết hợp vừa đọc vừa nghe để đọc được các âm to, nhỏ đúng với yêu cầu).

– GV khuyến khích HS đọc và thể hiện cảm xúc theo giai điệu.
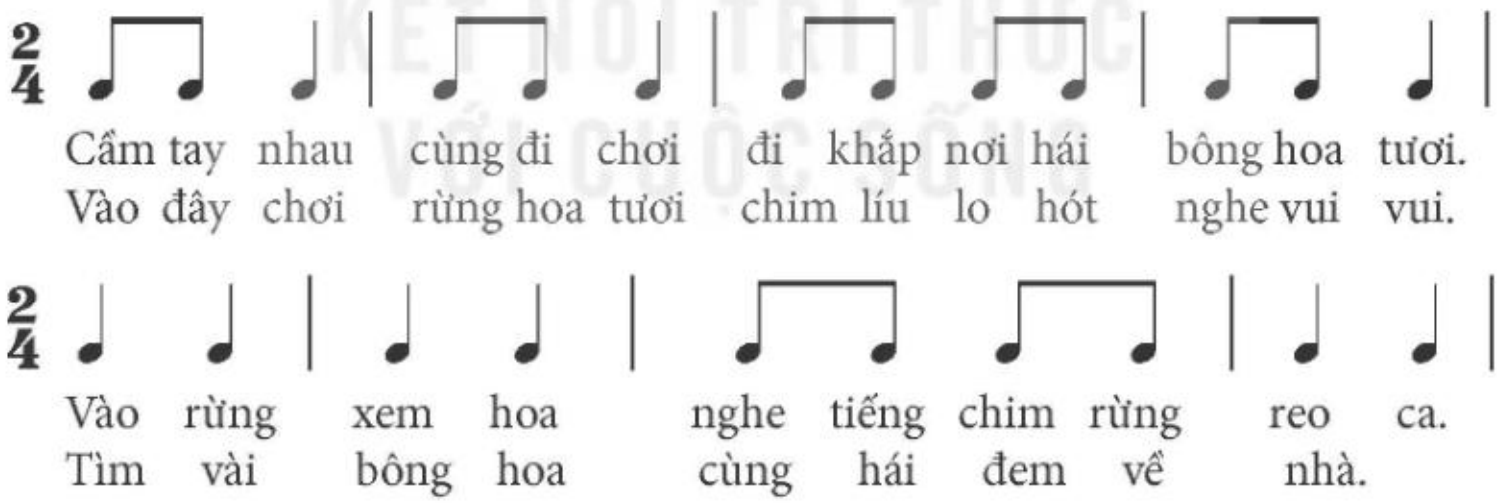
❖ GV khuyến khích HS cần luyện tập thêm phần thể hiện giọng to, nhỏ khi hát và đọc nhạc.

Tiết 3

HÁT: *VÀO RỪNG HOA*
ĐỌC NHẠC: BẬC THANG ĐÔ – RÊ – MI

1. Hát: *Vào rừng hoa* (15 phút)

– GV hướng dẫn, khuyến khích HS tự tập hát và gõ theo tiết tấu các câu hát sau (nên chia theo tổ, nhóm để HS cùng tập và nhận xét:

– GV cho HS trả lời các câu hỏi:

+ *Khi hát và gõ đệm câu hát: "Cầm tay nhau cùng đi chơi...", em thấy phần gõ có giống nhau không?*

+ *Em hãy hát và gõ đệm câu hát: "Vào đây chơi rừng hoa tươi...". Theo em, cách gõ đệm ở đây có giống với cách gõ đệm ở trên không?*

– Với âm hình thứ 2: GV cũng sử dụng các mẫu câu hỏi như trên.

– GV hướng dẫn HS gõ từng âm hình tiết tấu, gõ kết hợp đọc lời ca, sau đó yêu cầu HS hát kết hợp gõ đệm tiết tấu với tốc độ chậm và nhanh dần đúng với nhịp độ của bài.

– GV hướng dẫn HS tư thế đứng thẳng, miệng phát âm tự nhiên, hát thể hiện sắc thái theo GV (chú ý hướng dẫn HS cách điều chỉnh hơi thở để thể hiện sắc thái to – nhỏ khi hát các ca từ).

2. Đọc nhạc: Bậc thang Đô – Rê – Mi (20 phút)

a) Khởi động

GV tổ chức cho HS chơi một trong các hình thức sau:

– Chơi trò chơi phù hợp.

– Đàn một câu của bài đọc nhạc và hỏi HS tên bài.

– Gõ lại tiết tấu chủ đạo để HS nhận diện bài đọc nhạc đã học.

b) Đọc nhạc với nhạc đệm

– GV bắt nhịp cho HS đọc cả bài kết hợp vỗ/ gõ theo phách.

– GV đàn/ cho HS nghe CD và đọc với nhạc đệm theo các hình thức: đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca. GV nghe và sửa sai các lỗi (nếu có). GV chú ý nhắc HS lưu ý những chỗ bắt đầu và kết thúc bài đọc nhạc để khớp với nhạc đệm.

c) Đọc nhạc kết hợp vận động theo nhịp

GV hướng dẫn và gợi mở để HS trình bày ý tưởng sáng tạo các động tác/ điệu bộ mà mình sẽ thực hiện khi đọc nhạc. Sau đó, GV cho HS thể hiện theo hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca.

❖ GV khuyến khích HS tự luyện tập thêm phần gõ tiết tấu đệm hát, phần đọc nhạc.

Tiết 4

HÁT: *VÀO RỪNG HOA*
ĐỌC NHẠC: BẬC THANG ĐÔ – RÊ – MI
VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: TO – NHỎ

1. Hát: *Vào rừng hoa* (10 phút)

a) Khởi động

GV tổ chức trò chơi đố vui.

– GV cho HS hát câu 1 của bài hát *Vào rừng hoa*, sau đó yêu cầu HS gõ tiết tấu của câu vừa hát.

– GV gõ một âm hình có biến đổi dựa trên âm hình tiết tấu câu 1 vừa nghe và cho HS nhận xét xem có giống với tiết tấu câu 1 của bài hát không.

b) Luyện tập và thể hiện

GV bắt nhịp/ chỉ huy HS hát bài *Vào rừng hoa* thể hiện được sắc thái to – nhỏ kết hợp với các hình thức:

– Một nhóm hát và một nhóm gõ theo phách, một nhóm hát và một nhóm gõ theo nhịp.

– Một nhóm hát theo nhạc đệm và một nhóm vận động minh hoạ.

– Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu, theo ý thích: HS tự thể hiện các ý tưởng về vận động theo nhịp.

2. Đọc nhạc: Bậc thang Đô – Rê – Mi (10 phút)

a) Khởi động

GV cho HS nghe một đoạn nhạc ngắn và nêu một vài gợi ý về các tư thế như: đứng thẳng nhún theo nhịp, đứng nghiêng đầu và giậm chân, lắc vai,... để HS cùng vận động theo nhịp âm nhạc.

b) Luyện tập và thể hiện

– GV bắt nhịp cho HS đọc đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca bài đọc nhạc *Bậc thang Đô – Rê – Mi* với các yêu cầu:

+ Lần 1: đọc to, gõ theo nhịp;

+ Lần 2: đọc nhỏ, gõ theo phách;

+ Lần 3: nhóm đọc, nhóm gõ đệm.

Lưu ý: GV điều khiển, hướng dẫn HS giữ nhịp ổn định, lắng nghe nhau để hoà giọng nhịp nhàng thể hiện cảm xúc (GV nâng âm chủ 1C và yêu cầu HS đọc).

– GV yêu cầu và khuyến khích các nhóm HS/ dãy bàn/ tổ/ đôi bạn/ cá nhân lên tự giới thiệu tên của nhóm, tên bài đọc nhạc và thể hiện đọc to, nhỏ, kết hợp gõ/ vỗ đệm to, nhỏ và trình diễn trước cả lớp.
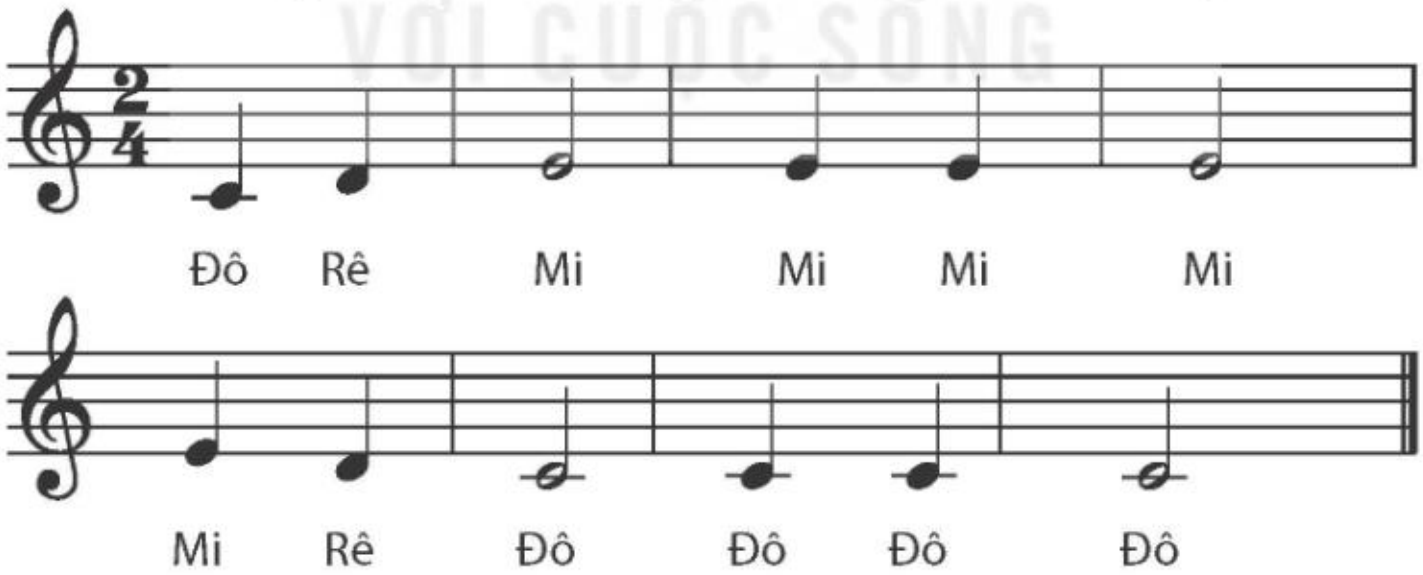
– Sau phần trình diễn, GV hướng dẫn HS nhận xét nội dung thực hành đã đúng với yêu cầu chưa và cần điều chỉnh giọng khi hát kết hợp tay vỗ/ gõ đồng đều, khớp nhịp.

– GV động viên, khen ngợi HS.

3. Vận dụng – Sáng tạo: To – nhỏ (15 phút)

Đọc nhạc và thể hiện to – nhỏ theo ý thích

– GV trao đổi, hướng dẫn để HS tự thể hiện câu nhạc to – nhỏ theo ý thích.

– HS chủ động đọc to, nhỏ bài đọc nhạc theo ý thích (GV có thể gợi ý, hướng dẫn HS đếm các nốt thứ tự 1, 3, 4, 6 đọc to hơn các nốt còn lại).

– Đọc to, rõ theo sự phân công/ thoả thuận của các nhóm, đôi bạn,...

❖ GV khuyến khích HS suy nghĩ những ý tưởng mới và mạnh dạn trình bày bài hát, bài đọc nhạc cho mọi người cùng nghe.

Chủ đề 2 VIỆT NAM YÊU THƯƠNG

(4 tiết)

I MỤC TIÊU

Sau bài học, HS sẽ:

– Nhớ tên, hát rõ và thuộc lời ca đúng theo giai điệu của bài hát *Tổ quốc ta* (nhạc và lời: Mộng Lân). Cảm nhận được những cảnh đẹp có trong bài hát, bước đầu thể hiện được tính chất khoan thai, ngợi ca của giai điệu khi hát.

– Biết kết hợp vỗ tay theo phách, vận động theo nhịp của bài hát với hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca kết hợp với nhạc đệm.

– Nhớ tên các bộ phận và biết cách gõ đệm trống con theo hình tiết tấu và nhịp.

– Cảm nhận được không khí trang nghiêm khi tham dự lễ chào cờ và khi nghe bài hát *Quốc ca*.

– Biết điều chỉnh giọng và thể hiện yếu tố cao – thấp khi nghe nhạc, hát và vận động theo nhạc.

II CHUẨN BỊ

– Giáo án, các phương tiện, thiết bị nghe nhìn, file hình ảnh/ video clip phong cảnh đặc trưng của ba miền, đàn phím, cờ Tổ quốc (loại nhỏ, 15 chiếc), trống con (10 chiếc), file âm thanh, nhạc cụ tự chế (nếu có thể).

– SGK, SGV *Âm nhạc 1*.

III HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Tiết 1

HÁT: *TỔ QUỐC TA*
VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: CAO – THẤP

1. Hát: *Tổ quốc ta* (25 phút)

a) Khởi động

– GV khơi gợi và trò chuyện để HS kể về các chuyến đi tham quan, dã ngoại, về quê,... ở nhiều vùng miền trên đất nước, dẫn dắt vào các hình ảnh minh hoạ cho bài hát *Tổ quốc ta*.

– GV đánh đàn mẫu âm (lấy câu 1 trong bài đọc nhạc *Bậc thang Đô – Rê – Mi*) để HS đọc luyện thanh.

b) Giới thiệu và nghe hát mẫu

– GV hướng dẫn HS xem tranh trong SGK và nhận xét về phong cảnh trong bức tranh. GV đặt câu hỏi: *Em đã biết và được đến thăm nơi nào giống với phong cảnh ở trong bức tranh đó chưa?*

– Nghe hát mẫu: GV hát/ nghe CD/ xem DVD; GV cần thể hiện đúng giai điệu khoan thai, tinh thần ngợi ca khi hát.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

– GV hướng dẫn HS nghe bài hát (1 – 2 lần) và thể hiện cảm xúc khi tưởng tượng về những phong cảnh, vùng miền HS vừa kể/ trao đổi ở trên.

c) Đọc lời ca

– GV chia bài hát thành bốn câu, đọc mẫu từng câu.

– GV bắt nhịp cho HS đọc từng câu.

Lưu ý: GV nhắc nhở HS đọc rõ lời ca với âm lượng vừa phải.

d) Tập hát

– GV hát mẫu từng câu và hướng dẫn ghép các câu: Lưu ý giai điệu của câu 2 có quãng nhảy (F1– D2) khi hát ca từ "đồng lúa xanh mởn mơ". GV hát chậm, rõ quãng nhảy cho HS tập hát chậm và tăng dần tốc độ khi đã hát đúng giai điệu.

– GV nghe và sửa các lỗi về phát âm và giai điệu quãng nhảy cho HS.

– GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 13 và gợi ý HS trả lời:

+ *Qua bài hát, em thấy Tổ quốc mình có những cảnh đẹp gì?* (có rừng, núi, biển và đồng bằng).

+ *Có hình ảnh nào trong bài hát gần gũi với quê hương em?* (GV gợi mở khuyến khích HS kể thêm những cảnh vật, địa hình mà HS biết. Tuỳ theo ý kiến trả lời của HS, GV sẽ trao đổi với HS).

– GV gợi ý để HS có cảm nhận về cảm xúc, giai điệu và bước đầu hiểu được nội dung bài hát. GV chốt lại bài hát *Tổ quốc ta* có giai điệu trong sáng, khoan thai; lời bài hát miêu tả và thể hiện niềm tự hào, ca ngợi về những cảnh đẹp của quê hương, đất nước.

2. Vận dụng – Sáng tạo: Cao – thấp (10 phút)

Nghe và nhắc lại âm thanh bằng âm "la"

– Nghe và nhắc lại cao độ nốt Đô – Son bằng âm "la"

+ GV giới thiệu về âm thanh cao – thấp (đánh trên đàn phím điện tử) và hát mẫu (nếu cần).

+ GV đưa ra câu hỏi và gợi mở giúp HS nhận xét nốt nào cao hơn (GV có thể dùng cách nói hai từ có độ cao thấp khác nhau, sau đó liên hệ sang hai nốt nhạc Đô, Son).

+ GV đánh trên đàn bằng các nốt khác nhau (Ví dụ: Đô – La, Đô – Pha,...) để HS nghe và nhận xét âm thanh nào cao hơn.

– Nghe và nhận biết âm thanh cao – thấp:

+ GV đàn mẫu hai nốt Đô – Son và cho HS nhận biết âm thanh cao – thấp bằng vận động: âm thanh cao (Son) – HS để tay lên đầu; âm thanh thấp (Đô) – HS để tay lên bàn. Sau đó, GV cho HS thực hiện lần lượt.

+ GV đàn hai nốt Đô – Son với tốc độ từ chậm đến nhanh, nâng 1/2C hoặc 1C để HS hát theo bằng âm "la".

+ GV cho HS thực hiện theo các hình thức cả lớp/ nhóm/ cá nhân.

Tiết 2 HÁT: *TỔ QUỐC TA*
NHẠC CỤ: TRỐNG CON

1. Hát: *Tổ quốc ta* (10 phút)

a) Khởi động

– GV cho HS chơi trò chơi *Em yêu bốn mùa* (2 – 3 lần).

– GV đọc và thể hiện hoạt động để HS cùng thực hiện theo:

+ *Xuân sang cây cối tốt tươi*: Giơ cao hai tay và vẫy vẫy.

+ *Hạ về nắng cháy cánh đồng, triền đê*: Đưa hai bàn tay úp lên đầu như che nắng.

+ *Thu sang hoa cúc nở vàng*: Úp hai bàn tay giả làm bông hoa đung đưa, đung đưa.

+ *Đông về lạnh buốt con đường em đi*: Bắt chéo hai tay ôm vào vai.

b) Hát với nhạc đệm

– GV đệm đàn/ nghe file âm thanh bài *Tổ quốc ta*, hướng dẫn HS hát theo nhạc (chú ý chỗ bắt đầu và kết thúc nhạc đệm) theo hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca.

– GV hướng dẫn và yêu cầu HS hát rõ lời, điều chỉnh âm lượng vừa phải khi hát nét giai điệu đi lên "đồng lúa xanh mởn mơ".

c) Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu

– GV chia nhóm và gợi ý cho HS các động tác vận động phù hợp với nhịp điệu bài hát.

– GV hướng dẫn HS hát bài hát này với tư thế kết hợp vung tay và giậm chân (kiểu dáng đi duyệt đội).

– GV điều khiển HS hát với các hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca kết hợp vận động theo nhịp điệu (bước giậm chân tại chỗ khi hát câu 1, 3 và vỗ tay theo phách câu 2, 4).

2. Nhạc cụ: Trống con (25 phút)

a) Giới thiệu trống con

– GV cho HS xem hình ảnh trống con (hoặc xem trực tiếp chiếc trống con).

– GV đặt câu hỏi về tên, hình dạng, màu sắc âm thanh tiếng trống con và bộ phận dùi trống, khuyến khích HS trả lời – hoặc GV giới thiệu cho HS đây là bộ phận quan trọng để gõ và tạo ra âm thanh.

– GV hướng dẫn HS cách cầm dùi trống:

+ Đánh trên mặt trống + Đánh vào thân trống + Mở dùi trống

b) Gõ theo hình tiết tấu

– GV gõ mẫu nhạc cụ trống con hướng dẫn HS cảm thụ màu sắc âm thanh và tập gõ theo hình tiết tấu ở SGK trang 14.

– GV lưu ý sửa sai và nhắc HS gõ to – nhỏ đúng theo hình tiết tấu.

c) Gõ đệm cho bài hát *Tổ quốc ta*

– GV hướng dẫn HS gõ đệm trống con cho bài hát bài *Tổ quốc ta*:

+ GV yêu cầu HS hát và vỗ tay theo hình tiết tấu (2 – 3 lần) và giải thích cho HS hiểu: gõ trống đệm theo hình tiết tấu thay cho tiếng vỗ tay.

+ Yêu cầu HS đọc lời ca và gõ trống đệm vào các vị trí như vỗ tay.

+ GV có thể hướng dẫn HS gõ đệm trống con theo nhịp và cho HS luyện tập.

+ HS hát kết hợp gõ đệm trống con theo hình tiết tấu (2 – 3 lần); ở mỗi lần, GV yêu cầu HS thay đổi to – nhỏ khi gõ trống.

– GV cần lưu ý: sửa sai cho HS nếu gõ chưa đúng hình tiết tấu và nhắc nhở HS gõ âm thanh vừa nghe.

❖ GV khuyến khích HS tiếp tục tự tập luyện nội dung gõ đệm trống con kết hợp hát.

Tiết 3 NGHE NHẠC: BÀI HÁT *QUỐC CA* NHẠC CỤ: TRỐNG CON

1. Nghe nhạc: Bài hát *Quốc ca* (10 phút)

a) Giới thiệu

– *Quốc ca* nguyên là bài hát *Tiến quân ca* do nhạc sĩ Văn Cao sáng tác và đã được chọn làm Quốc ca của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

– Trong lễ chào cờ có hát hoặc cử nhạc bài hát *Quốc ca*, tất cả mọi người phải đứng thẳng, nghiêm trang hướng về Quốc kì.
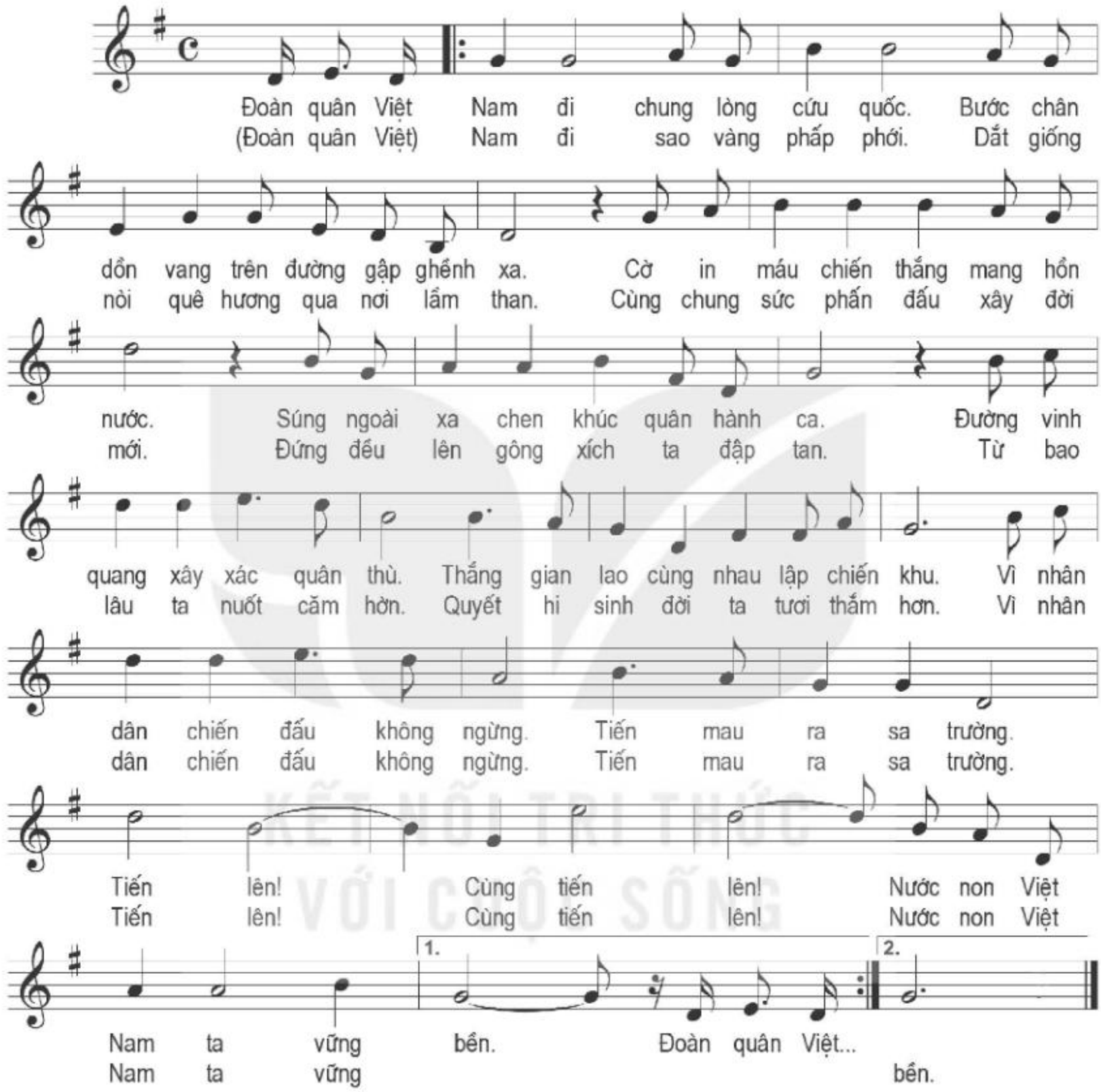
b) Nghe bài hát

Quốc ca

(Tiến quân ca)

Nhạc và lời: Văn Cao

Nhịp đi – hùng mạnh

– GV hướng dẫn HS nghe bài hát trên CD hát mẫu/ file tư liệu (2 – 3 lần).

– GV khơi gợi cảm xúc và khuyến khích HS tập trung chú ý lắng nghe và thể hiện sự nghiêm trang, tự hào, trân trọng.

– GV và HS cùng trao đổi sau mỗi lần nghe. GV nên kết hợp trình chiếu hình ảnh buổi lễ chào cờ tại sân trường tiểu học và cùng HS thực hiện nghi thức nghiêm trang tại chỗ khi nghe một lần bài *Quốc ca*.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

c) Cảm thụ và thể hiện

– GV yêu cầu HS lắng nghe. GV hướng dẫn, khuyến khích HS gõ vào các ca từ có đánh dấu (x) ở dưới. HS nghe và gõ/ vỗ tay vào các phách mạnh của nhịp ở 2 câu hoặc toàn bộ bài hát (tuỳ theo khả năng của HS).

Đoàn quân Việt Nam đi chung lòng cứu quốc.

x x

Bước chân dồn vang trên đường gập ghềnh xa.

x x

– GV hướng dẫn và điều khiển các nhóm luân phiên gõ đệm các câu.

– GV có thể gợi ý HS nêu về cảm nhận khi tham dự nghi lễ chào cờ vào đầu tuần, căn dặn HS chuẩn bị tâm thế nghiêm túc mỗi khi tham dự lễ chào cờ.

2. Nhạc cụ: Trống con (25 phút)

a) Khởi động

– GV yêu cầu HS gõ đệm trống con theo hình tiết tấu của bài *Tổ quốc ta*. Ví dụ 2 câu đầu:

Tổ quốc ta, rộng bao la.

Ngàn đất đai phì nhiêu đồng lúa xanh mởn mơ.

b) Luyện tập gõ đệm theo nhịp bài hát *Tổ quốc ta*

– GV gõ mẫu và hướng dẫn HS hát và vỗ tay theo nhịp (2 – 3 lần).

– GV hướng dẫn HS hát và gõ đệm theo hình với hình thức tập thể (2 – 3 lần).

– GV yêu cầu: nhóm, đôi bạn, cá nhân thực hành gõ đệm theo nhịp của bài hát.

– GV điều khiển các nhóm hát kết hợp gõ đệm theo nhịp (2 – 3 lần), sau đó hướng dẫn HS hát với yêu cầu:

+ Hát to câu 1, 3;

+ Hát nhỏ hơn câu 2, 4.

– GV cho HS hát to, nhỏ kết hợp giơ cờ theo nhịp (2 – 3 lần).

❖ GV nhắc nhở HS những nội dung/ động tác thực hiện còn chưa đúng và yêu cầu HS tự tập luyện thêm phần hát kết hợp vận động giơ cờ theo nhịp cho bài hát.

Tiết 4 HÁT: *TỔ QUỐC TA*
VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: CAO – THẤP

1. Hát: *Tổ quốc ta* (15 phút)

a) Khởi động

GV tổ chức cho HS chơi trò chơi vận động/ nghe một đoạn nhạc có yếu tố cao – thấp để HS trải nghiệm diễn tấu bằng kèn đồng (hoặc nhạc cụ khác) với giai điệu hành khúc.

b) Luyện tập và thể hiện

– GV làm mẫu và hướng dẫn HS một số kĩ năng cơ bản khi trình diễn bài hát *Tổ quốc ta* với các yêu cầu để thể hiện độ cao – thấp khác nhau (khẩu hình, tư thế đứng, ánh mắt,… đứng trong đội hình tập thể, nhóm, đôi bạn).

– Luyện tập bài hát theo các hình thức: tốp ca/ song ca/ đơn ca, hát với nhạc đệm và vận động, HS thoả thuận chọn bạn giới thiệu phần trình diễn của nhóm mình.

– Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu.

– HS trình diễn kết hợp: một nhóm hát, một nhóm gõ trống theo nhịp.

2. Vận dụng – Sáng tạo: Cao – Thấp (20 phút)

a) Nghe và phân biệt âm thanh cao – thấp

– GV sử dụng đàn phím điện tử đánh trực tiếp cho HS nghe và nhận biết âm thanh cao, âm thanh thấp qua hai nhạc cụ tu-ba (tuba) và pic-cô-lô (piccolo) (hoặc các nhạc cụ ở địa phương phù hợp với yêu cầu về nội dung của bài).

– GV cho HS nghe và cảm thụ âm thanh cao, thấp của hai nhạc cụ, khuyến khích HS thể hiện các động tác thổi kèn ngộ nghĩnh, bắt chước các nhạc công. GV có thể đặt câu hỏi: *Em hãy nghe và cho biết đâu là âm thanh của tu-ba và pic-cô-lô?*

– GV cho HS nghe và vận động: âm thanh cao (pic-cô-lô), HS giơ tay lên cao; âm thanh thấp (tu-ba), HS đưa tay xuống thấp. GV có thể sử dụng tiếng tu-ba và pic-cô-lô ở đàn phím điện tử.

– Hình thức thực hiện: GV yêu cầu HS thực hiện nhóm/ cá nhân,…

❖ GV khuyến khích HS tự tập luyện thêm phần hát kết hợp giơ cờ và bước đi theo nhịp 1, 2.
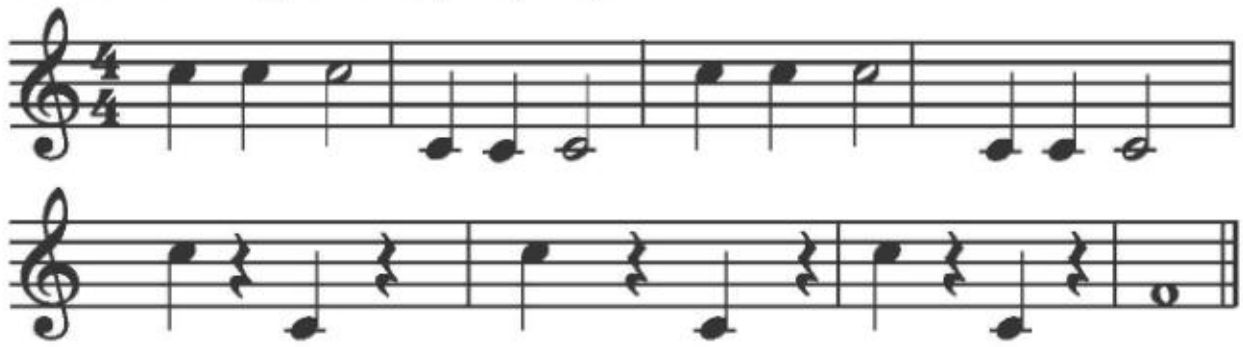
b) Nghe nhạc và vận động theo ý thích

– GV giới thiệu qua về nét nhạc và cho HS nghe (2 – 3 lần). GV khơi gợi để HS nhận biết sự khác nhau về độ cao – thấp của nét nhạc.

– GV gợi ý một số hình thức vận động và HS trao đổi để lựa chọn.

+ Âm thanh cao – HS đứng lên; âm thanh thấp – HS ngồi xuống.

+ Âm thanh cao – HS nghiêng người sang bên phải; âm thanh thấp – HS nghiêng người sang bên trái.
+ Âm thanh cao – HS vỗ tay sang bên phải; âm thanh thấp – HS vỗ tay sang bên trái.
+ Nốt Pha kết bài HS giơ hai tay vẫy vẫy.

– GV đàn và HS thực hiện các động tác như gợi ý ở trên hoặc HS tự thể hiện kết hợp vỗ tay và giậm chân.
– GV gợi ý HS suy nghĩ, tìm và thể hiện các ý tưởng vận động khác. Sau đó, GV cùng HS tương tác thực hiện.

❖ GV khuyến khích HS tự thể hiện khi nghe và minh hoạ các nốt nhạc có độ cao – thấp theo cách của bản thân.

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Chủ đề 3 MÁI TRƯỜNG THÂN YÊU

(4 tiết)

I MỤC TIÊU

Sau bài học, HS sẽ:

– Nhớ tên, hát rõ và thuộc lời ca theo đúng giai điệu bài hát *Lớp Một thân yêu* (nhạc và lời: Bùi Anh Tôn). Bước đầu thể hiện được tính chất nhanh, vui khi hát. Biết hát kết hợp vỗ tay/ vận động minh hoạ cho bài hát với các hình thức: đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca cùng nhạc đệm.

– Nhận ra độ cao, thấp của âm thanh và thực hiện được thế tay ở ba nốt Đô, Rê, Mi. Đọc được bài *Ban nhạc Đô – Rê – Mi* theo kí hiệu bàn tay kết hợp gõ đệm, vận động theo nhịp điệu.

– Biết điều chỉnh giọng và thể hiện yếu tố to – nhỏ, cao – thấp khi nghe, hát, gõ và vận động theo nhạc.

– Cảm nhận được tình cảm kính yêu, trân trọng thầy cô và mái trường khi nghe bài hát *Những bông hoa những bài ca*.

II CHUẨN BỊ

– Giáo án, các phương tiện, thiết bị nghe nhìn, ảnh/ file hình ảnh/ video clip các em HS lớp 1 buổi đầu tựu trường; nhạc cụ cho GV (theo điều kiện của trường), nhạc cụ tự chế cho HS (nếu có thể).

– SGK, SGV *Âm nhạc 1*.

III HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Tiết 1

HÁT: *LỚP MỘT THÂN YÊU*
VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: TO – NHỎ, CAO – THẤP

1. Hát: *Lớp Một thân yêu* (25 phút)

a) Khởi động

– GV có thể chọn một trong các hình thức như: khởi động giọng, vận động, chơi trò chơi,... GV trao đổi với HS, gợi mở và đưa ra các câu hỏi. HS sẽ kể một vài nét về mái trường mà các em đã từng học như: khuôn viên, phòng học, vườn trường,... một vài kỉ niệm ở trường, lớp học mầm non.

– GV có thể cùng hát với HS. GV hát cho HS nghe bài *Tạm biệt búp bê thân yêu* của nhạc sĩ Hoành Thông, HS cùng hát theo và vỗ tay,... tạo tâm thế vui vẻ cho HS trước khi vào giờ học.

b) Giới thiệu và nghe hát mẫu

– GV dẫn dắt sau tình huống nghe/ hát bài *Tạm biệt búp bê thân yêu* để giới thiệu vào bài *Lớp Một thân yêu* của nhạc sĩ Bùi Anh Tôn.

– Nghe bài hát qua file âm thanh/ đĩa CD hoặc GV hát mẫu (2 – 3 lần, cần chú ý hát đúng tốc độ và tính chất âm nhạc của bài hát).

– GV gợi ý và nhắc HS tập trung chú ý lắng nghe. Sau mỗi lần nghe, GV có thể đặt các câu hỏi cho HS trả lời hoặc GV dẫn dắt để khơi gợi cảm xúc, hình ảnh từ bài hát: khung cảnh sân trường, lớp học, gương mặt rạng rỡ của thầy, cô giáo và các em HS; cảm xúc vui tươi, đón chào năm học mới.

c) Đọc lời ca

– GV chia bài hát thành bốn câu, đọc mẫu từng câu.

– GV bắt nhịp cho HS đọc từng câu.

Lưu ý: Bài hát có tính chất âm nhạc vui tươi, phấn khởi, lời ca thể hiện cảm xúc hồn nhiên, trong sáng của các em HS lớp 1 với mái trường tiểu học thân yêu của mình. Do đó, GV cần đọc mẫu diễn cảm lời ca, hướng dẫn HS đọc theo và yêu cầu HS phát âm rõ ràng, chính xác lời ca từng câu hát.

d) Tập hát

– Khi hướng dẫn HS tập hát từng câu, GV lưu ý câu hát: "Từng nét chữ đầu tiên, trang sách học điều hay", các ca từ "học điều hay" tương ứng với cao độ hai quãng nhảy liên tiếp F – G – C, do đó GV cần sửa chi tiết cho HS hát theo đúng cao độ. Với câu hát: "Chúng mình cùng nắm tay, ơi lớp Một thân yêu!", GV nhắc nhở và sửa sai cho HS khi hát các từ "Một thân yêu" tương ứng với cao độ quãng C – E – F (quãng bán âm hút về âm chủ của bài ở giọng F-dur).

– GV hướng dẫn HS hát theo hình thức đồng ca/ song ca/ tốp ca/ đơn ca để phát hiện các lỗi sai (nếu có) về giai điệu, lời ca.

– GV có thể đưa ra các câu hỏi để HS nêu cảm nhận của mình về không gian (lớp học, sân trường, cây cảnh, hoa lá,...) của trường tiểu học, sau đó yêu cầu HS hát lại bài hát một lần cuối.

– GV cho HS trả lời câu hỏi trong SGK trang 19 và gợi ý trả lời: *Các bạn học sinh đã thể hiện niềm vui như thế nào khi bước vào lớp 1?* (Tiếng trống trường vang lên và tiếng hát rộn rã đã thể hiện niềm vui hân hoan của các bạn nhỏ).

– GV cùng HS nhắc lại tên bài hát và nhắc nhở HS tập luyện thuộc lời bài hát.

e) Hát với nhạc đệm

– GV có thể đệm cho HS hát hoặc sử dụng phần đệm CD. GV cần cho HS nghe nhạc phần đệm, hướng dẫn hát chỗ bắt đầu và kết thúc, cho HS nghe nhạc đệm và hát nhẩm theo (2 – 3 lần).
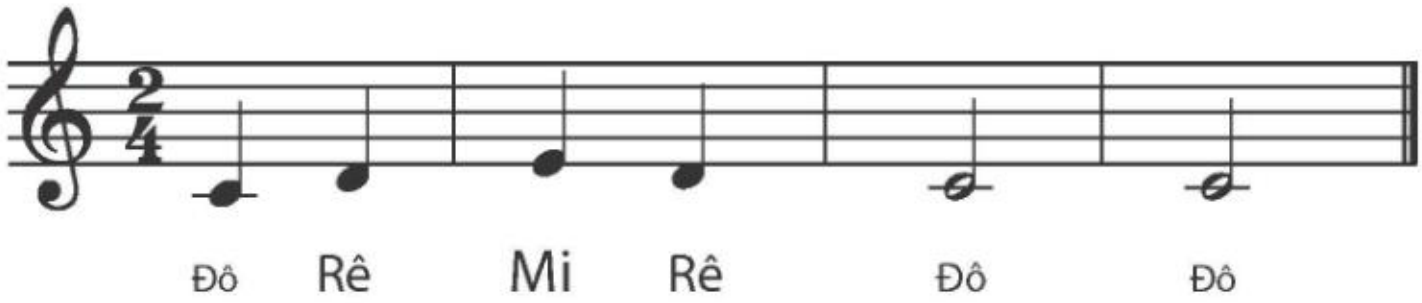
– GV hát mẫu và nhắc nhở HS thể hiện sắc thái (to, nhỏ) trong bài hát: ví dụ ở câu hát "Từng nét chữ đầu tiên, trang sách học điều hay", khi giai điệu đi lên cần hát to hơn.

– GV triển khai các hình thức: đồng ca/ song ca/ tốp ca/ đơn ca.

❖ GV cho 1 – 2 HS nhắc lại tên bài hát trước khi kết thúc tiết học.

2. Vận dụng – Sáng tạo: To – Nhỏ, Cao – Thấp (10 phút)

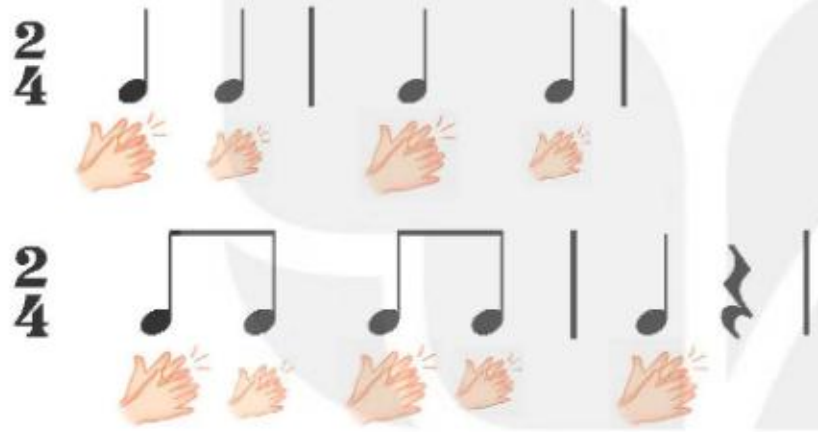
a) Đọc to – nhỏ, cao – thấp câu nhạc

– GV hướng dẫn HS đọc theo hình hoặc thoả thuận các phương án khác phù hợp với khả năng.

b) Nghe và vỗ tay to – nhỏ theo hình

– GV hướng dẫn HS vỗ tay to – nhỏ theo mẫu bên dưới. GV có thể thay thế bằng trống con hoặc nhạc cụ tự chế cho HS gõ theo yêu cầu.

– GV có thể cho HS thực hiện vỗ tay to – nhỏ với các hình thức: vỗ tay to ở phách mạnh, vỗ tay nhỏ ở phách nhẹ hoặc tiết tấu thứ nhất vỗ tay to, tiết tấu thứ hai vỗ tay nhỏ.

– GV lưu ý nhắc nhở HS vỗ tay phân biệt tiết tấu nốt móc đơn và nốt đen, dấu lặng vỗ tay một tiếng.

Tiết 2

HÁT: *LỚP MỘT THÂN YÊU*
ĐỌC NHẠC: BAN NHẠC ĐÔ – RÊ – MI

1. Hát: *Lớp Một thân yêu* (15 phút)

a) Khởi động

GV cho HS hát một câu trong bài hát *Lớp Một thân yêu* và đưa ra câu hỏi về tên và nội dung bài hát.

b) Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu

– GV cho HS ôn lại bài hát từ 2 đến 3 lần.

– GV hát và vận động theo nhịp điệu:

Kìa tiếng trống trường vang,

em bước vào lớp Một.

– GV lưu ý HS cách vỗ tay (khum bàn tay) để tạo âm thanh đệm, hai chân lần lượt giậm 1, 2 ở các ca từ gắn với nốt trắng, cho HS thực hiện vỗ theo yêu cầu.

– HS thực hiện hát kết hợp vận động theo nhịp điệu (hình trên).

– GV quan sát và sửa các lỗi của HS, cần nhắc nhở các em thể hiện cảm xúc qua nét mặt tươi vui, nghiêng đầu về hai bên khi vỗ tay.

– GV gợi ý để HS tự thể hiện động tác vỗ tay kết hợp hát hoặc một vài động tác minh hoạ cho nội dung lời ca theo cách khác.

2. Đọc nhạc: Ban nhạc Đô – Rê – Mi (20 phút)

a) Giới thiệu và nghe đọc mẫu

– GV đọc tên các nốt trong bài đọc nhạc.

– GV có thể đọc mẫu hoặc nghe qua CD.

b) Đọc lời ca và tên nốt

– GV đọc lời ca và tên nốt nhạc theo đúng phách.

– GV cho HS đọc lại từng câu.

c) Tập đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay

– Đọc từng câu: GV đọc từng câu và yêu cầu HS đọc nhắc lại mỗi câu, HS đọc theo GV (3 – 4 lần) theo kí hiệu bàn tay.

– Ghép cả bài: GV hướng dẫn HS đọc theo đàn để có chỗ dựa cao độ chuẩn. HS đọc từng câu ngắn: *Cùng vui hát/ cùng vui múa/ Đô Rê Mi Rê Đô Đô.* HS đọc đến tên nốt nào thì GV hướng dẫn HS đọc theo kí hiệu bàn tay tương ứng nốt đó.

d) Đọc nhạc với nhạc đệm

– GV cho HS ôn bài đọc nhạc và có thể chọn theo các hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca.

– Đọc với nhạc đệm, GV thể hiện mẫu, có thể đệm đàn cho HS đọc/ cho HS nghe đĩa CD/ file âm thanh.

– GV chỉ dẫn và hỗ trợ HS chỗ bắt đầu và kết thúc để HS đọc khớp với nhạc đệm; sửa sai và nhắc nhở HS lắng nghe để kết hợp nhịp nhàng với âm nhạc.

– GV đưa câu hỏi SGK, trang 20 và gợi ý trả lời: *Khi đọc bài "Ban nhạc Đô – Rê – Mi", em thấy nốt nào cao nhất, nốt nào thấp nhất?* (nốt Mi cao nhất, nốt Đô thấp nhất)

Lưu ý: GV nghe và sửa sai cho HS các lỗi về cao độ.

❖ GV yêu cầu HS tự tập luyện thêm khi đọc các nốt có cao độ khác nhau trong bài đọc nhạc.

Tiết 3 ĐỌC NHẠC: BAN NHẠC ĐÔ – RÊ – MI NGHE NHẠC: BÀI HÁT *NHỮNG BÔNG HOA NHỮNG BÀI CA*
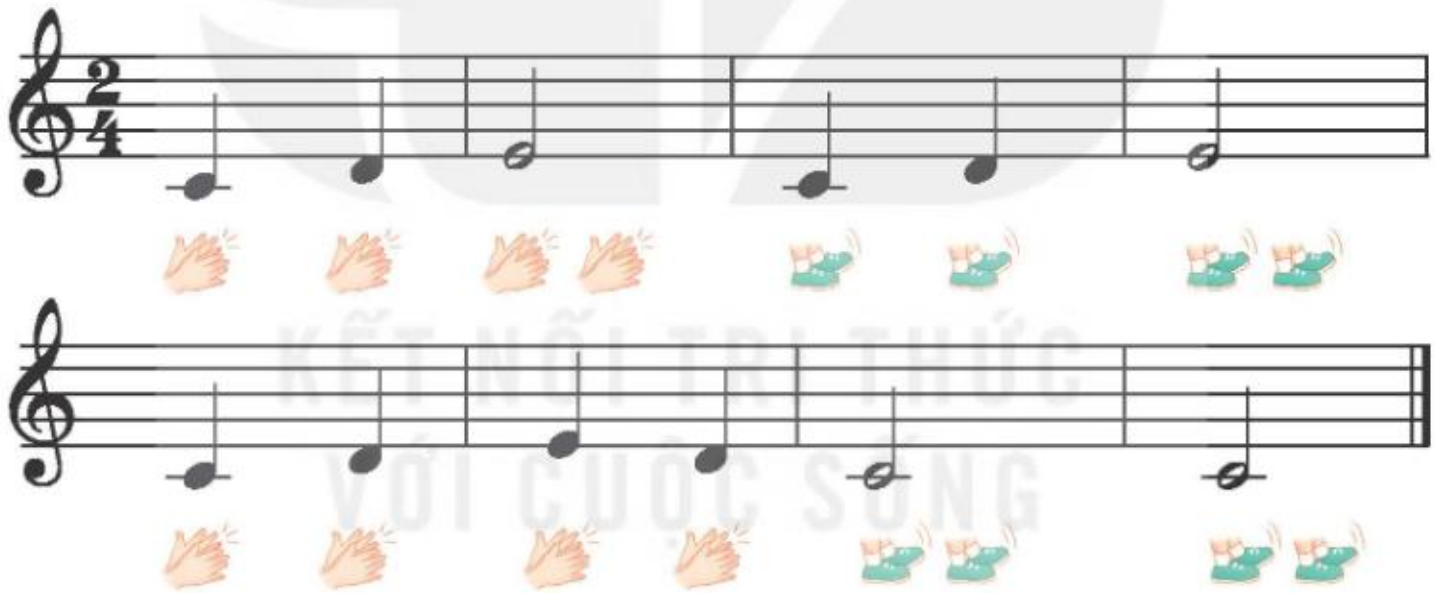
1. Đọc nhạc: Ban nhạc Đô – Rê – Mi (15 phút)

a) Khởi động

GV cho HS khởi động bằng hát cao độ ba nốt Đô, Rê, Mi với yêu cầu đọc to – nhỏ.

b) Đọc nhạc kết hợp vận động theo nhịp

– Đọc kết hợp vỗ tay và giậm chân theo hình.

– GV hướng dẫn HS vỗ tay và giậm chân (2 – 3 lần).

– HS làm theo hình thức tập thể/ nhóm/ cá nhân.

2. Nghe nhạc: Bài hát *Những bông hoa những bài ca* (20 phút)

a) Giới thiệu

– GV giới thiệu một số nét sơ lược về tác giả và bài hát.

+ Nhạc sĩ Hoàng Long viết chung với người em sinh đôi là nhạc sĩ Hoàng Lân một số ca khúc cho thiếu nhi như: *Đi học về, Chúng em cần hoà bình, Bác Hồ – Người cho em tất cả,...*

– GV gợi ý để HS mô tả bức tranh trong SGK và dẫn dắt vào hoạt động nghe bài hát.
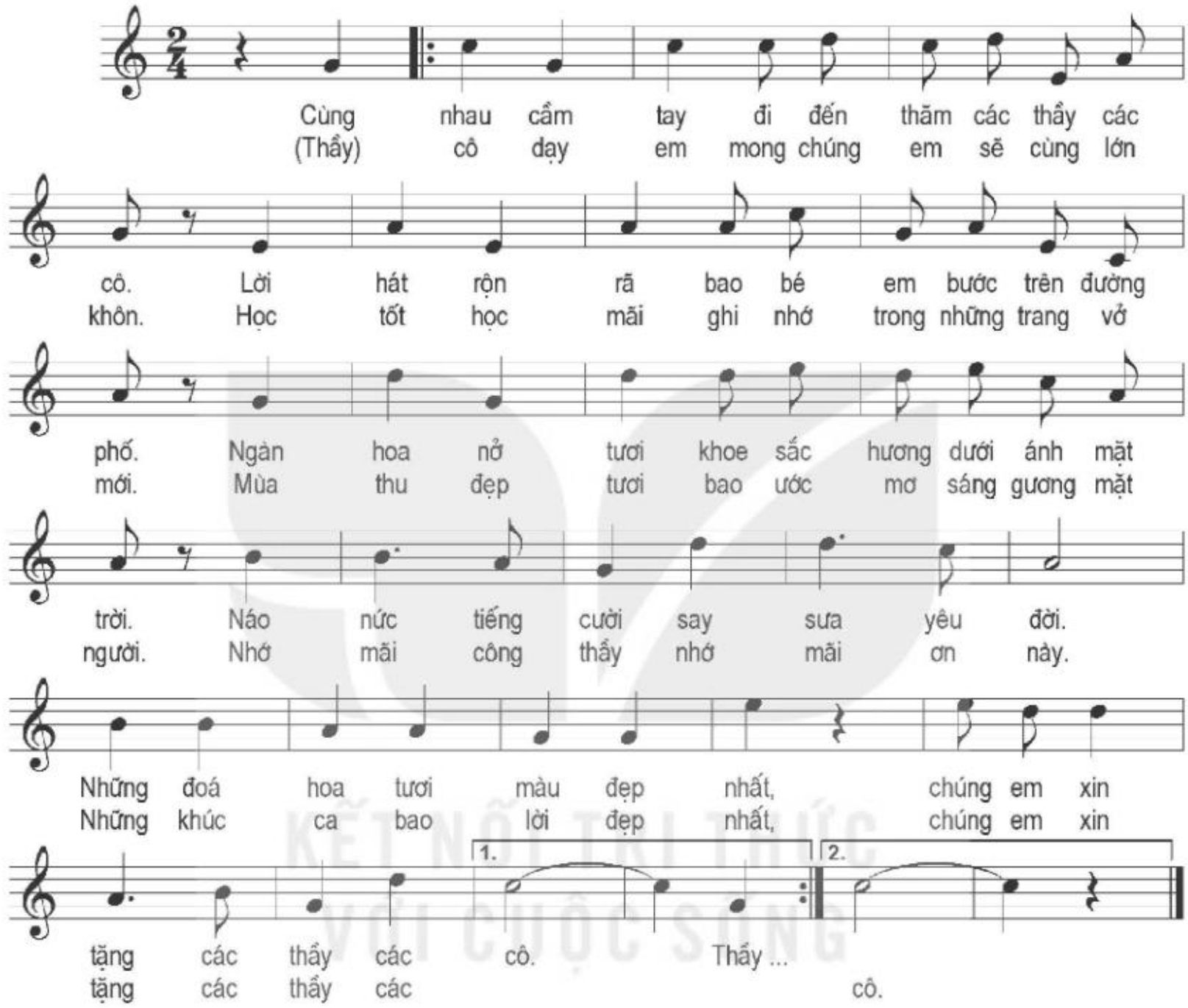
KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

b) Nghe bài hát

Những bông hoa những bài ca

Nhạc và lời: Hoàng Long

Vui tươi – náo nức

– GV cho HS nghe bài hát *Những bông hoa những bài ca* bằng CD hoặc GV hát và đệm đàn (2 – 3 lần).

c) Cảm thụ

– GV hướng dẫn HS vỗ tay theo nhịp kết hợp trong khi nghe.

– Sau khi HS đã nghe và vận động theo bài hát, GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 21 và gợi ý trả lời: *Bức tranh trên nói lên tình cảm gì của các bạn nhỏ dành cho cô giáo?* (các bạn nhỏ tặng cô giáo bó hoa đẹp nhất để thể hiện tình cảm trân trọng, kính yêu).

❖ GV khuyến khích HS chia sẻ câu chuyện và suy nghĩ của mình về bài hát *Những bông hoa những bài ca* với bố mẹ và những người thân trong gia đình.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Tiết 4

HÁT: *LỚP MỘT THÂN YÊU*
ĐỌC NHẠC: BAN NHẠC ĐÔ – RÊ – MI
VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: TO – NHỎ, CAO – THẤP

1. Hát: *Lớp Một thân yêu* (10 phút)

– GV hướng dẫn HS một số kĩ năng cơ bản khi trình diễn bài hát với các yêu cầu để thể hiện độ cao – thấp khác nhau (khẩu hình, tư thế đứng, ánh mắt,... khi đứng trong đội hình đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca).

– Luyện tập trình diễn bài hát với hình thức: đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca, HS thoả thuận chọn bạn giới thiệu phần trình diễn của nhóm mình.

– Luyện tập hát kết hợp nhạc đệm, vận động theo nhịp. GV có thể dàn dựng HS hát đuổi với câu hát cuối cùng: "Chúng mình cùng nắm tay, ơi lớp Một thân yêu!" với yêu cầu hát nhỏ dần (2 – 3 lần) và kết thúc bằng một tràng vỗ tay.

– GV điều khiển HS trình diễn bài hát *Lớp Một thân yêu* với các hình thức đã học và phù hợp với tính chất âm nhạc.

2. Đọc nhạc: Ban nhạc Đô – Rê – Mi (10 phút)

– GV điều khiển HS đọc kết hợp vỗ tay theo phách, theo nhịp.

– GV điều khiển HS luyện tập và trình bày bài đọc nhạc với hình thức: đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca kết hợp với nhạc đệm, vận động và động tác minh hoạ.

Lưu ý: GV nhắc HS khi đọc các nốt nhắc lại trong bài đọc nhạc cần đọc gọn, nhỏ để tạo sắc thái, nhạc cảm, giúp phần trình diễn hấp dẫn hơn.

– GV yêu cầu HS trình diễn với các bài đã luyện tập.

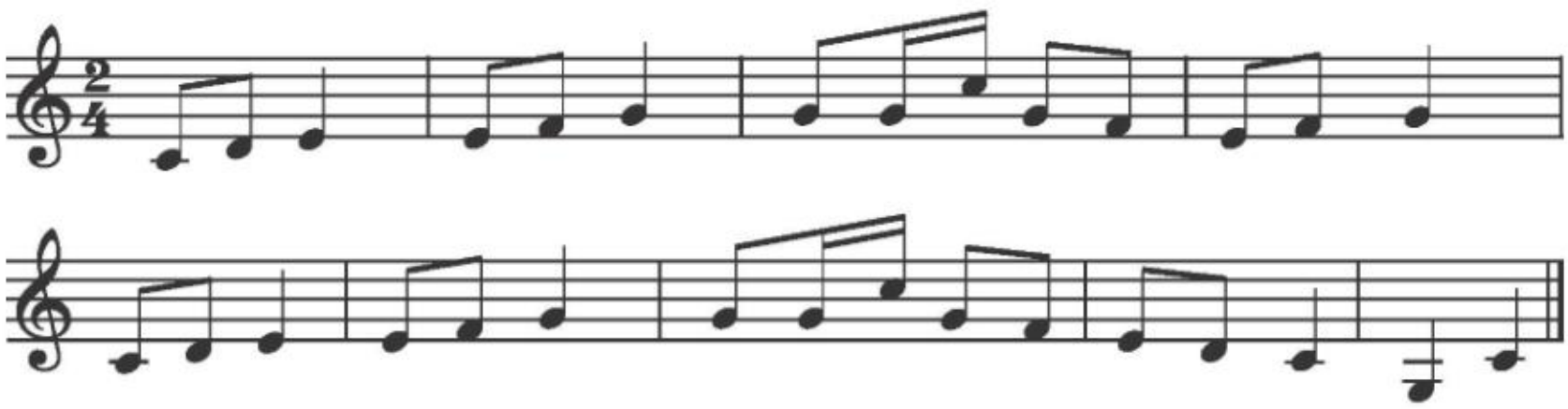
3. Vận dụng – Sáng tạo: To – nhỏ, cao – thấp (15 phút)

Nghe nhạc và vận động theo ý thích

– GV đánh đàn phím điện tử/ mở file âm thanh và yêu cầu HS nghe nhạc.

– GV đánh đàn dòng 1 to, dòng 2 nhỏ và gợi mở HS nhận biết các nốt cao hơn trong nét nhạc.

– GV trao đổi với HS về ý tưởng thực hiện vận động/ động tác minh hoạ.Ví dụ: nốt thấp HS ngồi xuống, giai điệu đi lên các nốt cao HS đứng lên và giơ tay lên đầu. Sau khi HS thực hiện, GV cùng HS nhận xét.

Chủ đề 4 VÒNG TAY BÈ BẠN

(5 tiết)

I MỤC TIÊU

Sau bài học, HS sẽ:

– Nhớ tên, hát rõ, thuộc lời ca và đúng theo giai điệu của bài hát *Chào người bạn mới đến* (nhạc và lời: Lương Bằng Vinh).

– Bước đầu thể hiện được tính chất nhanh vui, sôi nổi của bài hát và niềm vui khi có những người bạn mới.

– Biết kết hợp gõ đệm trống con/ vận động minh hoạ cho bài hát ở các hình thức nhóm và cá nhân.

– Biết vận dụng các kiến thức, hiểu biết vào trình diễn bài hát, bài đọc nhạc, câu chuyện âm nhạc vào nội dung vận dụng – sáng tạo cùng với nhóm hoặc cá nhân.

II CHUẨN BỊ

– Tư liệu dạy học, nhạc cụ, phương tiện, thiết bị công nghệ, file âm thanh, hình ảnh đã triển khai ở các chủ đề 1, 2, 3.

– Gợi ý đạo cụ phù hợp với từng địa phương: vỏ 1/2 quả dừa còn nguyên đem phơi nắng, dùng thước/ đũa tre gõ (khuyến khích GV, phụ huynh có thể làm giúp HS, đây là phương án thay thế nếu không có nhạc cụ).

– SGK, SGV *Âm nhạc 1*.

III HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Tiết 1 HÁT: *CHÀO NGƯỜI BẠN MỚI ĐẾN*

1. Hát: *Chào người bạn mới đến* (35 phút)

a) Khởi động

– Trò chơi: *Uyn đô toa*

+ Mục đích: Tạo tâm thế vui vẻ, gắn kết với các bạn trước khi vào giờ học.

+ Cách chơi: Từng đôi bạn cùng chơi, quy ước: đấm (nắm tay), kéo (hai ngón mở chéo), lá (mở xoè bàn tay) và cùng đọc "uyn đô toa" hai bên chơi cùng ra đấm/ kéo/ lá (tuỳ lựa chọn).

+ Tiến hành: 2 HS quay mặt vào nhau cùng chơi, nếu bàn tay xoè thì ôm được nắm đấm (đấm thua lá), kéo thì cắt được bàn tay xoè (lá thua kéo), kéo thì không cắt được nắm đấm (kéo thua đấm). GV tổ chức cho HS chơi (2 – 3 lần).

b) Giới thiệu và nghe hát mẫu

– GV hát mẫu/ cho HS nghe CD/ xem DVD (yêu cầu GV hát mẫu cần thể hiện đúng tính chất thể loại).

c) Đọc lời ca

– Hướng dẫn HS nhìn SGK đọc hoặc trình chiếu trên PowerPoint.

Lưu ý: Đọc chậm từng lời ca, phát âm rõ lời.

– GV nhắc nhở và sửa sai (nếu có).

– GV hướng dẫn HS đọc chậm lời ca theo 2 mẫu tiết tấu.
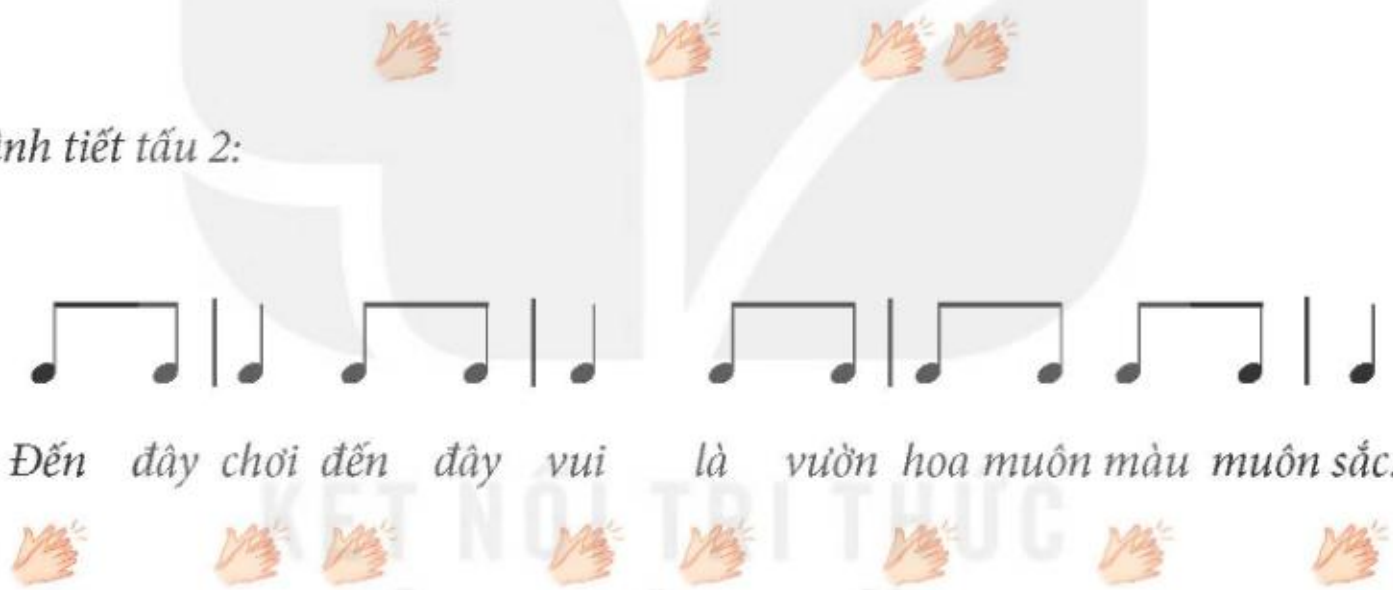
Âm hình tiết tấu 1:

Chào người bạn mới đến.

Góp thêm một niềm vui.

Âm hình tiết tấu 2:

Đến đây chơi đến đây vui là vườn hoa muôn màu muôn sắc.

d) Tập hát

– GV hướng dẫn HS tập hát từng câu, lưu ý câu 1 và 2, câu 3 và 4 có âm hình tiết tấu giống nhau.

– GV cho HS hát ghép câu, chú ý chỗ nối "cho cuộc đời" đến "đến đây chơi" (về tiết tấu).

– GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 25 và gợi ý trả lời: *Trong bài hát, người bạn mới đã mang lại điều gì cho các bạn?* (đó là niềm vui vì có thêm bạn bè đông vui cùng nhau học và cùng nhau chơi).

– GV hướng dẫn HS trao đổi ý tưởng thể hiện bài hát.

– GV gợi ý HS hát theo hình thức đôi bạn, vỗ tay vào nhịp đầu.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Tiết 2 HÁT: *CHÀO NGƯỜI BẠN MỚI ĐẾN* NHẠC CỤ: TRỐNG CON

1. Hát: *Chào người bạn mới đến* (15 phút)

a) Khởi động

Trò chơi: *Nghe giỏi đoán tài:* Tạo tâm thế vui vẻ, hào hứng cho HS, rèn luyện trí nhớ và tai nghe âm nhạc của HS khi nhắc lại các nét giai điệu/ lời ca bài hát đã học, đã biết sau khi nghe GV đánh đàn/ hát/ nghe CD. Ví dụ: Nghe hai câu trong bài: *Cả nhà thương nhau* của Phan Văn Minh.

b) Hát với nhạc đệm

GV đệm đàn và hướng dẫn HS hát hoặc nghe đĩa CD/ file nhạc đệm:

– Hát với nhạc đệm (hát vào khớp với phần dạo nhạc nối sang phần nhạc đệm, lưu ý gõ đều nhịp).

– Hát kết hợp gõ nhịp theo nhạc đệm (gõ đều và đúng nhịp với âm lượng vừa phải).

c) Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu

– Vận động tại chỗ: GV hướng dẫn HS giậm chân phải, trái; đưa tay phải, trái; lắc đầu phải, trái; đứng lên, ngồi xuống.

– Vận động theo nhóm trên bục giảng (kết hợp chân, tay, đầu,... chú ý biểu cảm nét mặt).

– Vận động tập thể với không gian rộng, tạo đội hình vòng tròn, chữ U,...

2. Nhạc cụ: Trống con (20 phút)

a) Gõ theo hình tiết tấu

GV cho HS khởi động bằng trò chơi: *Âm thanh to – nhỏ*. GV nói quy ước cách chơi và tương tác với một/ hai nhóm HS, cụ thể:

– GV cầm dùi trống gõ to vào mặt trống và HS gõ nhỏ vào tang trống để tạo ra các âm thanh theo kiểu nối tiếp có sắc thái âm thanh khác nhau. GV điều khiển hai nhóm HS thực hiện xem nhóm nào gõ đúng yêu cầu và gõ đều nhau hơn. HS và GV cùng nhận xét và khen ngợi, động viên các nhóm gõ trống. Sau đó, GV đưa ra câu hỏi, gợi ý (nếu cần) và khuyến khích HS trả lời về: màu sắc âm thanh (*Tiếng kêu khi gõ vào mặt trống và tang trống có khác nhau không? Tại sao lại khác nhau? Do HS gõ mạnh tay hơn và còn điều gì nữa?*), chất liệu (mặt trống bằng da, tang trống bằng gỗ,... tạo ra các âm thanh phát ra khác nhau).

– GV hướng dẫn HS nhìn hình tiết tấu ở trong SGK, đếm số lượng trống để gõ theo. Sau đó, GV hướng dẫn HS gõ trống cách đều như miệng đọc 1, 2, 3, 4. GV điều khiển HS gõ 2 – 3 lần.

b) Gõ đệm cho bài hát *Chào người bạn mới đến*

– GV hát và gõ mẫu theo hình trống ở dưới các lời ca cho HS nghe và xem (2 lần).

– GV cùng HS đọc lại lời ca từng câu và gõ trống theo hình, sau đó hát từng câu và ghép cả bài (3 – 4 lần).

– GV chia một nhóm hát và một nhóm gõ đệm. Các nhóm còn lại quan sát, nghe, nhận xét và sửa sai (phát hiện các lỗi nếu có).

– GV yêu cầu HS thể hiện sắc thái to, nhỏ khi hát và gõ đệm cùng phối hợp nhịp nhàng, hài hoà.

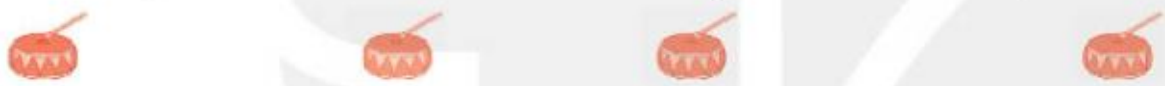
– GV khen ngợi, động viên và khuyến khích HS về tập luyện thêm (nếu không có trống có thể thay thế bằng vỗ tay, nhạc cụ tự chế: thìa nhôm, bút chì, thước kẻ,...).

– GV nhắc nhở HS tập luyện hát và gõ âm thanh đủ nghe, không làm ảnh hưởng người khác bởi việc tập luyện của mình.

Chào người bạn mới đến. *Góp thêm một niềm vui.*

Chào nụ cười dễ mến. *Góp thêm cho cuộc đời.*

Đến đây chơi đến đây vui là vườn hoa muôn màu muôn sắc.

Đến đây chơi đến đây vui là bài ca thắm thiết tình người.

❖ GV yêu cầu HS tự tập luyện thêm phần gõ đệm kết hợp hát.

Tiết 3 THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC: TRỐNG CÁI NGHE NHẠC: *VŨ KHÚC THIÊN NGA* (TRÍCH VỞ BA LÊ *HỒ THIÊN NGA*)

1. Thường thức âm nhạc (25 phút)

a) Giới thiệu trống cái

– GV hướng dẫn HS quan sát những bức tranh trong SGK để dẫn dắt vào nội dung của từng bức tranh. GV giới thiệu hình ảnh trong từng bức tranh hoặc GV cho HS nghe tiếng trống trường qua file âm thanh/ đặt câu hỏi và gợi mở để HS nói về tiếng trống trường.

– GV hướng dẫn HS tìm hiểu tranh: Quan sát tranh và kể theo trí tưởng tượng của em.

+ Bác bảo vệ đang đánh trống, trống kêu "Tùng... tùng... tùng...!"

+ Cô giáo đang nói chuyện với các bạn,...

+ Hình ảnh đánh trống múa lân đón Trung thu.

+ Hình ảnh cái trống to, giải thích cấu tạo trống.

– GV hướng dẫn HS sắm vai kể chuyện: chia lớp thành bốn nhóm, mỗi nhóm được phân công kể một nội dung gắn với một bức tranh.

b) Gõ và đọc theo hình tiết tấu

– GV khuyến khích HS nghe và gõ tiết tấu tiếng trống trường và trống múa lân. GV hướng dẫn HS tự kết nhóm và thoả thuận gõ nối tiếp giữa các nhóm với yêu cầu:

+ HS nghe tiếng trống trường (trên đàn/ đĩa CD), các nhóm gõ nối tiếp nhau âm thanh tiếng trống theo thứ tự: nhóm 1, 2, 3.

+ HS nghe GV đánh mẫu và đánh tiếng trống trường với âm lượng to, nhỏ khác nhau như mẫu: *tùng tùng tùng, tùng tùng tùng tùng... tùng tùng tùng*; gõ nối tiếp ba nhóm: nhóm 1 gõ to, nhóm 2 gõ nhỏ hơn, nhóm 3 gõ to. GV cần hướng dẫn HS điều chỉnh động tác gõ để tạo ra các âm thanh to hoặc nhỏ theo yêu cầu của trò chơi.

– GV phát trống con cho các nhóm (5 – 7 HS), cử một bạn làm quản trò hô, sau hiệu lệnh cả nhóm gõ theo âm thanh tiếng trống trường với các yêu cầu: các nhóm cùng gõ to/ cùng gõ nhỏ; nhóm 1 gõ to, nhóm 2 gõ nhỏ hơn, nhóm 3 gõ nhỏ hơn nữa,... Và đổi nhóm gõ lại theo yêu cầu như trên.

– HS nghe và gõ nhắc lại tiếng trống múa lân.

– GV gợi ý HS đọc, gõ và đệm tiết tấu của tiếng trống múa lân, HS gõ trống con, HS có thể vỗ tay, vỗ tay kết hợp giậm chân:

tùng tùng tùng tùng

2. Nghe nhạc: *Vũ khúc thiên nga* (trích vở ba lê *Hồ thiên nga* – 10 phút)

a) Giới thiệu

– Tác giả: Pi-ốt I-lích Trai-cốp-xki là nhạc sĩ nổi tiếng người Nga. Ông sáng tác rất nhiều tác phẩm cho dàn nhạc giao hưởng.
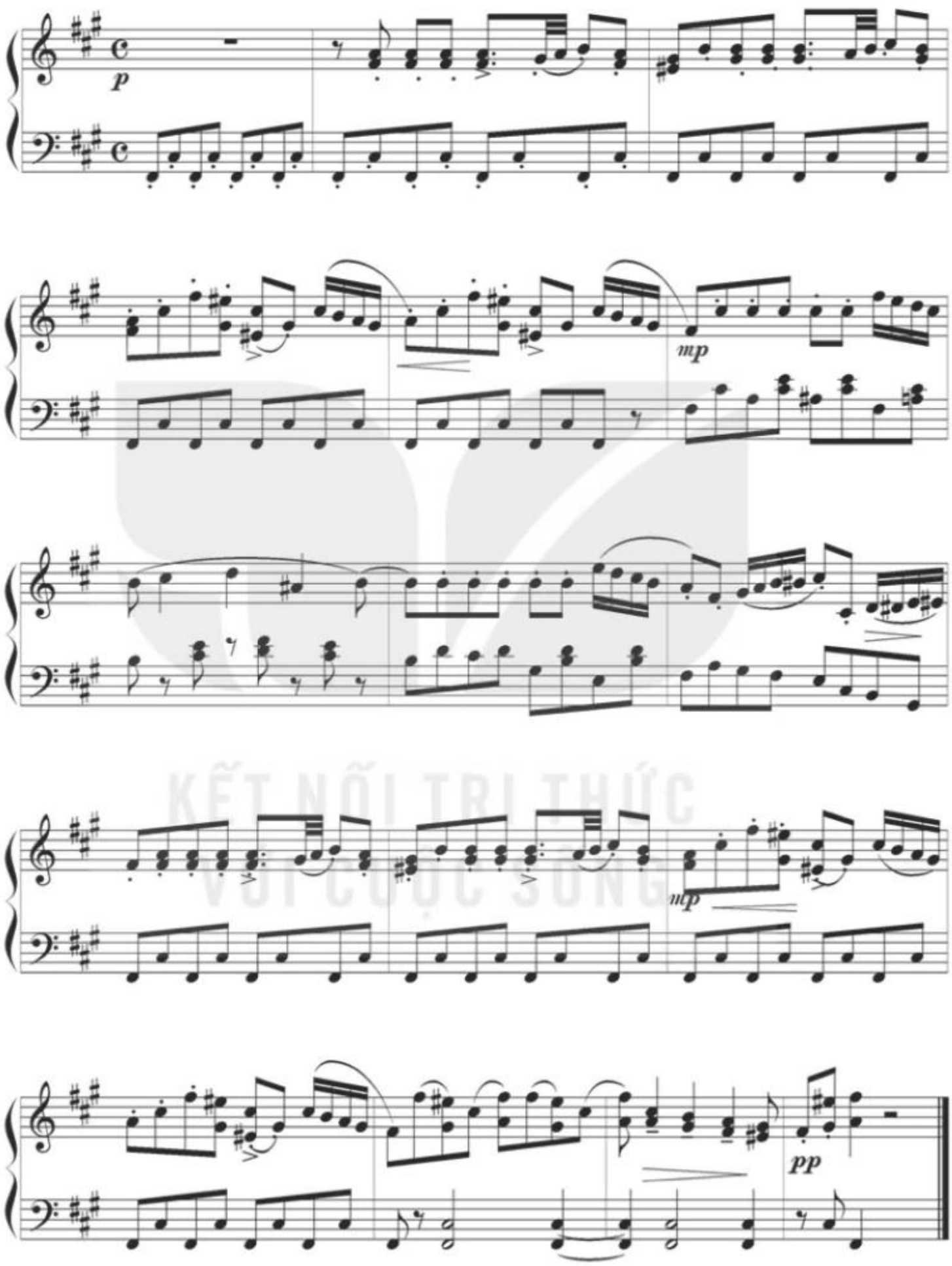
– Tác phẩm: Ở xứ Ba-va-ria thuộc nước Đức có vị vua Lút-guých Đệ nhị nổi tiếng lãng mạn, say mê nghệ thuật, đặc biệt là âm nhạc. Ông đã cho xây một toà lâu đài thần tiên tuyệt đẹp gọi là lâu đài thiên nga. Đứng trên sườn núi trông ra khu hồ cũng mang tên là hồ thiên nga hết sức thơ mộng. Toà lâu đài, khu hồ thiên nga và vị vua lãng mạn đã gợi lên niềm cảm hứng cho Trai-cốp-xki sáng tác vở ba lê *Hồ thiên nga*.

b) Nghe nhạc

Vũ khúc thiên nga

(Trích vở ba lê "Hồ thiên nga")

Pi-ốt I-lích Trai-cốp-xki

– Nghe lần 1: Cảm thụ âm nhạc: GV gợi cho HS tưởng tượng về bước đi nhún nhảy, tinh nghịch của những chú thiên nga nhỏ.

– Nghe lần 2: Vừa nghe vừa xem (tranh ảnh, trích đoạn video).

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

– Nghe lần 3: Bắt chước dáng đi của chú thiên nga: Dùng tay ngón số 2, 3 đặt trên bàn và di chuyển bước lần theo nhịp điệu bản nhạc. GV cho HS nghe nhạc để cảm nhận nhịp. GV hướng dẫn HS dùng ngón tay của cả hai bàn tay mô tả bước nhảy sao cho đúng nhịp.

Tiết 4 + 5 ÔN TẬP VÀ ĐÁNH GIÁ CUỐI HỌC KÌ I

1. Ôn tập cuối học kì I

a) Trò chơi: *Vũ điệu âm thanh*

– HS quan sát bản nhạc trong tiết Ôn tập cuối học kì I. HS nghe GV đánh đàn và đọc lại các tên nốt. GV đặt các câu hỏi:

+ *Em thấy tên các nốt nhạc ở dòng 1, 2, 3 như thế nào?*

+ *Khi đọc vang lên, nghe âm thanh ở dòng nào vang lên cao nhất, ở dòng nào vang lên thấp nhất?*

– HS thực hiện trò chơi

+ Mục đích: Luyện tập khả năng ghi nhớ và phản xạ nhanh với cao độ và tiết tấu âm nhạc.

+ Cách chơi:

• GV chia lớp thành ba nhóm để đọc cao độ cho từng nhóm, quy ước: nhóm 1 – Đô, nhóm 2 – Rê, nhóm 3 – Mi. GV hướng dẫn và bắt nhịp các nhóm chơi theo đúng quy định. Cụ thể: Khi tay GV chỉ về phía nhóm nào thì nhóm đó đọc tên nốt được phân công. Yêu cầu đọc khớp với tay bắt nhịp để tạo thành một giai điệu liền mạch.

• GV hướng dẫn và yêu cầu HS: đọc to lần 1, đọc nhỏ lần 2 và ngược lại.

• GV yêu cầu HS tự thoả thuận và kết hợp giữa các nhóm thể hiện yêu cầu trên. Nên thay đổi, kết hợp các hình thức để tạo cho HS hứng thú và phản xạ nhanh khi chơi.

– Sau mỗi lần các nhóm thể hiện, GV yêu cầu các nhóm tự nhận xét, các bạn nhóm khác nhận xét và GV chốt lại những ý kiến phù hợp.

– GV khuyến khích HS lựa chọn những nội dung yêu thích để tập luyện thêm hoặc có những ý tưởng khác với trò chơi *Vũ điệu âm thanh.*

b) Ôn tập bài đọc nhạc: *Ban nhạc Đô - Rê - Mi*

– GV yêu cầu HS đọc bài đọc nhạc (2 – 3 lần): đọc to – đọc nhỏ; đọc theo kí hiệu bàn tay; đọc và vỗ tay theo nhịp.

– GV cho HS chia nhóm, các nhóm thống nhất với nhau cách đọc kết hợp các yêu cầu nêu trên.

– Các nhóm thực hiện và nhận xét cho nhau.

Lưu ý: HS đọc và thể hiện sắc thái âm nhạc khi đọc.

– GV cùng HS chốt lại những ý kiến đúng; khen ngợi, động viên HS suy nghĩ và mạnh dạn thể hiện các ý tưởng khác.

❖ GV gợi ý HS có thể lựa chọn một trong các nội dung tự luyện tập thêm để chuẩn bị cho bài đánh giá cuối học kì I:

– Thể hiện bài hát, thể hiện bài đọc nhạc với các yêu cầu; khuyến khích HS thể hiện thêm ý tưởng của bản thân khi trình bày.

– Gõ đệm/ vận động kết hợp hát, để tự tập luyện và tự giới thiệu, trình bày trong tiết đánh giá cuối học kì I.

c) Gõ theo mẫu tiết tấu

– GV yêu cầu HS ôn tập gõ theo 2 mẫu tiết tấu:

Mẫu 1:

Mẫu 2:

– Thực hành miệng đọc, tay gõ đúng tiết tấu theo hình thức nhóm 4 – 5 HS/ dãy/ cả lớp.

– GV lưu ý HS khi gõ đều tiết tấu nốt đen và vỗ tay thêm một tiếng hoặc gõ ở nốt trắng. Chú ý khi phối hợp cần gõ đều với âm lượng vừa phải.

d) Xem tranh và kể lại tên bài hát ở các chủ đề đã học

– GV hướng dẫn HS xem tranh ở các chủ đề trong SGK rồi đoán tên bài hát đã học:

+ Tranh 1: *Tổ quốc ta.*

+ Tranh 2: *Chào người bạn mới đến.*

+ Tranh 3: *Vào rừng hoa.*

+ Tranh 4: *Lớp Một thân yêu.*

– GV thoả thuận với HS chia nhóm.

– HS xem tranh và nhớ lại tên bài hát đã học.

– Các nhóm báo cáo kết quả nhóm trước lớp (bằng hình thức cùng xem tranh và hát kết hợp đệm nhạc cụ).

e) Trình diễn bài hát theo một trong các hình thức dưới đây

– HS lựa chọn hình thức trình bày: đơn ca/ song ca/ tốp ca/ hát kết hợp gõ đệm/ hát kết hợp vận động bài hát mình yêu thích và tự tin nhất khi thể hiện.

– GV lưu ý HS hát khớp với nhạc đệm và thể hiện đúng tính chất, sắc thái của bài hát.

2. Đánh giá cuối học kì I

a) Hình thức

Tuỳ theo mức độ nhận thức và khả năng của HS, GV có thể tiến hành kiểm tra theo hình thức đơn ca/ song ca/ tốp ca,...

b) Nội dung

– HS có thể lựa chọn một trong những nội dung sau:

+ Trình bày một trong các bài hát: *Vào rừng hoa, Tổ quốc ta, Lớp Một thân yêu, Chào người bạn mới đến* với các yêu cầu: kết hợp vỗ tay/ gõ đệm theo nhịp/ vận động minh hoạ theo nhịp điệu bài hát (khuyến khích, tư vấn HS chuẩn bị đạo cụ)/ gõ đệm trống con, nhạc cụ tự chế,...

+ Trình bày bài đọc nhạc: *Ban nhạc Đô – Rê – Mi* với yêu cầu sử dụng trống gõ đệm và thay đổi được sắc thái to, nhỏ.

c) Đánh giá

HS được lựa chọn một trong những nội dung đã học. Khi đánh giá HS, GV dựa theo tiêu chí của khung năng lực.

– *Mức độ 1: Biết*

+ Biết/ nhớ/ nhận ra, nói được tên bốn bài hát: *Vào rừng hoa, Tổ quốc ta, Lớp Một thân yêu, Chào người bạn mới đến.*

+ Biết tên nhạc cụ trống con, trống cái.

+ Tên các nốt nhạc: Đô, Rê, Mi.

– *Mức độ 2: Hiểu*

+ Hát được bốn bài hát (nêu trên).

+ Đọc được bài đọc nhạc *Ban nhạc Đô – Rê – Mi.*

+ Thực hành gõ trống con để đệm theo nhịp điệu bài hát/ bài đọc nhạc. Biết sử dụng vận động theo nhịp (chân, tay) đệm cho bài hát và đọc nhạc.

– *Mức độ 3: Vận dụng – Sáng tạo*

+ Thể hiện được tính chất âm nhạc (nhịp điệu) của từng bài hát, khi trình bày có sáng tạo, biểu cảm nét mặt, động tác cơ thể hay biết dùng nhạc cụ/ vận động minh hoạ (đệm) để phần trình bày thêm sinh động, hiệu quả.

+ Thể hiện bài đọc nhạc: Biết kết hợp gõ đệm với các hình thức: gõ đệm theo phách, theo nhịp và vận động theo nhạc. Nhận biết và thể hiện được các yêu cầu thay đổi về sắc thái (to – nhỏ),... khi hát, đọc nhạc, chơi trò chơi theo yêu cầu của GV.

+ Tự tin và biểu lộ cảm xúc khi thể hiện các nội dung thực hành âm nhạc trước tập thể.

+ Biết chia sẻ, giúp đỡ và hợp tác với các bạn khi làm việc nhóm để cùng hoàn thành các nhiệm vụ chung.

Chủ đề 5 NHỊP ĐIỆU MÙA XUÂN

(4 tiết)

I MỤC TIÊU

Sau bài học, HS sẽ:

– Nhớ tên, hát rõ và thuộc lời ca đúng theo giai điệu của bài hát *Xúc xắc xúc xẻ* (nhạc: Nguyễn Ngọc Thiện, lời: phỏng theo đồng dao) cảm nhận được không khí Tết cổ truyền cùng tình cảm yêu thương trong ngày đoàn viên với những người thân trong gia đình.

– Biết gõ đệm theo âm hình tiết tấu khi hát đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca.

– Nhớ thêm tên hai nốt nhạc Pha, Son; cảm thụ và đọc được âm thanh cao dần theo thứ tự năm nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son kết hợp tiết tấu trong bài đọc nhạc *Những người bạn của Đô – Rê – Mi.*

– Nhớ được nội dung câu chuyện về thần đồng âm nhạc Mô-da.

– Cảm nhận được sự nhịp nhàng, trong sáng khi nghe bài hát *Khát vọng mùa xuân.*

– Cảm nhận và thể hiện được yếu tố dài – ngắn trong bài đọc nhạc, hát, nghe, vận động theo nhạc.

II CHUẨN BỊ

– Các phương tiện, thiết bị nghe nhìn, ảnh/ file hình ảnh/ video clip về chủ đề Tết; nhạc cụ cho GV (theo điều kiện của địa phương), nhạc cụ tự chế cho HS: vỏ lon có viên bi, thìa nhôm, ống tre có mấu hai đầu được khoét lỗ khoảng 3cm và các đồng xu (nếu có thể),...

– SGK, SGV *Âm nhạc 1.*

III HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Tiết 1 HÁT: *XÚC XẮC XÚC XẺ* VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: DÀI – NGẮN

1. Hát: *Xúc xắc xúc xẻ* (25 phút)

a) Khởi động

GV dẫn dắt, gợi ý cho HS tự kể về ngày Tết ở quê hương mình bằng các câu hỏi liên quan đến chủ đề này như:

– *Gia đình em thường làm gì vào dịp Tết?* (gói bánh chưng, nấu cỗ, cúng giao thừa,...)

– *Trong dịp Tết, em thường được bố mẹ đưa đi chơi ở đâu và đến nhà ai để chúc Tết?*

– *Các em thường được nhận tiền mừng tuổi từ ai?* (ông bà, bố mẹ, người thân, người lớn tuổi,...)

– *Em đã bao giờ được nhìn thấy đồng tiền xu và ống tre/ nứa chưa?* (HS trả lời theo tình huống thực tế).

b) Giới thiệu và nghe hát mẫu

– GV giới thiệu nội dung bài hát nói về tục chúc Tết cổ xưa: Đêm 30 Tết, trẻ em rủ nhau gõ cửa từng nhà vừa hát những câu đồng dao chúc năm mới tốt lành, vừa lắc một ống tre hoặc ống nứa đựng tiền xu (là tiền được chủ nhà mừng tuổi) cho kêu vang, đồng thời tạo nhịp điệu cho phần hát (có thể sử dụng tranh/ ảnh/ file âm thanh/ DVD để minh hoạ).

Lưu ý: GV có thể sử dụng những hình thức khác để giới thiệu bài hát tuỳ theo đối tượng HS và hoàn cảnh cụ thể.

– GV cho HS nghe bài hát (nghe CD/ xem DVD/ nghe GV hát):

+ Khi cho HS nghe, GV nên gợi mở để HS có thể cảm nhận nhịp điệu lời ca của bài hát rất gần gũi với âm điệu của giọng nói tự nhiên.

+ GV có thể hát hai lần, lần 1 chậm và lần 2 đúng nhịp độ của bài hát (hát không hoặc có nhạc đệm dùng ống tre có đồng xu bên trong để đệm theo nhịp).

c) Đọc lời ca

– GV hướng dẫn HS nhìn sách hoặc trình chiếu (đọc chậm từng ý lời ca, phát âm rõ lời).

– GV nhắc nhở và sửa sai cho HS (nếu có).

– GV hướng dẫn HS ghép các câu, lưu ý nhịp điệu vui tươi trong lời ca của bài đồng dao.

d) Tập hát

Sau khi tập từng câu, GV hướng dẫn HS hát ghép câu: Chú ý các ca từ *xẻ* và *mẻ* có luyến hai nốt, cần hướng dẫn chi tiết để HS đọc đúng và hát đúng.

– Tuỳ theo mức độ tiếp thu của HS từng lớp, GV có thể linh hoạt trong việc thực hiện tiến trình nêu trên, chia nhỏ hoặc gộp câu cũng như tăng hoặc giảm số lần đọc lời ca/ tập hát từng câu, nối các câu và cả bài.

– GV cần đọc/ hát mẫu từng câu để HS đọc/ hát theo. Sau khi HS đã đọc/ hát tốt ở tốc độ chậm, GV có thể cho đọc ở tốc độ vừa và nhanh hơn.

– GV cần lắng nghe để phát hiện các lỗi sai về phát âm ca từ, về giai điệu và nhịp phách để nhắc nhở và chỉnh sửa cho HS.

Thông qua nội dung lời ca, GV cần lồng ghép nội dung giáo dục nhằm giúp HS biết trân quý giá trị của đồng tiền, biết tiết kiệm và chi tiêu hợp lí số tiền mừng tuổi. Khuyến khích HS chia sẻ, giúp đỡ các bạn có hoàn cảnh khó khăn ở miền núi và các vùng gặp nhiều thiên tai bằng các hình thức khác nhau.

– GV hướng dẫn HS đọc và vỗ đệm theo âm hình tiết tấu giống nét nhạc đầu tiên của câu 1 bài hát *Xúc xắc xúc xẻ* (SGK).

– GV có thể hướng dẫn HS dùng nhạc cụ tự chế (một trong những loại nêu ở phần Chuẩn bị) để gõ theo âm hình tiết tấu một câu của bài hát đệm cho đồng dao chúc Tết (GV tự chọn).

e) Hát với nhạc đệm

– GV đệm đàn/ mở phần đệm trong CD cho HS hát tập thể (1 – 2 lần).

Lưu ý: GV hướng dẫn HS nghe nhạc dạo để vào cho đúng.

– Hướng dẫn HS sửa các lỗi hát sai (về cao độ, phát âm – nếu có) và hát có biểu cảm: tươi vui, phát âm gọn lời ca để âm thanh vang lên linh hoạt.

– GV có thể cho HS thực hành luyện tập theo các hình thức sau:

+ Chia nhóm, hát theo hình thức nối tiếp (mỗi nhóm một câu).

+ Hát tập thể có lĩnh xướng:

Tập thể hát câu: *Xúc xắc xúc xẻ. Năm mới năm mẻ.*

Lĩnh xướng hát câu: *Nhà nào còn thức. Mở cửa cho chúng tôi.*

– Hướng dẫn HS hát kết hợp gõ đệm bằng trống con theo nhịp/ phách (1 nhóm hát, 1 nhóm gõ đệm hoặc vừa hát vừa gõ đệm).

❖ GV khuyến khích HS tự thể hiện bài hát kết hợp vỗ tay theo tiết tấu/ gõ đệm nhạc cụ (tự chế) theo ý tưởng với âm hình tiết tấu câu 1 đã tập; hát bài hát/ đọc câu đồng dao chúc Tết cho bố mẹ và người thân cùng nghe.

2. Vận dụng – Sáng tạo: Dài – ngắn (10 phút)

Nghe và nhắc lại âm thanh

Đô Đô Rê Rê Mi Mi

– GV đánh đàn nội dung Mục 1. *Vận dụng – Sáng tạo*, sau đó yêu cầu HS nhắc lại.

– GV đưa ra câu hỏi và yêu cầu HS nhận biết nốt nhạc nào ngân dài hơn.

– Tương tự, GV có thể thay đổi cao độ và đánh lại trên đàn để HS nhận biết.

❖ GV khuyến khích HS tự thể hiện khi đọc có minh hoạ các nốt nhạc có độ dài – ngắn khác nhau theo cách của mình.

Tiết 2 HÁT: *XÚC XẮC XÚC XẺ*

ĐỌC NHẠC: NHỮNG NGƯỜI BẠN CỦA ĐÔ – RÊ – MI

1. Hát: *Xúc xắc xúc xẻ* (15 phút)

a) Khởi động

– GV cho HS khởi động giọng: luyện thanh tập thể theo các mẫu đã nêu ở những chủ đề trước.

– GV giúp HS nhớ lại bài hát đã học ở tiết trước bằng cách:

+ Đặt các câu hỏi có liên quan đến nội dung bài hát và khuyến khích HS trả lời câu hỏi: *Tiết học trước, chúng ta được học hát bài gì? Bài này nói về dịp nào trong năm? Sau khi học bài hát* Xúc xắc xúc xẻ, *em đã hát cho bạn bè, người thân nghe chưa?*
+ GV cho HS đọc lại lời ca theo tiết tấu của bài hát và gõ đệm theo nhịp;
+ GV mời HS đã thuộc bài hát lên hát cá nhân và nêu nhận xét;
+ GV hát (nên có phần nhạc đệm) hoặc mở CD cho HS nghe và hát cùng.

b) Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu

– GV hướng dẫn HS vừa hát vừa kết hợp vỗ tay, vận động theo tiết tấu của bài hát:
+ Câu 1 và 3: nghiêng người sang trái, tay đưa sang trái để vỗ; câu 2 và 4: nghiêng người sang phải, tay đưa sang phải để vỗ.
+ Hướng dẫn hai HS ngồi cạnh nhau, quay mặt vào nhau, vừa hát vừa đập tay vào nhau theo phách.
+ Hướng dẫn HS vừa hát vừa mô phỏng động tác lắc ống tre/ nứa đựng tiền xu theo nhịp điệu bài hát.

– GV hướng dẫn HS thực hiện theo nhóm.
+ GV cùng HS thoả thuận và điều khiển các nhóm đọc câu: "Xúc xắc xúc xẻ" nhiều lần với sắc thái nhỏ dần kết hợp vỗ tay nhỏ dần hoặc dùng nhạc cụ tự chế gõ đệm nhỏ dần...
+ Tuỳ theo khả năng của HS và cách bố trí lớp học, GV có thể lựa chọn các hình thức để nhóm HS trình bày cho phù hợp.

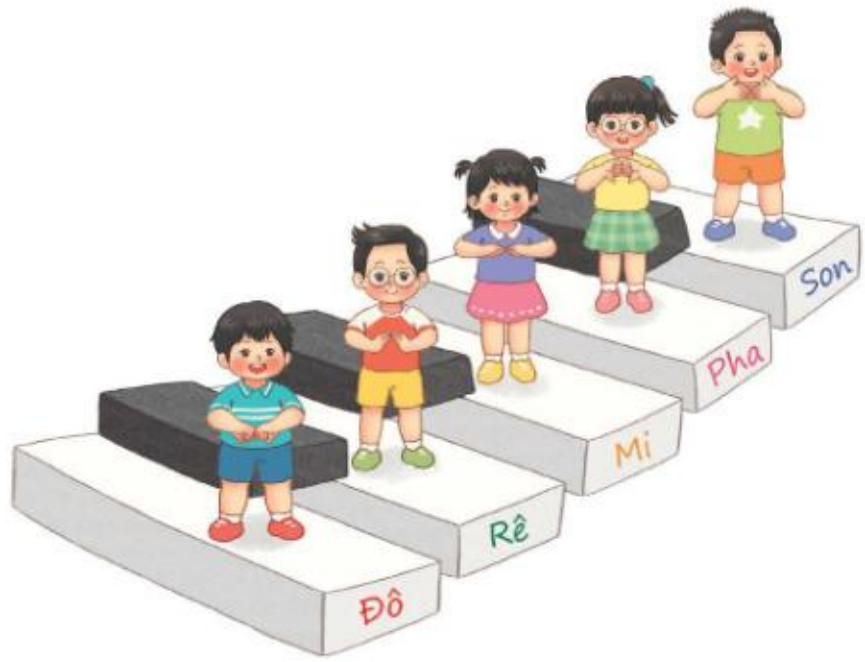
– GV yêu cầu từng nhóm HS hát và đưa ra câu hỏi để HS trả lời với yêu cầu: HS nhận biết và hát đúng các lời ca được ngân dài hơn: *Nhà nào còn thức. Mở cửa cho chúng tôi* (từ *"tôi"* ngân dài thêm hai tiếng vỗ tay).

– Giữa các lần hát, GV có thể đưa ra các câu hỏi và yêu cầu HS nhận xét, phát hiện các lỗi của các bạn trong khi hát, vỗ tay, vận động, trình diễn,... để gợi ý, hướng dẫn HS tự điều chỉnh, sửa lỗi.

2. Đọc nhạc: Những người bạn của Đô – Rê – Mi (20 phút)

a) Giới thiệu và nghe đọc mẫu

– GV có thể giới thiệu bài đọc nhạc đệm theo một trong các cách gợi ý sau:
+ GV giới thiệu hai nốt nhạc mới Pha, Son sau đó, GV đặt câu hỏi theo SGK, trang 34: *Hãy kể tên hai người bạn mới của Đô – Rê – Mi.*
+ GV gợi mở để HS nhận ra vị trí của hai người bạn mới là Pha – Son trên hình ảnh (phím đàn) đứng cao hơn Đô – Rê – Mi.
+ GV có thể nghĩ ra một câu chuyện về ba bạn Đô, Rê, Mi đón hai người bạn mới Pha, Son và kể cho HS nghe (có thể sử dụng tranh hoặc các phương tiện nghe nhìn minh hoạ cho câu chuyện).

– GV cho HS nghe bài đọc nhạc (nghe CD hoặc nghe GV đọc):

+ Khi cho HS nghe, GV gợi mở để HS cảm nhận và phát hiện được âm thanh dài – ngắn khác nhau.

+ GV có thể đọc hai lần, lần 1 chậm và lần 2 đúng nhịp độ của bài đọc nhạc.

b) Đọc tên nốt

– GV hướng dẫn HS đọc chậm tên nốt và theo giai điệu của từng câu trong bài (2 câu). GV bắt nhịp cho HS đọc (2 – 3 lần) để ghi nhớ tên nốt đồng thời cảm nhận độ cao khác nhau của các nốt (tập trung vào mạch cao độ Mi – Pha – Son).

Lưu ý: Khi đọc quãng 2, Mi nối sang Pha (1/2 cung) cần đọc nhẹ nhàng để thể hiện quãng 1/2, sau đó nối tiếp sang nốt Son. Nếu HS gặp khó khăn, GV cần hướng dẫn HS đọc âm "la" theo đúng cao độ các quãng đó. Sau khi HS đọc thuộc như dạng câu hát mới ghép tên nốt để đọc.

– GV cho HS luyện đọc (2 – 3 lần).

c) Tập đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay

– GV hướng dẫn HS nhìn theo hình ảnh (kí hiệu bàn tay trong SGK) và thực hiện thêm kí hiệu nốt Pha và Son nối tiếp các kí hiệu Đô – Rê – Mi đã học.

– GV điều khiển HS đọc kết hợp kí hiệu bàn tay (3 – 4 lần) với các hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca.

– Khi cho HS đọc, GV nên đàn giai điệu đệm theo giúp HS phát triển khả năng nghe và đọc cao độ chuẩn xác hơn. Nếu có thể, GV cho HS đọc với phần đệm trên đàn/ CD; GV cần lưu ý nhắc nhở HS lắng nghe và điều chỉnh giọng để đọc đúng nhịp và hài hoà với các bạn.

– GV đưa ra câu hỏi trong SGK trang 34 và yêu cầu HS nhận biết trong khi đọc câu 1, câu 2 của bài đọc nhạc: *Trong năm nốt nhạc đã đọc, nốt nào đọc cao nhất?* (nốt Son)

– GV bắt nhịp cho HS đọc bài đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo nhịp/ tiết tấu.

– GV nhắc nhở và sửa sai (nếu có) cho HS.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Tiết 3

ĐỌC NHẠC: NHỮNG NGƯỜI BẠN CỦA ĐÔ – RÊ – MI
THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC: NHẠC SĨ VÔN-GANG A-MA-ĐỚT MÔ-DA
VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: DÀI – NGẮN

1. Đọc nhạc: Những người bạn của Đô – Rê – Mi (10 phút)

a) Khởi động: Trò chơi *Những người bạn của Đô – Rê – Mi*

GV phổ biến cách chơi: Trò chơi tiến hành theo nhóm, mỗi nhóm gồm 5 HS, mỗi HS đóng vai một nốt nhạc. GV đọc tên nốt nào, HS mang tên nốt đó sẽ đứng dậy thể hiện một động tác ngộ nghĩnh. GV tổ chức 2 – 3 nhóm chơi, sau đó dẫn dắt vào bài.

b) Đọc nhạc với nhạc đệm

– GV đệm đàn/ mở phần đệm trong CD cho HS đọc (1 – 2 lần). GV hướng dẫn HS đếm phách để vào cho đúng và sửa lỗi (nếu có).

– GV hướng dẫn HS thực hành luyện tập theo các hình thức: Chia nhóm đọc theo hình thức nối tiếp (mỗi nhóm đọc một câu); đọc theo từng cặp đôi; đọc cá nhân,...

– Đọc với nhạc đệm kết hợp gõ đệm trống con theo nhịp/ phách (một nhóm đọc, một nhóm gõ đệm hoặc vừa đọc vừa gõ đệm).

c) Đọc nhạc kết hợp vận động theo nhịp

– GV hướng dẫn HS:

+ Vừa đọc vừa kết hợp vỗ tay theo phách.

+ Từ từ đứng dậy khi đọc câu 1 (giai điệu đi lên) và từ từ ngồi xuống khi đọc câu 2 (giai điệu đi xuống).

+ Đọc kết hợp động tác minh hoạ: đưa hai tay vươn lên khi giai điệu đi lên (câu 1) và đưa hai tay xuống khi giai điệu đi xuống (câu 2).

– GV có thể gợi ý và khuyến khích HS tự nghĩ ra các động tác và thể hiện theo cách của mình.

2. Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Vôn-gang A-ma-đớt Mô-da (18 phút)

a) Thần đồng âm nhạc Mô-da

– GV hướng dẫn HS tìm hiểu nội dung câu chuyện hoặc yêu cầu HS đọc tên câu chuyện ở SGK (tuỳ theo khả năng đọc của HS).

– GV hướng dẫn HS quan sát ba bức tranh, cùng trao đổi để tìm hiểu nội dung câu chuyện:

+ Tranh 1: GV gợi mở để HS đoán các nhân vật trong tranh xem ai là bố, mẹ, chị gái và Mô-da. GV có thể hỏi HS xem các nhân vật trong tranh đang làm gì: bố đang chơi đàn pi-a-nô, chị gái chơi đàn vi-ô-lông, mẹ bế Mô-da. GV gợi ý cho HS nhận xét về biểu hiện Mô-da khi nghe bố và chị gái chơi đàn (rất chăm chú và

hào hứng). Sau đó, GV chốt lại nội dung bức tranh 1: Mô-da được sinh ra trong một gia đình có truyền thống âm nhạc. Cha của Mô-da là một nhạc sĩ, một nhạc công và là người thầy đầu tiên của Mô-da.

+ Tranh 2: Mô-da là cậu bé rất có năng khiếu âm nhạc. Lên 5 tuổi, Mô-da đã biết sáng tác. GV đặt câu hỏi: *Trong tranh, Mô-da đang làm gì?* và gợi ý để HS trả lời (Mô-da đang sáng tác nhạc).

+ Tranh 3: Ngay từ nhỏ, thần đồng Mô-da đã nhiều lần được biểu diễn trong hoàng cung. GV có thể gợi mở để HS nói về bức tranh như: *Mô-da đang làm gì? Mọi người trong hoàng cung lắng nghe Mô-da chơi đàn ra sao?*

– GV yêu cầu HS xem trình tự các bức tranh, cùng trao đổi, gợi ý để HS nhận biết các nhân vật trong từng bức tranh.

– GV chia nhóm, mỗi nhóm đọc và ghi nhớ nội dung chính của bức tranh (GV hỗ trợ các nhóm, nếu HS cần).

– GV cho 1 – 2 HS kể câu chuyện về Mô-da dựa theo tranh, các HS khác nhận xét bạn kể.

– GV đưa ra câu hỏi: *Em thích nhất bức tranh nào trong câu chuyện? Vì sao?*

– GV giải nghĩa từ *thần đồng* và tóm lược lại: Mô-da được mệnh danh là một thần đồng âm nhạc vì ngay từ nhỏ, ông đã biết chơi đàn pi-a-nô, vi-ô-lông và sáng tác nhiều tác phẩm âm nhạc. Mô-da được đi biểu diễn nhiều nơi cùng bố và chị gái, được mọi người ngưỡng mộ, khâm phục. Năng khiếu bẩm sinh về âm nhạc và sự chăm chỉ đã giúp Mô-da trở thành nhạc sĩ thiên tài của thế giới.
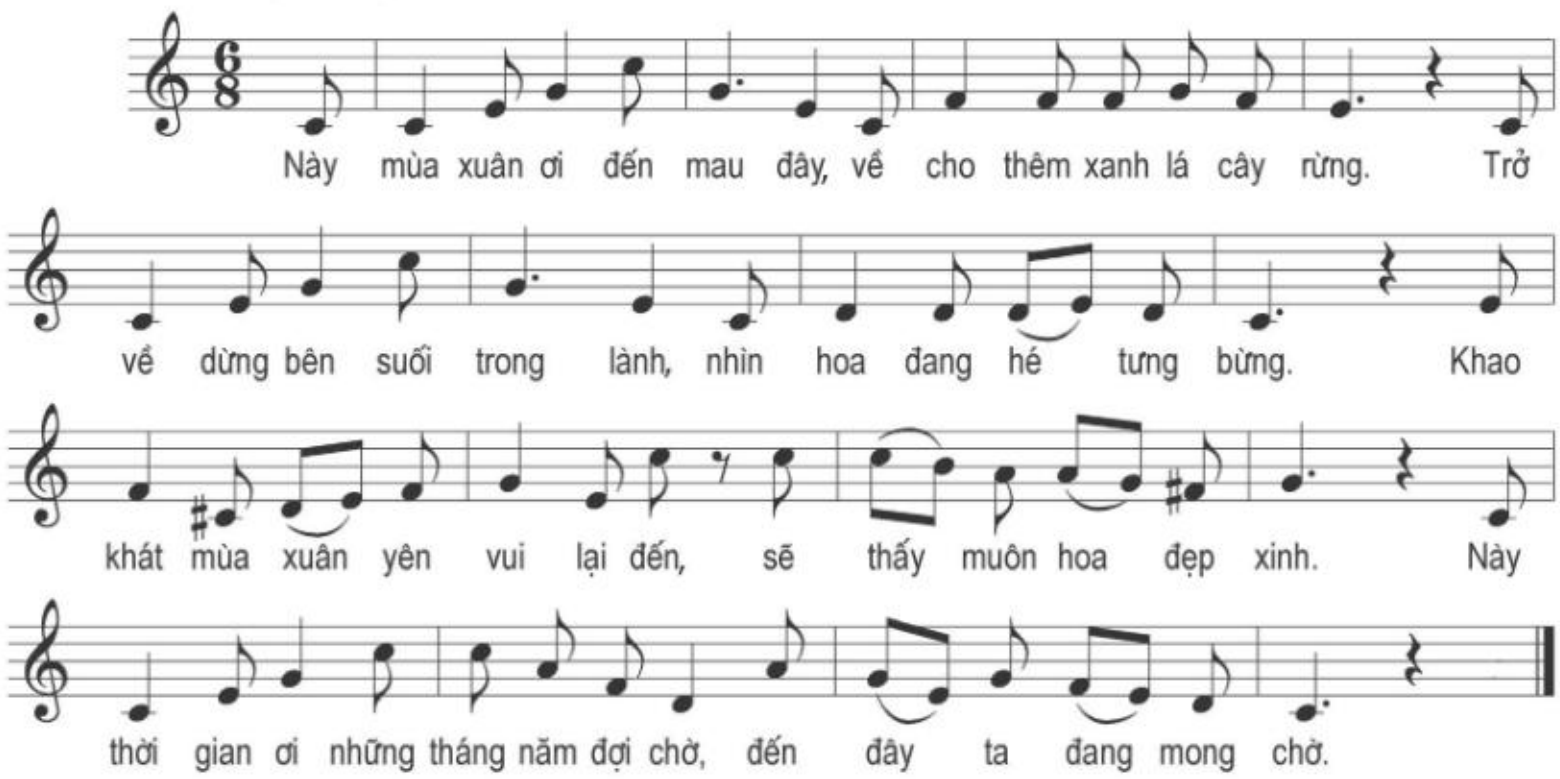
b) Nghe bài hát

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Khát vọng mùa xuân

Nhạc: Vôn-gang A-ma-đớt Mô-da
Phỏng dịch lời Việt: Tô Hải

Nhịp nhàng – vui vẻ

– Giới thiệu về bài hát:

+ Bài hát như một bức tranh yên bình, tươi tắn thể hiện sự tươi đẹp của mùa xuân với tiếng chim hót, hoa nở, cây cối xanh tươi, dòng suối trong lành,...

+ Tính chất âm nhạc nhẹ nhàng, trong sáng và du dương.

– GV dẫn dắt HS vừa nghe vừa đung đưa người theo nhịp của bài hát và tưởng tượng về những hình ảnh tươi đẹp của mùa xuân. GV hướng dẫn HS gõ theo nhịp khi nghe ở lần 3 và 4.

– Sau khi nghe bài hát, GV gợi ý, khuyến khích HS tìm những cụm từ chỉ hình ảnh thiên nhiên trong lời ca. Sau đó, GV cho 2 – 3 HS nêu cảm xúc của mình.

3. Vận dụng – Sáng tạo: Dài – ngắn (7 phút)

Đọc và thể hiện các âm thanh theo hình

– GV chia lớp thành hai nhóm và hướng dẫn cách chơi:

+ Nhóm 1 thể hiện tiếng *hu* liền một hơi (tiếng *hu* ngân dài tương đương với bốn tiếng vỗ tay rồi lặp lại).

+ Nhóm 2 thể hiện tiếng *cộc cộc cộc* ngắt từng từ (mỗi tiếng *cộc* tương đương với một tiếng vỗ tay, sau ba tiếng *cộc cộc cộc* sẽ nghỉ một phách rồi lặp lại).

– Mỗi nhóm thể hiện riêng, sau đó kết hợp hai nhóm theo kiểu nối tiếp: nhóm 1 vào trước, nhóm 2 tiếp nối sau một tiếng vỗ tay.

– GV có thể chia hai nhóm hoán đổi và lặp lại trò chơi. GV gợi ý cho HS thể hiện động tác minh hoạ khi chơi trò chơi.

❖ GV khuyến khích HS về nhà kể lại câu chuyện về thần đồng âm nhạc Mô-da cho những người thân trong gia đình nghe.

Tiết 4

HÁT: *XÚC XẮC XÚC XẺ*
VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: DÀI – NGẮN

1. Hát: *Xúc xắc xúc xẻ* (20 phút)

a) Hát kết hợp động tác minh hoạ

GV chia HS thành các nhóm, hướng dẫn và gợi ý mỗi nhóm tự sáng tạo động tác múa minh hoạ cho bài hát *Xúc xắc xúc xẻ*. Ví dụ: hai tay làm như cầm ống tre/ nứa đựng tiền xu đưa sang phải, sang trái và lắc theo nhịp điệu bài hát, chân bước theo một cách nhịp nhàng, tự nhiên.

b) Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu/ nhạc cụ tự chế

– Vận động: GV gợi ý để HS suy nghĩ và tìm các động tác (tay, chân, di chuyển bước chân phía trước/ hoặc lùi xuống phía sau, nhịp nhàng với tay,...) kết hợp hát.

– Nhạc cụ tự chế: GV động viên/ hướng dẫn HS dùng các nhạc cụ tự chế (vỏ lon có viên bi, 2 chiếc thìa gõ vào nhau,...) hát và kết hợp gõ đệm theo nhịp/ phách/ tiết tấu.

2. Vận dụng – Sáng tạo: Dài – ngắn (15 phút)

Trò chơi "Ai hót dài hơn?"

– GV hướng dẫn HS quan sát hình ảnh ở mục 3 của Vận dụng – Sáng tạo.
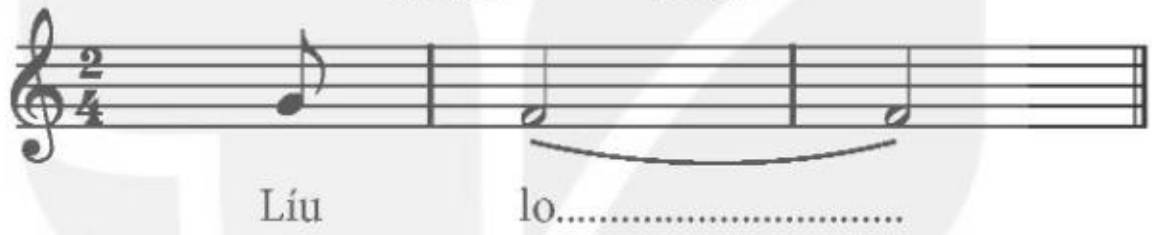
– GV cho HS xem hình ảnh và nghe giọng hót của chim sơn ca và chim sâu qua hai nét nhạc bằng file âm thanh, sau đó GV đánh trên đàn cho HS nghe (2 – 3 lần).

– GV bắt nhịp cho HS thể hiện hai nét giai điệu: "chích chích" và "líu lo" ngắt giọng và ngân như giọng hót của chim sâu và sơn ca (dòng nhạc 1: chim sâu; dòng nhạc 2: chim sơn ca).

Chim sâu:

Chim sơn ca:

– GV cùng HS trao đổi và thống nhất cử các nhóm trưởng bắt nhịp cho cả lớp/ các nhóm chơi trò chơi.

Sau đó, tuỳ theo khả năng của HS, GV có thể tăng số lần chơi của một nhóm/ hoặc chơi nối tiếp của hai nhóm (chim sơn ca và chim sâu). Sau khi chơi, GV đưa ra câu hỏi giúp HS củng cố nhận biết âm thanh dài – ngắn trong câu hát hoặc nét giai điệu nào dài hơn.

❖ GV khuyến khích HS về nhà hát cho người thân, bạn bè nghe và sáng tạo thêm các động tác minh hoạ.

Chủ đề 6 VỀ MIỀN DÂN CA

(4 tiết)

I MỤC TIÊU

Sau bài học, HS sẽ:

– Nhớ tên, hát rõ và thuộc lời ca theo đúng giai điệu bài *Gà gáy* (dân ca Cống Khao; lời mới: Huy Trân). Cảm nhận được giai điệu vui tươi, linh hoạt và khung cảnh miền núi phía bắc với những cảnh vật thân quen.

– Biết biểu cảm, vận động theo nhịp điệu và trình diễn được bài hát.

– Biết kết hợp gõ thanh phách cho bài hát theo nhóm hoặc cá nhân với nhạc đệm.

– Nghe và cảm nhận được tính chất vui tươi, trong sáng qua hình ảnh những bông hoa ở miệt vườn Nam Bộ qua bài hát *Lí cây bông*.

– Mô tả được nhạc cụ thanh phách và nhận biết được nhạc cụ gõ thường dùng để đệm cho hát, múa và hoà tấu.

– Nhận biết và thể hiện được âm thanh dài – ngắn trong đọc nhạc và trò chơi.

II CHUẨN BỊ

– Tư liệu dạy học, trống con (10 cái), thanh phách (10 bộ), trống lục lạc (6 cái); phương tiện, thiết bị công nghệ, file âm thanh, hình ảnh.

– SGK, SGV *Âm nhạc 1*.

III HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Tiết 1

HÁT: *GÀ GÁY*
VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: DÀI – NGẮN

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Hát: *Gà gáy* (25 phút)

a) Khởi động

GV sử dụng trò chơi hoặc bài hát đã biết có liên quan đến chủ đề.

b) Giới thiệu và nghe hát mẫu

– Giới thiệu:

+ *Gà gáy* là bài hát của dân tộc Cống Khao (thuộc vùng miền núi Tây Bắc). Tiếng gà gáy trong bài hát như đồng hồ báo thức gọi mọi người thức dậy để lên nương rẫy.

+ Người dân tộc Cống Khao sinh sống chủ yếu bằng nghề làm nương rẫy (trồng ngô) và chăn nuôi gia súc.

+ GV giới thiệu cho HS một số tranh, ảnh về cuộc sống của người Cống Khao.

– Nghe hát mẫu: HS nghe GV hát mẫu hoặc nghe CD.

c) Đọc lời ca

– GV hướng dẫn HS nhìn SGK hoặc trình chiếu bảng phụ.

– GV hướng dẫn HS đọc từng câu (4 câu) rõ lời và ghép câu.

– GV lưu ý HS đọc lời ca và thể hiện sắc thái to nhỏ, phong cách hồn nhiên, vui tươi.

d) Tập hát

– Bài hát *Gà gáy* có tốc độ vừa phải song do cách cấu tạo của tiết tấu có nhiều nốt móc đơn, vì thế khi hát vẫn có cảm giác linh hoạt. GV cần nhắc nhở HS phát âm gọn, rõ lời. Trong quá trình dạy hát từng câu hay ghép cả bài, GV lưu ý nghe để phát hiện các lỗi sai về phát âm và cao độ để sửa cho HS.

– Cụm từ "ai ơi" xuất hiện ở cuối cả 4 câu hát trong bài, nhưng có cao độ khác nhau với hàm ý thể hiện các cung bậc khác nhau của tiếng gọi rất gần gũi, thân thương. GV cần hát mẫu và yêu cầu HS hát thể hiện sắc thái to, nhỏ phù hợp với từng câu để tạo cảm xúc, ấn tượng và sự thích thú cho các em.

e) Hát với nhạc đệm

– GV cho cả lớp ôn lại bài hát kết hợp vỗ tay theo phách. GV chú ý nhắc HS thể hiện sắc thái các cụm từ: "ai ơi" khi hát ở 4 câu của bài hát.

– GV có thể đệm cho HS hát hoặc sử dụng phần đệm CD (GV chú ý sửa các lỗi sai về giai điệu, lời ca).

– GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 39 và gợi ý trả lời: *Với bài hát "Gà gáy" em thích hát nhanh hay chậm?* (Hát ở tốc độ nhanh để thể hiện tính chất vui tươi linh hoạt của bài hát).

Lưu ý: GV hướng dẫn HS hát khớp với nhạc đệm. GV nhắc HS lắng nghe và điều chỉnh giọng hát ở những ca từ có sắc thái nhỏ hơn hoặc to hơn.

❖ GV khuyến khích HS tự tập luyện thêm phần hát, kể về nhân vật trong bài hát và hát cho bạn bè và người thân cùng nghe.

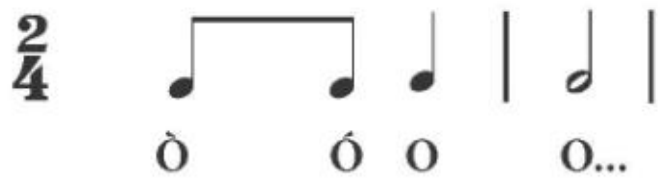
2. Vận dụng – Sáng tạo: Dài – ngắn (10 phút)

Trò chơi "Hãy là chú gà trống siêng năng"

Đây là trò chơi giúp HS tiếp tục cảm thụ âm dài, âm ngắn và tiết tấu có nốt móc đơn trong âm nhạc nhưng thông qua hình thức mô phỏng tiếng gà gáy sáng. Trò chơi được thực hiện trong 2 mức độ:

– Mức độ 1. *Hãy gọi mọi người thức dậy*

+ GV cho cả lớp đọc ò ó o o theo mẫu tiết tấu 1. GV bước đầu cho HS đọc và ngân dài O:

Yêu cầu: HS cần thực hiện tương đối thuần thục mẫu tiết tấu mức độ 1 để chuyển tiếp sang mức độ 2.

– Mức độ 2. *Hãy nối tiếp tiếng gáy*

+ HS đọc mẫu tiết tấu 2;

+ GV đưa ra yêu cầu: *Các chú gà trống gáy vang và xa nào...*

+ GV nhắc HS thể hiện câu ò ó o o lần 2 nhỏ dần... GV hướng dẫn HS tập trước lần 2 (khống chế âm lượng giọng nhỏ dần) sau đó mới kết nối 2 lần thực hiện;

+ GV hướng dẫn HS lần 1 đọc to và lần 2 đọc nhỏ, GV yêu cầu HS đọc kết hợp vỗ tay để cảm nhận được mẫu tiết tấu;

HS đọc to HS đọc nhỏ

+ GV lưu ý cho HS: khi đọc nhỏ vỗ tay nhỏ và khi đọc to vỗ tay to;

+ GV cho cả lớp cùng đọc (2 – 3 lần) sau đó có thể chia dãy (nhóm hoặc đôi bạn), dãy 1 đọc to, dãy 2 đọc nhỏ; hoặc đọc nối tiếp 2 nhóm/ 4 nhóm với yêu cầu to, nhỏ xen kẽ tạo không khí sôi nổi, hào hứng để HS yêu thích trò chơi và học âm nhạc nhiều hơn.

Lưu ý: Tuỳ theo mức độ tiếp thu của HS, GV lựa chọn các yêu cầu phù hợp với khả năng của các em. Với nhóm HS năng khiếu tốt, GV có thể dàn dựng thành tiết mục hát tập thể biểu diễn trước HS của trường, tham gia các hội thi văn nghệ hay liên hoan tiếng hát tuổi thiếu niên, nhi đồng.

❖ GV khuyến khích HS chia sẻ câu chuyện về chú gà gáy sáng trong bài hát *Gà gáy* cho người thân trong gia đình cùng nghe, hãy hát và cùng mọi người chơi trò chơi *Hãy là chú gà trống siêng năng.*

Tiết 2 HÁT: *GÀ GÁY* NHẠC CỤ: THANH PHÁCH

1. Hát: *Gà gáy* (10 phút)

a) Khởi động

GV có thể chọn một trong các hình thức khởi động cho HS:

– Cho HS nghe lại bài hát *Gà gáy*.

– Xem tranh có nội dung bài hát *Gà gáy*.

b) Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu

– GV gợi ý để HS thực hiện các động tác: hát kết hợp vỗ tay, nhún chân,… theo nhịp điệu của bài hát.

– GV thoả thuận với HS chia thành các nhóm, HS sẽ trao đổi và đưa ra các ý tưởng/ động tác minh hoạ theo nhịp điệu của bài hát.

– GV khuyến khích HS chia sẻ phần trình bày của nhóm mình và nhận xét phần trình bày của các nhóm khác.

– GV khuyến khích HS thể hiện theo các hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca.

– GV cho HS trả lời câu hỏi trong SGK, trang 39 và gợi ý trả lời: *Trong bài hát, chú gà đã gáy gọi mọi người dậy vào lúc nào?* (Chú gà gọi mọi người thức dậy vào buổi sáng sớm).

2. Nhạc cụ: Thanh phách (25 phút)

a) Giới thiệu thanh phách

– Thanh phách là nhạc cụ dân tộc được làm bằng tre hoặc gỗ.

– Khi chơi, người ta gõ hai thanh vào nhau, âm thanh phát ra "cách, cách, cách", nghe đanh và vang.

– Thanh phách thường dùng để giữ nhịp đệm khi hát.

b) Gõ theo hình tiết tấu

– GV gõ mẫu theo hình tiết tấu.

– GV hướng dẫn HS gõ theo.

– GV cho HS gõ tập thể, nhóm, cá nhân.

– GV lưu ý và sửa sai cho HS khi gõ nếu có (tiết tấu móc đơn).

c) Gõ đệm cho bài hát *Gà gáy*

– GV hát và gõ thanh phách làm mẫu (gõ thanh phách theo nhịp của bài hát – gõ vào phách mạnh).

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Gà gáy

Con gà gáy le té le sáng rồi ai ơi!

Gà gáy té le té le sáng rồi ai ơi!

Nắng sáng lên rồi dậy lên nương đã sáng rồi ai ơi!

Rừng và nương xanh đã sáng rồi ai ơi!

– GV cho HS gõ thanh phách đệm cho bài hát theo từng câu/ ghép câu và ghép cả bài.

– GV cho HS gõ với các hình thức tập thể/ nhóm/ đôi bạn/ cá nhân.

– Ngoài sử dụng thanh phách, GV có thể cho HS sử dụng nhạc cụ tự chế.

❖ GV khuyến khích HS tự tập luyện thêm phần gõ đệm thanh phách kết hợp động tác biểu cảm đệm cho bài hát.

Tiết 3 THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC: CÂU CHUYỆN VỀ THANH PHÁCH VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: DÀI – NGẮN

1. Thường thức âm nhạc: Câu chuyện về thanh phách (25 phút)

a) Giới thiệu câu chuyện

GV giới thiệu các nhân vật và bối cảnh của câu chuyện. GV có thể giới thiệu trực tiếp về nhạc cụ thanh phách hoặc giới thiệu gián tiếp, sử dụng phương thức hỏi – đáp giúp HS tìm hiểu về những nhạc cụ gõ đã được học như trống cái, trống con,… hoặc những nhạc cụ gõ khác mà HS đã biết để dẫn dắt vào nhạc cụ thanh phách.

b) Nghe và tìm hiểu câu chuyện

– GV kể hoặc sử dụng đĩa CD hoặc kết hợp cả hai hình thức. Nếu có phương tiện nghe nhìn, GV có thể cho trình chiếu các bức tranh khi cho nghe câu chuyện.

– GV cho HS quan sát và tìm hiểu ba bức tranh thông qua một số câu hỏi:

+ Tranh 1: *Em hãy giới thiệu các nhân vật trong bức tranh. Bác nghệ nhân đang làm gì?*
(Các bạn Đô – Rê – Mi ngồi xem bác nghệ nhân vót tre làm thanh phách.)

+ Tranh 2: *Các bạn nhỏ đang làm gì? Bác nghệ nhân đang chơi nhạc cụ gì? Em hãy miêu tả về hình dáng hoặc âm thanh của nhạc cụ đó.* (Các bạn nhỏ xem và cầm thanh phách theo bác nghệ nhân; Bác nghệ nhân đang chơi nhạc cụ thanh phách; Nhạc cụ thanh phách là hai thanh tre gõ vào nhau có tiếng kêu "cách cách".)

+ Tranh 3: *Các bạn nhỏ đang làm gì?* (Các bạn nhỏ đang gõ phách và đọc bài đồng dao *Xúc xắc xúc xẻ.*)

– GV chốt lại nội dung từng tranh.

Lưu ý: GV có thể sử dụng lồng ghép một số yêu cầu và câu hỏi sau để tương tác với HS (tuỳ theo mức độ hiểu biết của HS để trả lời các câu hỏi này):

+ *Em đã được biết đến nhạc cụ thanh phách chưa?*

+ *Em đã được thử gõ thanh phách chưa?*

+ *Em hãy thử gõ thanh phách theo cách em thích và nói cảm nhận của em về âm thanh được phát ra.*

– GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 40 và gợi ý trả lời:

+ *Em cho biết, thanh phách được làm từ cây gì.* (cây tre)

+ *Xem tranh và kể lại câu chuyện về thanh phách.* (GV cho HS trả lời theo sự hiểu biết và tiếp thu câu chuyện.)

2. Vận dụng – Sáng tạo: Dài – ngắn (10 phút)

Nghe nhạc và vận động cùng Pha - Son

– GV chơi trên đàn hai câu nhạc (mục 2. Vận dụng – Sáng tạo), cho HS nghe và yêu cầu HS nhận xét: Câu nhạc nào dài hơn và ngược lại?

Mẫu âm 1:

Mẫu âm 2:

+ GV gợi ý và khuyến khích HS thể hiện động tác/ ý tưởng của mình khi nghe hai câu nhạc ngắn – dài.

+ GV có thể chia nhóm để HS cùng trao đổi và đưa ra các ý tưởng về động tác minh hoạ/ vận động,...

+ GV giao nhiệm vụ và động viên các nhóm HS thể hiện.

– Trường hợp HS gặp khó khăn, GV có thể gợi ý động tác như sau:

+ Với câu nhạc ngắn, GV gợi ý cho HS thực hiện các động tác phù hợp theo số lượng nốt nhạc như:

• Nốt Pha: nghiêng đầu sang phải;

• Nốt Son: nghiêng đầu sang trái.

+ Với câu nhạc dài, GV gợi ý cho HS thực hiện động tác như trên nhưng lặp lại ba lần (nghiêng đầu phải – trái, nốt cuối thì xoay cổ).

Tiết 4 HÁT: *GÀ GÁY* NGHE NHẠC: BÀI HÁT *LÍ CÂY BÔNG*

1. Hát: *Gà gáy* (10 phút)

Trình bày bài hát *Gà gáy* kết hợp gõ đệm trống con và thanh phách.

– GV cho HS ôn bài hát *Gà gáy*. GV lưu ý cho HS hát có biểu cảm về sắc thái và hát đúng tính chất âm nhạc của bài.

– GV hướng dẫn HS chia hai nhóm: nhóm 1 sử dụng thanh phách, nhóm 2 sử dụng trống con (hoặc nhóm 1 sử dụng thanh phách, nhóm 2 sử dụng trống lục lạc). GV quy ước các ca từ nhóm trống con gõ đệm hay thanh phách gõ đệm, ví dụ câu 1, gợi ý hai phương án:

Con gà gáy le té le sáng rồi ai ơi!

Phương án 1:	X (trống)	–	X (thanh phách)
Phương án 2:	X (thanh phách) –		X (trống lục lạc)

Nếu sử dụng nhạc cụ trống lục lạc, GV cần hướng dẫn HS cầm và lắc cổ tay để tạo ra âm thanh.

– Luyện tập trình diễn bài hát (hình thức: đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca) kết hợp gõ đệm trống con, HS thoả thuận chọn bạn giới thiệu phần trình diễn của nhóm mình (có thể một nhóm hát, một nhóm đệm trống con,...).

2. Nghe nhạc: Bài hát *Lí cây bông* – Dân ca Nam Bộ (25 phút)

a) Giới thiệu

– GV dùng tranh trong SGK giới thiệu về bài hát *Lí cây bông* và một số hình ảnh về vùng Nam Bộ.
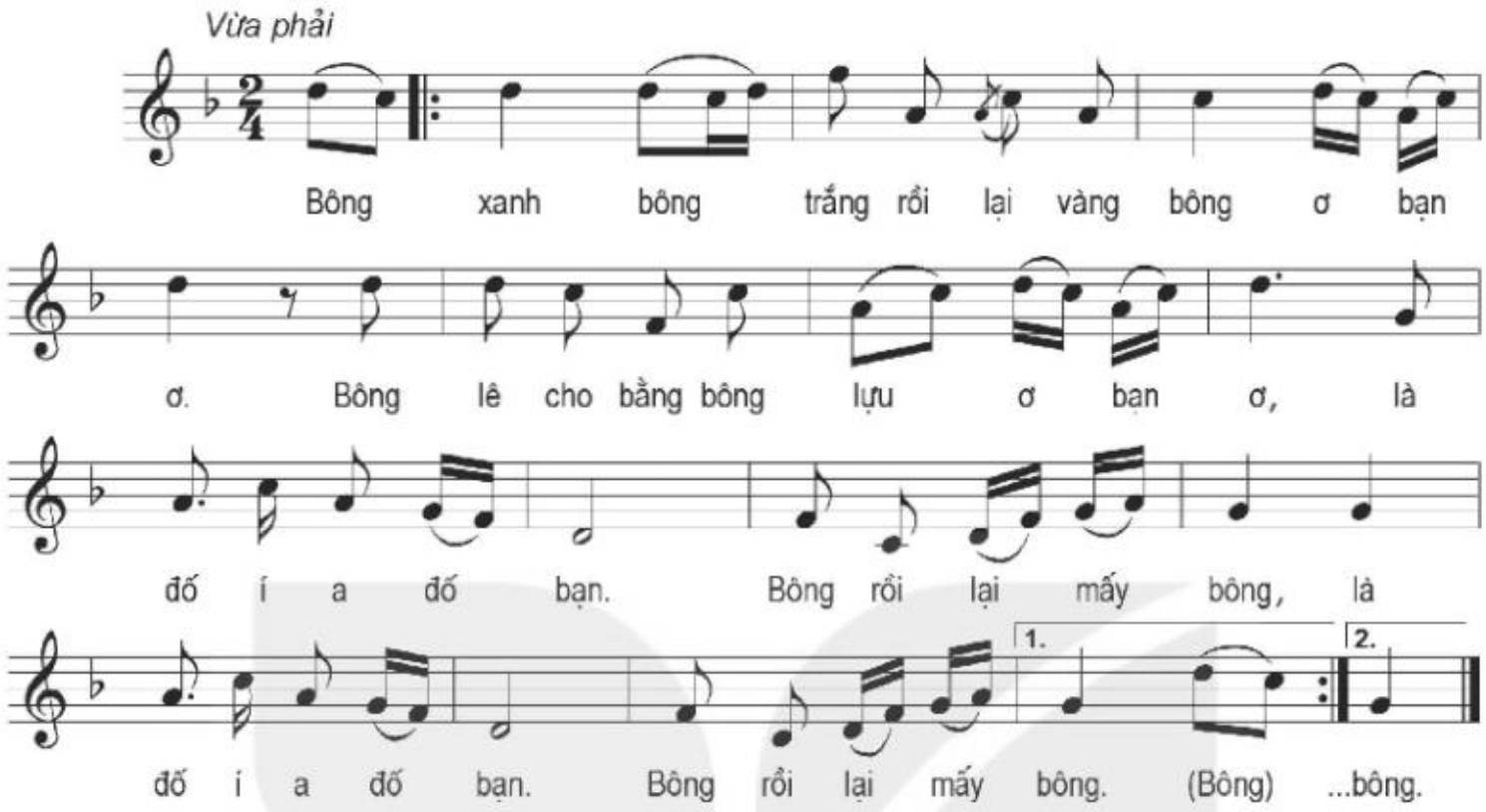
– GV có thể giới thiệu một số bài hát dân ca Nam Bộ như: *Lí cây xanh, Lí dĩa bánh bò,...*

– GV có thể dùng tư liệu trên để dẫn dắt vào hoạt động nghe bài hát.

b) Nghe bài hát

Lí cây bông

Dân ca Nam Bộ

– GV cho HS nghe bài hát *Lí cây bông* bằng CD hoặc GV hát và đệm đàn (2 – 3 lần).

c) Cảm thụ

– HS vận động theo nhịp điệu bài hát (nhún theo nhịp/ động tác minh hoạ).

– GV hướng dẫn HS gõ thanh phách theo nhịp trong khi nghe.

– Sau khi HS nghe và vận động theo bài hát, GV có thể gợi mở bằng một số câu hỏi để HS cảm nhận về nội dung của bài hát.

+ Trong bài hát có những bông hoa màu gì?

+ Em hãy kể tên những bông hoa có trong bài hát.

+ Em có thuộc câu hát nào trong bài hát này không? Nếu có thể hãy hát câu đó.

Chủ đề 7 GIA ĐÌNH

(4 tiết)

I MỤC TIÊU

Sau bài học, HS sẽ:

– Nhớ tên, hát rõ, thuộc lời ca và đúng theo giai điệu bài hát *Cây gia đình* (nhạc: Quỳnh Hợp; lời: Nguyễn Thị Mai). Hiểu được mối quan hệ gắn bó yêu thương và sự kính trọng của các thành viên trong gia đình.

– Biết hát kết hợp vỗ tay theo nhịp với nhạc đệm; hát và thể hiện được các nhân vật trong gia đình qua trò chơi *Sắm vai.*

– Đọc đúng bài đọc nhạc và cảm nhận được sự tương quan về độ cao giữa các nốt.

– Nghe và cảm thụ bài hát *Con chim vành khuyên.*

– Biết vận dụng – sáng tạo trong các hoạt động hát, đọc nhạc và trình bày bài hát.

II CHUẨN BỊ

– Giáo án, tài liệu tham khảo, nhạc cụ, thiết bị công nghệ nghe nhìn, file âm thanh, hình ảnh.

– SGK, SGV *Âm nhạc 1.*

III HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Tiết 1

HÁT: *CÂY GIA ĐÌNH*
VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: GÓC ÂM NHẠC

1. Hát: *Cây gia đình* (25 phút)

a) Khởi động

– Khởi động giọng bằng cách luyện thanh với các mẫu âm đơn giản.

– Khởi động thân thể bằng các trò chơi có yếu tố vận động hoặc có yếu tố ôn lại những kiến thức đã học.

– Cho HS hát lại bài hát/ bài đọc nhạc đã học ở chủ đề trước có kết hợp vận động.

b) Giới thiệu và nghe hát mẫu

– GV có thể giới thiệu bài hát theo một trong các cách gợi ý sau:

+ Giới thiệu trực tiếp tên bài hát, tác giả, nội dung bài hát. GV nên giới thiệu từng thành viên trong gia đình với hình ảnh biểu tượng: một cái cây xum xuê với từng bộ phận của cây, thể hiện sự bền vững, chở che và yêu thương.

+ Giới thiệu về gia đình thông qua tranh/ ảnh hoặc những câu chuyện và có thể đặt

câu hỏi cho HS trả lời như: *Gia đình em có mấy người? Em hãy giới thiệu về gia đình em.*

– GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 45 và gợi ý trả lời: *Trong gia đình, em đã thể hiện tình cảm với ông bà, bố mẹ như thế nào?* (GV gợi ý cho HS trả lời như: chào, hỏi, quan tâm, chăm sóc,... để thể hiện tình cảm với ông bà, bố mẹ).

– GV cho HS nghe bài hát (nghe CD/ xem DVD/ nghe GV hát) và gợi ý để HS cảm nhận được tính chất nhẹ nhàng, uyển chuyển của giai điệu bài hát.

c) Đọc lời ca

– GV hướng dẫn HS nhìn SGK hoặc trình chiếu Power Point.

– GV hướng dẫn HS đọc từng câu và ghép các câu, lưu ý phát âm rõ lời, thể hiện sắc thái to – nhỏ.

– GV cho HS đọc lời ca toàn bài hát.

d) Tập hát

– Hát từng câu/ ghép câu: Chú ý những quãng nhảy xa trong bài, đặc biệt giai điệu ở câu 4 nhảy quãng lên xuống nối tiếp nhau.

– GV cho cả lớp hát hoặc chia lớp thành bốn nhóm, mỗi nhóm hát một câu lần lượt cho đến hết bài hát; hát và kết hợp vỗ tay theo nhịp/ phách.

e) Hát với nhạc đệm

– GV đệm đàn/ mở phần đệm trong CD cho HS hát tập thể (1 – 2 lần).

– GV hướng dẫn HS sửa lỗi hát sai và hướng dẫn HS hát có biểu cảm (điều chỉnh âm lượng giọng to – nhỏ,...).

2. Vận dụng – Sáng tạo: Góc âm nhạc (10 phút)

Trò chơi: *Sắm vai*

– GV tổ chức trò chơi giúp HS hát nối tiếp các câu trong bài hát một cách nhịp nhàng đồng thời thể hiện được sắc thái to – nhỏ. GV chia lớp thành bốn nhóm:

+ Nhóm mẹ hát câu: "Hoa thơm là mẹ."

+ Nhóm con hát câu: "Quả ngọt là con."

+ Nhóm bố hát câu: "Lá cành là bố đan che bóng tròn."

+ Nhóm ông bà hát câu: "Ông bà là gốc."

+ Cả lớp hát câu: "Rễ ôm đất lành. Rễ bền gốc vững. Cây đời thêm xanh."

– Các nhóm có thể đổi câu hát cho nhau.

– GV cũng có thể gọi bốn HS và cho thể hiện tương tự. Khi hát, HS có thể làm động tác minh hoạ theo nội dung bài hát hoặc thể hiện điệu bộ gắn với hình ảnh nhân vật.

– GV có thể hướng dẫn HS hát to – nhỏ luân phiên các câu trong bài hát.

Tiết 2 HÁT: *CÂY GIA ĐÌNH*
ĐỌC NHẠC: HÁT CÙNG ĐÔ – RÊ – MI – PHA – SON

1. Hát: *Cây gia đình* (15 phút)

a) Khởi động

– GV cho HS khởi động giọng: HS hát tập thể theo các mẫu đã nêu ở những chủ đề trước.

– GV hỏi HS tên bài hát đã được học ở tiết trước và khuyến khích 1 – 2 HS xung phong lên hát, các bạn ở dưới vỗ tay theo nhịp để đệm cho bạn. GV có thể khen ngợi các bạn hát đúng, hát hay và động viên các bạn hát chưa đúng, chưa hay, cần cố gắng luyện tập thêm.

b) Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu

GV hướng dẫn HS vừa hát vừa làm động tác minh hoạ cho lời bài hát:

– *Hoa thơm là mẹ*: Hai bàn tay chụm lại hình bông hoa.

– *Quả ngọt là con*: Khum tròn hai bàn tay giống như quả.

– *Lá cành là bố đan che bóng tròn*: Hai tay đưa lên cao trên đầu chụm vào như tán cây che chở.

– *Ông bà là gốc. Rễ ôm đất lành*: Hai tay đưa xuống dưới, cánh tay đặt chéo sang hai bên hông, úp bàn tay xuống và duỗi cong ngón lên.

– *Rễ bền gốc vững. Cây đời thêm xanh*: Hai bàn tay ngửa lên, đưa dần cánh tay lên cao như đang nâng đỡ.

2. Đọc nhạc: Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son (20 phút)

a) Giới thiệu

– GV có thể giới thiệu bài đọc nhạc theo một trong các cách gợi ý sau:

+ GV nhắc lại bài đọc nhạc trong Chủ đề 5 đã xuất hiện hai người bạn mới. Trong chủ đề này, các em được gặp lại cả năm bạn mang tên nốt nhạc. GV có thể đặt câu hỏi, như: *Trong bài đọc nhạc "Những người bạn của Đô – Rê – Mi", có thêm sự xuất hiện của những người bạn mới nào?*

+ GV yêu cầu HS trả lời. Sau khi HS trả lời, GV bổ sung, nhắc nhở (nếu cần).

+ GV tổ chức trò chơi: Chia HS thành năm nhóm tương ứng với năm nốt nhạc và thông báo về luật chơi: Khi GV giơ tay làm hiệu lệnh, lần lượt các nhóm sẽ đọc tên nốt nhạc đã được quy ước của nhóm.

+ GV có thể giơ tay nhanh hoặc chậm để giúp HS phản xạ nhanh hơn khi đọc các nốt nhạc. Với mục đích vừa ôn tập vừa kết nối sang kiến thức của bài mới, nhất là các chỗ có tiết tấu móc đơn, GV cần giơ tay nhanh và hỗ trợ HS đọc để cảm nhận và thực hành được tiết tấu.

+ Sau khi chơi trò chơi, GV dẫn dắt vào bài đọc nhạc: *Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son.*

– GV cho HS nghe bài đọc nhạc (nghe CD/ GV đọc 2 – 3 lần). Sau lần nghe thứ nhất, GV gợi ý để HS nghe lại, cảm nhận nốt nào ngân dài hơn và trả lời câu hỏi của GV.

b) Đọc lời ca và tên nốt

– GV hướng dẫn HS đọc lời ca và tên nốt theo từng câu (2 câu) sau đó ghép hai câu thành bài.

– GV lưu ý HS trong bài đọc nhạc có lời ca kết nối với tiết tấu nên cần chú ý đọc đúng.

c) Tập đọc nhạc kết hợp vận động

– GV cần lưu ý chỗ nối tiếp từ lời ca sang tên các nốt nhạc vì HS phải kết hợp đọc và vận động.

– GV cho HS đọc và ghép giai điệu từng câu. GV cần phát hiện và sửa các chỗ sai của HS (nếu có).

– GV điều khiển HS đọc (2 – 3 lần) kết hợp thực hiện vận động.

d) Đọc nhạc và hát với nhạc đệm

– GV cho HS nghe nhạc và đọc mẫu ghép với nhạc đệm.

– GV hướng dẫn HS đọc kết hợp nhạc đệm (2 – 3 lần), lưu ý các chỗ bắt đầu và kết thúc nhạc đệm để khớp với nhau.

– GV hướng dẫn HS đọc nhạc kết hợp vỗ tay theo phách/ nhịp (2 – 3 lần). GV cần làm mẫu và yêu cầu HS đọc nhấn hơn vào các phách mạnh.

Tiết 3 ĐỌC NHẠC: HÁT CÙNG ĐÔ – RÊ – MI – PHA – SON NGHE NHẠC: BÀI HÁT *CON CHIM VÀNH KHUYÊN*

1. Đọc nhạc: Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son (15 phút)

a) Khởi động

– GV cho HS chơi trò chơi đọc tập thể vui vẻ, hào hứng đồng thời gợi lại bài đọc nhạc đã học trong tiết trước:

+ 5 HS đóng vai năm nốt nhạc đứng dàn hàng ngang. 1 HS đóng vai cô giáo Khoá Son.

+ GV hướng dẫn trò chơi: Cô giáo Khoá Son đọc tên nốt nhạc nào, bạn đóng vai nốt nhạc đó bước lên, xong lùi xuống luôn. Cô giáo Khoá Son đọc tốc độ nhanh dần.

– GV có thể sáng tạo các trò chơi khác hoặc tương tự nhưng nên có sự liên quan đến bài học.

– GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 46 và gợi ý trả lời: *Trong bài đọc nhạc trên, em thấy những nốt nào đọc nhanh hơn?* (Dòng 1 nốt móc đơn Đô – Rê, Mi – Pha; dòng 2 nốt móc đơn Son – Pha, Mi – Rê.)

b) Đọc nhạc kết hợp vận động theo nhịp

GV hướng dẫn HS:

– Vừa đọc vừa kết hợp vỗ tay theo phách đồng thời đưa tay dần lên khi đọc câu 1 (giai điệu đi lên) và đưa tay dần xuống khi đọc câu 2 (giai điệu đi xuống).

– Nghiêng người sang phải khi đọc câu 1 và nghiêng người sang trái khi đọc câu 2.

2. Nghe nhạc: Bài hát *Con chim vành khuyên* (20 phút)

a) Giới thiệu bài hát và tác giả

– Giới thiệu đôi nét về nhạc sĩ Hoàng Vân (có thể sử dụng hình ảnh, clip về nhạc sĩ để minh hoạ). Ngoài bài hát *Con chim vành khuyên,* ông còn là tác giả của bài *Em yêu trường em* và nhiều bài hát khác được các bạn thiếu nhi yêu thích.

– Giới thiệu về nội dung bài hát:

+ GV cho HS nhìn vào SGK và khuyến khích HS đọc lời bài hát một cách chậm rãi (2 lần), có thể dùng bảng phụ hoặc trình chiếu hình ảnh các loài chim lần lượt xuất hiện trong bài hát.
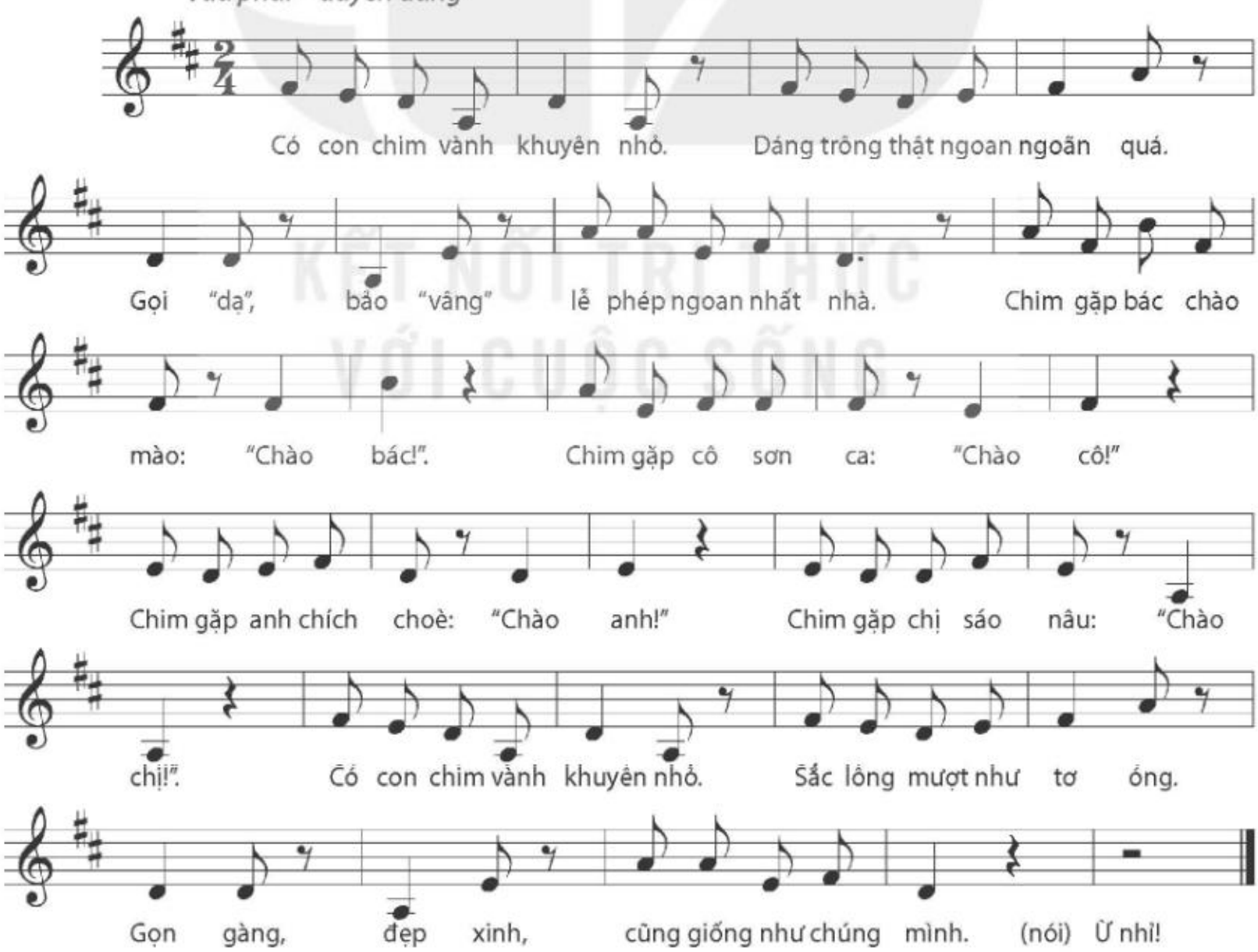
+ GV hỏi HS các câu hỏi về nội dung bài hát.

b) Nghe bài hát

Con chim vành khuyên

Nhạc và lời: Hoàng Vân

Vừa phải – duyên dáng

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

– GV gợi ý cho HS vừa nghe vừa vận động tại chỗ theo nhịp điệu bài hát như: vỗ tay, nghiêng đầu, nhún vai,...

– GV có thể đặt câu hỏi gợi mở cho HS cảm nhận về nhịp điệu, tính chất âm nhạc của bài hát như: *Bài hát có nhịp điệu nhanh hay chậm? Có tính chất vui tươi hay buồn? Em thích nhất câu nào trong bài hát? Em có yêu mến chú chim vành khuyên trong bài hát không? Vì sao?...* (GV khuyến khích HS trả lời, tự nói lên cảm nhận riêng của mình).

– GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 47 và gợi ý trả lời: *Chú chim vành khuyên trong bài hát đã gặp và chào những ai?* (Bác chào mào, cô sơn ca, anh chích choè, chị sáo nâu); *Em hãy hát lại những lời chào của chú chim vành khuyên.*

– GV có thể gợi ý cho một vài nhóm HS hoặc chia theo nhóm bàn HS tương đương với các câu hát để mỗi nhóm hát một câu hoặc GV có thể cho HS thể hiện các câu hát có lời chào kiểu vế xô vế xướng.
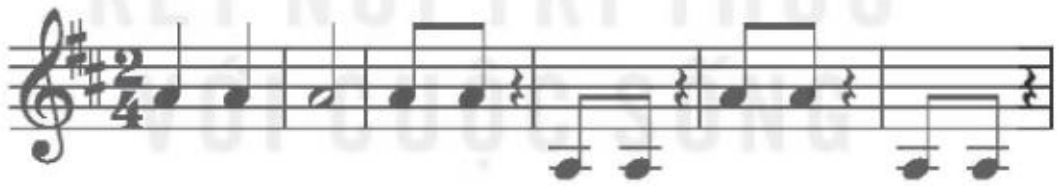
– GV nhắc nhở HS bài học về sự lễ phép với người lớn.

Tiết 4 VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: GÓC ÂM NHẠC HÁT: *CÂY GIA ĐÌNH*

1. Vận dụng – Sáng tạo: Góc âm nhạc (25 phút)

a) Nghe nhạc, hát và vận động theo ý thích

– Thông qua việc được nghe, hát và vận động, HS có thể biết cảm thụ âm thanh của những giọt mưa rơi qua nốt nhạc. Đồng thời, HS cũng được thực hành và cảm nhận những yếu tố cơ bản trong âm nhạc: cao – thấp, dài – ngắn, to – nhỏ và khoảng lặng (dấu lặng) giữa những giọt mưa (âm thanh).

Mưa mưa rơi tí tách lộp độp tí tách lộp độp.

Mưa rơi rơi rơi rơi. Mưa rơi rơi.

– GV có thể thực hiện theo tiến trình sau:

+ GV giới thiệu chung về nội dung và yêu cầu của trò chơi thông qua câu lệnh.

+ GV yêu cầu mỗi HS tự đọc lời ca của từng dòng (2 – 3 phút) và nhớ lại hình ảnh các giọt nước rơi khi trời mưa; khi mưa to, mưa nhỏ, những giọt mưa rơi vào nền đất, nền gạch, bê tông, mái nhà, bên hiên nhà,... tạo ra những âm thanh khác nhau.

+ GV bắt nhịp cho HS đọc lời ca câu nhạc (2 – 3 lần), hướng dẫn HS thể hiện theo tiết tấu và sắc thái to – nhỏ.

+ GV kết hợp đàn và hát mẫu/ cho HS nghe CD (2 – 3 lần).

+ GV cùng hát với HS từng nét nhạc và nối tiếp thành câu trọn vẹn.

+ GV trao đổi, gợi mở và yêu cầu HS nghe và tự thể hiện cảm xúc của mình qua động tác, điệu bộ, vận động theo nhịp điệu, vỗ/ gõ/ đập hai bàn tay theo tiết tấu và sắc thái của mưa (thực hiện theo cá nhân hoặc nhóm).

– Giữa các lần thực hiện, GV nên lồng ghép, tích hợp các câu hỏi giúp HS nhận ra các nét nhạc nào thể hiện sự cao – thấp, to – nhỏ, khoảng cách giữa các nét nhạc,...

– Tùy theo sự hiểu biết và ý kiến của HS, GV có thể khai thác để cùng HS trao đổi và chia sẻ cho HS những hiểu biết về vai trò của nước, vấn đề bảo vệ môi trường gắn với những tình huống, bối cảnh của đời sống.

b) Trò chơi: Ban nhạc "Những người bạn"

– Trò chơi giúp HS ôn tập, trình diễn bài hát với sự kết hợp đệm hai nhạc cụ trống con và thanh phách đã học. HS hát thuộc, biết lắng nghe và kết hợp đệm các nhạc cụ theo nhịp từng câu và phối hợp nhịp nhàng cả bài.

– GV có thể thực hiện theo tiến trình sau:

+ GV cùng thoả thuận hoặc yêu cầu HS tự thoả thuận, phân công hai nhóm sử dụng nhạc cụ trống con và thanh phách.

+ GV yêu cầu từng nhóm hát lại câu hát được phân công và kết hợp gõ đệm nhạc cụ hình vẽ dưới lời ca (mỗi nhóm thực hiện 2 – 3 lần).

+ GV hướng dẫn hai nhóm hát và gõ khớp nhau, nhịp nhàng. GV nhắc và yêu cầu HS hát với giọng vừa phải, thể hiện tình cảm và gõ nhịp nhàng khi hát.

+ GV yêu cầu hai nhóm thực hiện dưới dạng tiết mục biểu diễn, sau 2 – 3 lần thực hiện, HS đổi nhạc cụ và thực hiện tiếp 2 – 3 lần.

– GV khen ngợi, động viên và yêu cầu HS về nhà hát tặng người thân hoặc hướng dẫn lại cho bạn bè, người thân cùng hát bài *Cây gia đình*.

2. Hát: *Cây gia đình* (10 phút)

– GV cho 5 – 6 HS đóng vai ông, bà, bố, mẹ và các con; đến câu nói về ai, người đó hát và làm động tác minh hoạ như đã hướng dẫn ở trên. Câu cuối tất cả cùng hát.

– GV chia lớp thành ba nhóm lần lượt thể hiện bài hát, cho ba HS ngồi làm ban giám khảo và chấm điểm cho các nhóm. Nhóm nào hát tốt và thể hiện động tác minh hoạ đẹp nhất sẽ được khen ngợi.

❖ GV khuyến khích HS về nhà hát cho người thân, bạn bè nghe và sáng tạo thêm các động tác minh hoạ.

Chủ đề 8 VUI ĐÓN HÈ

(6 tiết)

I MỤC TIÊU

Sau bài học, HS sẽ:

– Nhớ tên, hát rõ, thuộc lời ca và đúng theo giai điệu bài hát *Ngôi sao lấp lánh* (nhạc: nước ngoài; sưu tầm và biên soạn lời Việt: Thanh Vân). Cảm nhận được tính chất nhịp nhàng, vui tươi của giai điệu, hình ảnh bầu trời đêm hè với những ngôi sao lấp lánh như những ước mơ trong sáng của tuổi học trò.

– Biết gõ đệm trai-en-gô theo âm hình tiết tấu đệm cho bài hát cùng với nhóm, đôi bạn hoặc cá nhân.

– Biết vận dụng kiến thức, hiểu biết vào trình diễn bài hát, bài đọc nhạc, câu chuyện âm nhạc vào nội dung Vận dụng – Sáng tạo cùng với nhóm hoặc cá nhân.

II CHUẨN BỊ

– Tư liệu dạy học, nhạc cụ, các phương tiện dạy học, file âm thanh CD, VCD, hình ảnh đã triển khai ở các chủ đề 5, 6, 7.

– Đồ dùng, đạo cụ:

+ Trống con: 10 chiếc

+ Thanh phách: 10 bộ

+ Trai-en-gô (triangle): 5 chiếc.

– Gợi ý đạo cụ phù hợp với từng địa phương (nếu có thể):

+ Làm trống bằng da lợn mỏng/ miếng mỡ lá của lợn đem phơi (sấy) khô, bịt vào miệng ống bơ/ hộp sữa/ vỏ dừa đem phơi nắng dùng đũa tre gõ (nếu có điều kiện).

+ Làm thanh phách bằng hai cái thước nhựa 20 cm, một cái đũa cắt thành hai, vót hai thanh tre,…

– SGK, SGV *Âm nhạc 1*.

III HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Tiết 1 HÁT: *NGÔI SAO LẤP LÁNH*

1. Hát: *Ngôi sao lấp lánh* (35 phút)

a) Khởi động

GV có thể tổ chức cho HS nghe nhạc hoặc chơi trò chơi:

– Nghe bản nhạc khởi động, tạo không khí vui vẻ trước khi vào giờ học hát.

– Trò chơi: *Ngôi sao may mắn*, với mục đích cho HS nghe các bạn hát to dần (khi đến gần đồ vật) hoặc nhỏ dần (khi cách xa đồ vật) để tìm ra đồ vật được giấu là một ngôi sao.

b) Giới thiệu và nghe hát mẫu

– Giới thiệu: Mô phỏng tiếng chuông (chọn tiếng chuông trên đàn phím điện tử đàn ba nốt C2, E2, G2,…) để HS hình dung được sự long lanh, lung linh, huyền ảo như những vì sao trên trời.

– Nghe bài hát: *Ngôi sao lấp lánh*

+ GV đàn, hát.

+ GV đàn giai điệu bằng tiếng chuông.

+ GV cho HS nghe hát file âm thanh mẫu.

– HS cảm nhận về giai điệu thiết tha, nhịp điệu chậm rãi, nhẹ nhàng của bài hát.

c) Đọc lời ca

– GV hướng dẫn HS nhìn lời ca trong SGK hoặc trình chiếu PowerPoint.

– Đọc lời ca theo tiết tấu: từ mức độ chậm đến đúng tốc độ của bài.

– GV gợi ý để giúp HS nhận ra cả bài có tiết tấu giống nhau.

– GV hướng dẫn HS thể hiện sắc thái nhịp nhàng của lời ca, cảm nhận những ngôi sao lấp lánh trong đêm hè (lưu ý đọc nhỏ hơn ở cuối câu).

d) Tập hát

GV nhắc nhở HS phát âm mềm mại, thể hiện tính chất thiết tha, trong sáng của giai điệu. GV lưu ý sửa sai về lỗi phát âm, hát nhầm ca từ, cách mở khoang miệng và điều chỉnh hơi thở để giọng hát vang lên nhẹ nhàng, tự nhiên.

– GV khuyến khích HS nói lên ý kiến của mình:

+ Cảm nhận về nhịp điệu bài hát;

– GV đưa ra câu hỏi SGK, trang 51: *Hãy nói về điều ước của em.*

– GV có thể gợi mở thêm câu hỏi: *Vì sao em nghĩ về điều ước ấy?* (GV khơi gợi về những tâm tư để HS mạnh dạn trình bày điều ước của mình.) GV có thể tạo niềm tin cho HS về điều ước sẽ thành hiện thực nếu các em luôn cố gắng. GV cho vài HS hoặc cả lớp cùng nói về điều ước của mình.

– GV cho HS hát bài hát theo ý thích của mình: hát to, nhỏ, thì thầm; hát nhanh, chậm; hát kết hợp vận động minh hoạ.

Tiết 2 NHẠC CỤ: TRAI-EN-GÔ (TRIANGLE)

1. Nhạc cụ trai-en-gô (triangle) (20 phút)

a) Giới thiệu trai-en-gô (triangle)

– Hình dáng: hình tam giác khuyết một góc.

– Chất liệu: sắt, i-nốc.

– Cách chơi: dùng 1 thanh kim loại gõ vào 1 trong 3 cạnh tạo ra âm thanh keng keng.

– Chức năng: gõ đệm, giữ nhịp khi hát và đọc nhạc.

b) Gõ theo hình tiết tấu

– GV hướng dẫn HS nhìn SGK tập đọc, gõ theo hình tiết tấu:

– HS quan sát GV làm mẫu (đọc và gõ trai-en-gô).

– HS thực hành theo các hình thức: nhóm nhỏ/ dãy/ tổ/ cả lớp.

c) Gõ đệm cho bài hát *Ngôi sao lấp lánh*

– HS quan sát bài hát đệm trong SGK:

Này vì sao kia lấp lánh ơi,

sao tôi không biết tên của bạn!

– GV cho HS gõ đệm theo các hình thức: 1 nhóm dùng trai-en-gô đệm, cả lớp hát; dãy hát, dãy gõ đệm; cả lớp hát, kết hợp gõ đệm. GV lưu ý HS gõ đúng vào các lời ca có hình trai-en-gô. GV sửa sai cho HS (nếu cần).

2. Hát: *Ngôi sao lấp lánh* (15 phút)

a) Khởi động

– Trò chơi: *Nghe giỏi đoán tài*

+ Mục đích: Rèn luyện tai nghe âm nhạc, trí nhớ giai điệu bài hát đã học.

+ Cách chơi: Chia lớp thành hai nhóm, GV chọn một vài câu hát bất kì trong bài *Ngôi sao lấp lánh* để đàn giai điệu. HS nghe và đưa ra tín hiệu trả lời sớm rồi hát lại đúng câu hát đó. Nếu đội bạn trả lời sai, đội còn lại giành quyền trả lời tiếp. Chú ý, GV có thể chọn câu hát ở bài khác để tạo không khí sôi nổi hơn.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

– Trò chơi: *Ghép tranh*

+ Mục đích: Rèn luyện và phát huy trí tưởng tượng cho HS.

+ Cách chơi: GV chọn bốn mảnh ghép tạo thành một bức tranh (2 bộ) về các chủ đề bài hát đã học, có nam châm gắn bảng. GV chia lớp thành hai nhóm, mỗi nhóm cử năm bạn lên ghép tranh trên bảng trong thời gian 1 phút. HS, GV nhận xét các nhóm thực hiện và cho biết đây là bức tranh có nội dung phù hợp với bài hát nào.

Lưu ý: GV căn cứ vào tình hình thực tế để tổ chức hoạt động phù hợp.

b) Hát với nhạc đệm

– GV đệm đàn, HS hát; hát với nhạc mẫu; hát với gõ nhịp.

– GV yêu cầu HS thể hiện cách hát liền giọng, phát âm nhẹ nhàng, thể hiện sắc thái to nhỏ nhịp nhàng theo nhịp điệu của bài hát, lưu ý chỗ bắt đầu và kết thúc hát đúng nhịp.

c) Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu

– GV thoả thuận với HS chia các nhóm, HS tự lựa chọn các động tác và thống nhất trong nhóm về cách minh hoạ, vận động hoặc đệm nhạc cụ trai-en-gô.

– GV có thể góp ý hoặc giúp HS điều chỉnh động tác/ vận động, đệm nhạc cụ trai-en-gô và động viên các nhóm tập động tác phần tay khi đứng tại chỗ hoặc lên bục giảng đệm nhạc cụ minh hoạ (với nhóm nhỏ). HS tập 2 – 3 lần.

– GV cho HS nghe nhạc đệm và hướng dẫn các nhóm HS kết hợp: nhóm hát kết hợp nhóm đệm nhạc cụ trai-en-gô, nhóm hát kết hợp nhóm vận động minh hoạ (2 – 3 lần).

Lưu ý: GV sửa sai hoặc bắt nhịp hỗ trợ HS khi kết hợp theo nhóm. GV động viên các nhóm thực hành tốt trình bày cho các bạn cùng xem. GV khuyến khích HS cùng chia sẻ và góp ý cho các nhóm thực hiện chưa tốt để tiếp tục tự tập luyện. GV nhắc HS hát thể hiện tính chất nhịp nhàng của giai điệu và biểu lộ cảm xúc qua nét mặt, điệu bộ, động tác,... trong mỗi lần hát.

Tiết 3 + 4 ÔN TẬP CUỐI NĂM

1. Gõ theo mẫu tiết tấu

– HS quan sát mẫu tiết tấu mẫu 1, mẫu 2 trong SGK, gõ theo hình nốt:

Mẫu 1:

Mẫu 2:

– Gọi nhóm/ tổ/ dãy/ cả lớp thực hiện từ chậm đến tăng tốc độ cần đạt.

2. Ôn tập đọc nhạc: *Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son*

– HS quan sát SGK đọc yêu cầu bài học.

+ Dòng 1 đọc to;

+ Dòng 2 đọc nhỏ;

+ Đọc và thể hiện vận động theo hình.

– GV nhắc nhở HS điều tiết hơi thở, âm thanh thể hiện đúng sắc thái to, nhỏ theo yêu cầu.

– GV đàn sắc thái to, nhỏ để HS thực hiện theo mẫu.

3. Xem tranh và kể lại tên bài hát ở các chủ đề đã học

GV cho HS xem tranh và nhắc tên bài hát phù hợp với tranh tương ứng: *Xúc xắc xúc xẻ, Gà gáy, Cây gia đình, Ngôi sao lấp lánh.*

– Trình chiếu/ quan sát tranh;

– Đưa đáp án tên bài hát tương ứng các bức tranh;

– Hát tập thể nhóm nhỏ/ đôi bạn các bài đã học.

4. Trình diễn bài hát theo một trong các hình thức dưới đây

a) Nhạc cụ đệm hát

– Nhạc cụ: thanh phách, trống con, trai-en-gô (triangle), nhạc cụ địa phương,...

– Thực hành đệm hát: GV chia nhóm thực hành đệm hát: nhóm 1 – thanh phách, nhóm 2 – trai-en-gô, nhóm 3 – nhạc cụ tự chế. GV cho HS đệm hát bằng cách kết hợp theo nhóm.

Ví dụ: Bài hát *Gà gáy*

Con gà gáy le té le sáng rồi ai ơi!

Gà gáy té le té le sáng rồi ai ơi!

Lưu ý: GV có thể hướng dẫn HS kết hợp các loại nhạc cụ, các âm hình tiết tấu đã học để đệm cho bài hát khác...

❖ GV gợi ý HS có thể lựa chọn một trong những nội dung đã luyện tập:

– Hát với nhạc đệm/ vận động theo nhịp điệu;

– Đọc nhạc kết hợp các hình thức vận động theo nhịp, vận động, nhạc cụ tự chế.

b) Trình diễn bài hát

– HS lựa chọn hình thức trình bày: đơn ca/ tốp ca/ hát kết hợp gõ đệm/ hát kết hợp vận động bài hát mình yêu thích và tự tin nhất khi thể hiện.

– GV lưu ý HS hát khớp với nhạc đệm/ hát kết hợp gõ đệm/ hát kết hợp vận động minh hoạ và thể hiện đúng tính chất, sắc thái của bài hát.
– GV khuyến khích HS thể hiện các ý tưởng cá nhân khác.

Tiết 5 + 6 ĐÁNH GIÁ CUỐI NĂM

1. Hát và biểu diễn trước lớp một bài hát mà em thích nhất trong các bài đã học

– HS chọn một trong bốn bài hát mình yêu thích và tự tin nhất để thực hiện, kết hợp đệm nhạc cụ hoặc vận động minh hoạ.
– GV động viên, khuyến khích HS sáng tạo ra các hình thức khi trình bày; cùng trao đổi về những ý tưởng của HS lựa chọn để thể hiện.

2. Đọc bài đọc nhạc *Hát cùng Đô - Rê - Mi - Pha - Son*, lựa chọn một trong hai cách đọc sau:

– Đọc to câu 1 và đọc nhỏ câu 2;
– Đọc và kết hợp gõ đệm (nhạc cụ tuỳ chọn hoặc vận động theo ý thích).

3. Đánh giá

a) Nội dung

HS có thể lựa chọn một trong những nội dung sau:

– Trình bày một trong bốn bài hát:

+ *Xúc xắc xúc xẻ*
+ *Cây gia đình*
+ *Gà gáy*
+ *Ngôi sao lấp lánh*

Yêu cầu: kết hợp với vỗ tay/ gõ đệm theo nhịp/ vận động minh hoạ theo nhịp điệu bài hát (khuyến khích tư vấn HS chuẩn bị đạo cụ)/ gõ đệm trống con,… dưới các hình thức: đơn ca/ song ca/ tốp ca/…

– Trình bày bài đọc nhạc *Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son*

Yêu cầu: Có sử dụng gõ đệm hoặc kết hợp đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay, vận động theo ý thích. (HS có thể thay đổi nhạc cụ gõ, sắc thái to – nhỏ).

b) Hình thức

Tuỳ theo mức độ nhận thức và khả năng của HS, GV có thể tiến hành kiểm tra theo các hình thức tốp ca/ song ca/ đơn ca/...

c) Đánh giá

– *Mức độ 1: Biết*

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

+ Nhớ/ nhận ra/ nói được tên bài hát, tên tác giả của bốn bài: *Xúc xắc xúc xẻ, Cây gia đình, Gà gáy, Ngôi sao lấp lánh.*

+ Đọc đúng tên nhạc cụ thanh phách, trai-en-gô (triangle).

+ Đọc được tên các nốt nhạc trong bài đọc nhạc *Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son.*

– *Mức độ 2: Hiểu*

+ Hiểu nội dung, hát được bốn bài (nêu trên) và thể hiện được theo tính chất âm nhạc của từng bài.

+ Cảm nhận được độ cao – thấp, dài – ngắn, to – nhỏ; biết vận dụng trong hát, đọc nhạc, trò chơi âm nhạc.

+ Đọc được giai điệu và thể hiện được sắc thái bài đọc nhạc: *Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son* với các yêu cầu ở mục 2 (SGK, trang 54).

+ Thực hành gõ trống con/ thanh phách/ vận động theo nhịp điệu bài hát/ đọc nhạc.

– *Mức độ 3: Vận dụng – Sáng tạo*

+ Thể hiện được tính chất âm nhạc và sắc thái của từng bài hát, khi trình bày có sáng tạo, biểu cảm nét mặt, động tác cơ thể.

+ Biết dùng nhạc cụ/ vận động/ đạo cụ/… thực hiện hỗ trợ để phần trình bày bài hát thêm sinh động, hiệu quả.

+ Đọc và thể hiện được tính chất âm nhạc bài đọc nhạc *Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son.* Biết kết hợp gõ đệm dưới các hình thức: theo phách/ theo nhịp và vận động theo nhạc.

+ Biết diễn đạt để thể hiện các ý tưởng, có khả năng giao tiếp tự tin khi tương tác với GV và các bạn.

+ Biết phân công nhóm, hợp tác, giúp đỡ và chia sẻ với các bạn khi làm việc nhóm để cùng hoàn thành các nhiệm vụ chung.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu: PHẠM THỊ PHƯỢNG
Biên tập tái bản: PHÙNG THỊ PHƯƠNG LIÊN – ĐÀO THỊ THU TRANG
Thiết kế sách: TRẦN NGỌC LÊ
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Sửa bản in: PHÙNG TRÀ GIANG – TẠ THỊ HƯỜNG
Chế bản: CTCP DỊCH VỤ XUẤT BẢN GIÁO DỤC HÀ NỘI

Bản quyền thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

ÂM NHẠC 1 - SÁCH GIÁO VIÊN

Mã số:
In ..... cuốn (QĐ ..... SLK), khổ 19 x 26,5cm.
In tại Công ty cổ phần in .....
Số ĐKXB: ...../ CXBIPH/...../ GD
Số QĐXB: ..... / QĐ-GD ngày ... tháng ... năm 20...
In xong và nộp lưu chiểu tháng ..... năm 20...
Mã số ISBN: .....

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO VIÊN LỚP 1 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Tiếng Việt 1 – SGV, tập một
2. Tiếng Việt 1 – SGV, tập hai
3. Toán 1 – SGV
4. Tự nhiên và Xã hội 1 – SGV
5. Đạo đức 1 – SGV
6. Âm nhạc 1 – SGV
7. Mĩ thuật 1 – SGV
8. Hoạt động trải nghiệm 1 – SGV
9. Giáo dục thể chất 1 – SGV
10. Tiếng Anh 1 – SGV – Global Success

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG